

ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Výroční zpráva **2018**

Výroční zpráva **2018**

Základní spojení a kontakty:

Název zpracovatele:	Česká inspekce životního prostředí
Adresa ředitelství:	Na Břehu 267/1a, 190 00 Praha 9
Telefonní spojení:	222 860 111 (ústředna ředitelství)
Fax:	283 892 662
Internet:	www.cizp.cz
E-mail:	podatelna@cizp.cz
Zelená linka:	800 011 011
Úřední hodiny:	pondělí a středa 8.00–17.00, ostatní pracovní dny 8.00–14.00 na objednání
Název zřizovatele:	Ministerstvo životního prostředí

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Rok 2018 bude patřit v historii České inspekce životního prostředí (ČIŽP) mezi celkově velmi dobré. Než však přejdu k vlastnímu hodnocení, předkládám základní schéma působení inspekce v kontextu české státní správy.

Role České inspekce životního prostředí (ČIŽP) v systému státní správy ČR plně odpovídá jejímu zákonnému vymezení. Hlavní misí činnosti inspekce je tak především dozor nad dodržováním zákonů v oblasti životního prostředí, a to ve všech jeho složkách (voda, ovzduší, odpady, příroda, les). ČIŽP je ze zákona tzv. prvoinstančním správním orgánem (úřadem), to znamená, že její správní rozhodnutí jsou pravomocná buď uplynutím odvolací lhůty pro subjekty, s nimiž je řízení vedeno nebo – v případě odvolání – až po rozhodnutí odvolacího orgánu, kterým jsou tzv. odbory výkonu státní správy (členěné územně), které jsou začleněny v organizační struktuře Ministerstva životního prostředí.

Vlastní činnost inspekce vymezuje každoročně Plán činnosti České inspekce životního prostředí na daný rok. Ve strukturované přípravě tohoto plánu se odrážejí jednak přímé zákonné povinnosti (např. kontrola subjektů podléhajících tzv. integrovanému povolení IPPC), dále přímé úkoly uložené Ministerstvem životního prostředí, úkoly vyplývající z naplňování relevantních mezinárodních úmluv a ze strategických vládních dokumentů atd.

Naplňování plánu kontrolní činnosti je sledováno a kontrolováno. Další významnou částí kontrolní činnosti (přes 40 % výkonu) jsou inspekční činnosti na základě tzv. podnětů veřejnosti, jejichž počet i v roce 2018 trvale rostl. Každý takový podnět musí být ze zákona prověřen (zpravidla neohlášenou kontrolou na místě), z posouzení zjištěného stavu pak je nebo není zahájeno správní řízení.

V dlouhodobém horizontu jsou pro ČIŽP rozhodující tato klíčová témata:

- Působit jako otevřený úřad, a to ve smyslu „absolutní transparentnosti“ všech vykonávaných činností, samozřejmě s ohledem na daná zákonná omezení (např. neveřejnost správního řízení jako striktní požadavek platného správního řádu). Inspekce je otevřená všem podnětům a celé odborné i neodborné veřejnosti / občanům.
- V rámci zákonem vymezených oblastí působnosti ČIŽP vnímat naši činnost především jako službu veřejnosti (komunikace, řešení podnětů) a jako přímou podporu emancipace veřejnosti.
- Veškeré vnější, ale i vnitřní činnosti odvíjet od etických pravidel a plně mravní a etické integrity, a to včetně prováděných výběrových řízení.
- „Rodinným stříbrem“ ČIŽP jsou vysoce vzdělaní, odborné a profesionálně jednající inspektoři a další zaměstnanci. Udržení těchto odborných zaměstnanců, jejich vzdělávání a školení a jejich pracovní bezpečnost je dlouhodobou prioritou.
- V posledních třech letech vnímáme jako průběžnou a vysoce významnou prioritu (střednědobého charakteru) transformaci ČIŽP dle zákona o státní službě. Úkony, vyplývající z této transformace, jsou nepochybně zátěží inspekce nad rámec běžných činností a projevují se bohužel i v určitých výkyvech intenzity kontrolní činnosti.

V dalších letech bude podstatné všechny výše i níže popsané procesy udržet a to jak kvalitativně, tak kvantitativně.

V roce 2018 se podařilo naplnit sledované a výše specifikované cíle a parametry, a to jak v oblasti:

- Splnění plánu kontrolní činnosti
- Řešení všech obdržených podnětů
- Naplnění dalších činností – zejména odborných vyjádření (EIA, IPPC) a stanovisek dle jednotlivých složkových zákonů
- V rámci Ministerstvem financí řešené redukce „neobsazených služebních míst“ se vlivem zrychlení tempa výběrových řízení podařilo snížit počet dočasně neobsazených systemizovaných míst z 50 na 40 – jde o trvalou a řadu let obdobně se projevující situaci, kdy po odchodu zaměstnanců (např. do starobního důchodu, na MD, jinam) trvá přijetí nových zaměstnanců v návaznosti na literu služebního zákona 3-5 měsíců.
- Implementace dalších zákonných povinností v oblasti „týlové“ činnosti inspekce (elektronická spisová služba, vnitřní informační systémy, GDPR, personální systém atd.) bez narušení řádné inspekční činnosti
- Naplňování požadavků zákona o státní službě a zejména jeho průběžně generovaných podzákonných norem (vyhlášky, opatření a metodické pokyny MV ČR).
- Průběžné doplňování kvalifikovaných zaměstnanců, zejména stabilizace týmu představených státních úředníků

V hodnoceném horizontu tří let 2015-2018 se – mimo již výše uvedené – podařilo:

- Transformovat Českou inspekci životního prostředí ve fungující služební úřad podle zákona o státní službě
- Zachování standardního výkonu inspekční činnosti (plnění všech úkolů a podnětů), průměrnou intenzitu výkonu lze charakterizovat i průměrným počtem převyšujícím 40 kontrol na jednoho výkonného inspektora po celé období napříč všemi složkami. Zde je třeba zdůraznit i kapacitní náročnost kontrol největších zdrojů znečištění, která je ze zákona prováděna periodicky, 1x za rok a současnou náročnost prověření každého i banálního podnětu (jejichž počet meziročně roste)

- Zajištění informační otevřenosti úřadu (poskytování informací podle příslušných zákonů bez závažných závad, webové stránky, komunikace s veřejností)
- Zásadní změny v mediální aktivitě i vnímání inspekce na veřejnosti. Pravidelné tiskové informace o dokončených správních řízeních s účelem výchovného působení a širší informovanosti odborné i laické veřejnosti. Změna struktury „pozitivních“ a „negativních“ zpráv, projevující se v naprosté převaze informací o úspěšně provedené inspekční činnosti nad „defenzivní“ obhajobou naší práce.
- Zásadní změny v technickém vybavení inspekčních činností (nové vybavení sofistikovanou technikou zvyšující účinnost a efektivitu kontrol) a vybavení inspektorů
- Sjednocení metodiky kontrolních činností mezi jednotlivými oblastními inspektoráty, zejména cestou společného řešení některých typových problémů v rámci složek ŽP a jednoznačného metodického řízení ze strany ředitelství inspekce
- S výše uvedeným souvisí i jednoznačná orientace inspekce na celé spektrum výstupů správních řízení, i v návaznosti na nový přestupkový zákon a platné „složkové“ zákony v ochraně ŽP.
- V průřezu celé inspekční činnosti jsou uplatňována a zahrnovaná pravidla etiky, morálky a veřejné kontroly, což lze dokumentovat např. v relativně velmi přísně (nad rámec zákona) nastavené oblasti nákupů a veřejných zakázek ČIŽP.
- Výrazně se zlepšila koordinace a spolupráce s dalšími institucemi v oblasti činností inspekce v národní (Policie, celní správa, státní zástupci) i mezinárodní úrovni (IMPEL, Interpol, EUFJ atd.)

Mezi základní omezení větších úspěchů inspekce patří zejména:

- Trvalé podhodnocení odměňování zaměstnanců inspekce, zejména pak výkonných inspektorů. Dle v roce 2017 publikované tabulky průměrných platů všech organizací ve státním sektoru je ČIŽP v samém závěru této tabulky. Je nejhůře placenou inspekcí (ve srovnání s ČOI, veterináři, rostlinolékaři a dalšími obdobnými kontrolními orgány), druhou nejhůře placenou organizací v resortu ŽP a vyšší

průměrnou mzdu vykazují např. okresní archivy a obdobné instituce. Tato příčina jednoznačně vede k poměrně vysoké fluktuaci, takže přes velmi úspěšné obsazování pracovních míst po odcházejících zaměstnancích, je celkový roční počet odchodů a příchodů téměř rovnovážný.

- V roce 2018 navíc došlo k cílenému vládou ČR koordinovanému snižování tzv. neobsazených míst ve státní správě, na což ČIŽP doplatila snížením rozpočtu na mzdy o 16 mil. Kč. Přes částečnou kompenzaci tohoto snížení rozpočtu ze strany MŽP došlo takto poprvé od roku 2014 k poklesu průměrného reálného ročního příjmu zaměstnance inspekce.
- Charakteristika vlastní kontrolní činnosti, která je náročná zejména na psychické vlastnosti a celkovou odolnost inspektorů a současně vyžaduje vysokou speciální odbornost. Potřeba nedostatkových odborníků je zejména v oblasti právníků, které je v popsaných platových podmínkách inspekce téměř nemožné zaplatit.
- Nejednoznačnost vymáhaných právních předpisů, která vzniká obecně v procesu legislativního projednávání (různé změny, doplňky, zásahy v rámci parlamentního projednávání, výsledky lobbismu apod.)
- Nižší společenský tlak na dodržování zákonů obecně a to včetně environmentální legislativy.
- Dosud nedokončená příprava metodiky pro vyšší objektivizaci měření „výkonu“ ČIŽP narazila na celou řadu logických i formálních omezení. Lze hodnotit plnění zadání nadřízené složky – MŽP, plnění ročních a tematických plánů a dalších jasně stanovených povinností. Nelze ale posuzovat výkon inspekce podle počtu kontrol či výše pokut. Jednak jde totiž o reaktivnost na míru neukázněných znečišťovatelů, za druhé jsou jednotlivé kontroly nesouměřitelné časově či odborným rozsahem, a za třetí mnoho významných činností ČIŽP není ve výsledku „kontrolou“ ale jinou činností „místním šetřením“ či odborným vyjádřením/posudkem. Meziroční rozdíly jsou dány i změnami legislativy a priorit nadřízených složek.
- Rezervy lze spatřovat i v metodické komunikaci a sjednocování postupů s odvolacími orgány, třebaže se v této oblasti již podařilo hodně zlepšit.

Závěrem je třeba říci, že i přes výše uvedené problémy se rok 2018 řadí jednoznačně mezi úspěšné roky v rámci dvaceti sedmi let činnosti České inspekce životního prostředí. Plánované cíle byly splněny a kontrolní činnost inspekce probíhala, přes řadu nových a jednorázových povinností v mimo inspekční i kontrolní oblasti v obdobné intenzitě jako v předchozích letech. Pro rok 2019 lze tak konstatovat, že existují jak jednotlivé výzvy pro vylepšování činnosti a zejména odstraňování popsaných omezení při současném závazku neslevit z vysoko nastavených standardů inspekční činnosti.

Za uvedené výrazně kladné hodnocení činnosti inspekce patří můj upřímný dík všem zaměstnancům ČIŽP, od vysoce profesionálně jednajících inspektorů až po mé kolegy v nejvyšším vedení inspekce.

Erik Geuss
Ředitel ČIŽP

PŘEHLEDNÉ INFORMACE O ČINNOSTI V LETECH 2015-2018

Přehledné informace o činnosti v letech 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Počet inspektorů (konečný k 31. 12.)	385	395	396	408
Počet kontrol	15 677	15 883	15 864	16 572

Všechna rozhodnutí (pokutová a ostatní rozhodnutí

vč. o poplatcích) v právní moci:	10 337	10 260	10 249	7 766
• Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci	2 808	2 755	2 655	2 543
• Počet ostatních pravomocných rozhodnutí (ostatní rozhodnutí vč. o poplatcích)	7 529	7 505	7 594	5 998
Celková částka pokut v právní moci v Kč	135 719 214	130 717 343	113 051 685	100 274 621

Ostatní pravomocná rozhodnutí:	502	494	417	427
• Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	44	23	22	38
• Počet rozhodnutí v právní moci odebrání / zabavení	107	123	143	157
• Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci	351	348	252	229

Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách na poplatky:	7 027	7 011	7 177	** 5 796
• Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod	2 087	2 068	2 001	1 062
• Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod	4 940	4 943	5 175	4 734
• Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích za dovoz regulovaných látek	0	0	1	0

Výše rozhodnutím ČIŽP uložených poplatků v Kč

(poplatky za odběr podzemních vod a vypouštění

odpadních vod vybírají a vymáhají Celní úřady ČR)	843 017 177	908 180 824	900 828 457	916 483 401
--	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

** Pokles způsoben tím, že po novele vodního zákona č. 113/2018 Sb. ČIŽP již nevydávala rozhodnutí o zálohách na poplatky

Vyjádření EIA (z. č. 100/2001 Sb.)	1 162	1 013	1 019	*** 610
Ostatní vydaná odborná vyjádření	8 622	6 986	5 356	5 333

Počet přijatých podnětů a petic	2 746	2 759	2 781	3 044
Počet podaných podnětů orgánům státní správy z vlastní kontrolní činnosti	164	322	233	322
Počet podaných trestních oznámení	17	16	8	14
Počet havárií a mimořádných situací	256	265	431*	413

Počet žádostí o informace (z. č. 106/1999 Sb. a z. č. 123/1998 Sb.)	332	309	295	325
Počet stížností na činnost ČIŽP či inspektory - § 175 správního řádu	70	54	54	43
Počet relevantních oznámení protiprávního jednání	0	0	0	0

Celkový počet zaměstnanců k 31. 12.	538	539	536	550
Vzdělanostní struktura (% vysokoškolsky vzdělaných ze všech zaměstnanců)	76,41	77,9	77,8	77,8
Bezpečnost práce/úrazy (úrazová četnost na 100 zaměstnanců)	0,18	0,37	0,19	0
Míra neplánované absence zaměstnanců (nemoci, úrazy), (% z plánovaného časového fondu)	3,69	3,30	3,39	3,07
% dobrovolné fluktuace (očisťuje se o nucené odchody vč. z organizační změny, odchody do důchodu)	3,49	4,1	7,2	4,8
Celkové rozpočtové prostředky ČIŽP v Kč	349 762 551,56	387 715 855,30	418 991 688,36	430 837 260,55

* V předchozích letech nebyly ve složce ovzduší sbírány a v tabulkách vykazovány počty mimořádných událostí (havárií a poruch), počty nabyly významu až po změně zákona o ochraně ovzduší na konci roku 2016 a požadavku EK na vykazování úniků chladiv.

*** V roce 2018 byl zákon o EIA novelizován, což vedlo mimo jiné i k poklesu nutných vyjádření

ÚVODNÍ SLOVO	1
PŘEHLEDNÉ INFORMACE O ČINNOSTI V LETECH 2015–2018	4
OBSAH	7
1 CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI ČIŽP	8
1.1 Úloha ČIŽP	8
1.2 Organizační struktura	10
1.3 Intenzita inspekční činnosti	11
2 PŘEHLED ČINNOSTI OBLASTNÍCH INSPEKTORÁTŮ	12
3 JEDNÁNÍ SE ZAJÍMAJÍCÍMI SUBJEKTY	13
3.1 Spolupráce s veřejností – podněty a poskytování informací	13
3.2 Spolupráce se státními institucemi, odbornými a zájmovými organizacemi	16
3.3 Mezinárodní spolupráce	16
3.4 Komunikace s veřejností a médii	17
4 ČINNOST ČIŽP ZA ROK 2017 PODLE SLOŽEK	19
Tabulka: Činnosti ČIŽP (Souhrnná tabulka činností podle složek)	19
4.1 Ochrana ovzduší	20
4.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií	25
4.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky	36
4.4 Ochrana přírody a CITES	48
4.5 Ochrana lesa	57
4.6 Účast ČIŽP na řešení havárií	62
4.7 Integrované agendy	64
5 ETIKA A INTEGRITA, PROTİKORUPČNÍ AKTIVITY, ŘEŠENÍ STÍŽNOSTÍ A OCHRANA DAT	72
5.1 Etika a integrita	72
5.2 Protikorupční program	73
5.3 Řešení stížností	73
5.4 Ochrana dat a soulad s legislativou	74
6 VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ A DODAVATELSKÝ ŘETĚZEC	75
7 ZAMĚSTNANECKÉ PROSTŘEDÍ A LIDSKÉ ZDROJE	76
7.1 Personální řízení	78
7.2 Vzdělávání	80
7.3 Bezpečnost práce	81
8 ENERGETICKÁ A MATERIÁLOVÁ NÁROČNOST PŮSOBENÍ ČIŽP	83
9 EKONOMIKA	84
9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotebovaných výdajů	86
9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů	86
9.3 Celkové zhodnocení příjmů	87
10 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA K 31. 12. 2018	88
11 PŘEHLED PLNĚNÍ INDIKÁTORŮ STANDARDŮ GRI	96
KONTAKTY	100
SEZNAM ZKRATEK	103

Tato Výroční zpráva ČIŽP byla připravena podle Standardů GRI pro nefinanční reporting na úrovni 'GRI-referenced'.
Obsahový rejstřík indikátorů GRI naleznete v kapitole 11, str. 96.

1. CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI

1.1 Úloha ČIŽP

Organizace ČIŽP

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) byla zřízena v roce 1991 zákonem č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů. ČIŽP je organizační složkou státu, přímo podřízenou Ministerstvu životního prostředí ČR a dle zákona o ČIŽP je rozdělena na ústředí (nazývané od r. 1993 ředitelstvím) a oblastní inspektoráty (OI), kterých je od roku 1995 až doposud deset. Jsou jimi OI Praha, OI České Budějovice, OI Plzeň, OI Ústí nad Labem, OI Hradec Králové, OI Havlíčkův Brod, OI Brno, OI Olomouc, OI Ostrava, OI Liberec.

Ředitelství má v organizaci ČIŽP postavení řídicího, organizačního a metodického orgánu. Metodickou činnost na ředitelství ČIŽP vykonávají tzv. odborná oddělení, která jsou rozdělena na dva odbory. Jedním z nich je odbor technické ochrany a integrované prevence, do kterého patří oddělení ochrany ovzduší, oddělení ochrany vod, oddělení odpadového hospodářství a oddělení integrovaných agend. Druhým odborem je pak odbor ochrany přírody, lesa a CITES[1], který se skládá z oddělení ochrany přírody, oddělení ochrany biodiverzity a CITES a oddělení ochrany lesa.

Inspekční činnost je poté vykonávána inspektory ČIŽP na jednotlivých inspektorátech. Obecně se 40-45 % časového fondu inspektora určeného k dozorové – kontrolní činnosti plánuje předem. Zbytek kapacity kontrolní činnosti je ponechán na plnění úkolů, které se v průběhu roku vyskytnou a povinností inspekce je se jimi zabývat (například neplánované kontroly, včetně např. kontrol provádění autorizovaných měření emisí, podněty ze strany veřejnosti upozorňující na poškozování nebo ohrožování životního prostředí, operativně zadávané dílčí tematické úkoly MŽP apod.). Často velmi náročné je např. šetření havárií (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

Právní rámec činnosti ČIŽP

Právní koncepce ochrany životního prostředí, jíž je ČIŽP součástí, vychází z principu samostatné úpravy pro jednotlivé složky životního prostředí dle tzv. složkových zákonů (viz úvod k jednotlivým složkám v Plánu činnosti pro rok 2019 www.cizp.cz/Plany-cinnosti). Navíc je nutné uvést obecné právní předpisy, které dopadají na činnost ČIŽP jako celku. ČIŽP jako specializovaný správní orgán, který vykonává činnost preventivní, kontrolní a sankční v oblasti ochrany životního prostředí, je povinen jednat v souladu s těmito obecnými právními předpisy.

Mezi obecné právní předpisy náleží zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje obecný rámec správních řízení a je základním právním předpisem v oblasti správního práva. Dalším obecným právním předpisem pro činnost ČIŽP je zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, který upravuje průběh provádění kontroly. Dalším neméně významným pramenem práva je zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který plně nahradil zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a který upravuje hmotněprávní i procesní stránku projednávání přestupků. Právo na příznivé životní prostředí je ze strany veřejnosti uplatňováno i prostřednictvím tzv. informačních zákonů, kterými jsou zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k činnosti ČIŽP a jejímu postavení v ochraně životního prostředí je nutné k obecným právním předpisům uvést dále zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon) o prevenci závažných havárií, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Prevenční a sankční činnost ČIŽP

Činnost ČIŽP v oblasti ochrany životního prostředí spočívá v činnosti prevenční a činnosti kontrolní a sankční.

Prevenční činnost v širším pojetí spočívá v samotné existenci ČIŽP. Možnost provedení kontroly a následné sankcionování subjektu za porušení právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí je předpokládaným a chtěným tlakem na dodržování těchto předpisů. Dále je prevenční činnost ČIŽP realizována formou komunikace s veřejností, ať už jde o dotazy, poskytování informací či přijímání podnětů upozorňujících na poškozování nebo ohrožování životního prostředí.

Hraničním institutem mezi prevenční a sankční činností je ukládání nápravných opatření. Z pohledu správního práva nejsou nápravná opatření formou trestu, jsou však vždy spojena s protiprávním jednáním či stavem a s omezením práv subjektu a povinností subjektu něco konat nebo nekonat. Jejich uplatněním dochází k předcházení rozsáhlejšího poškození životního prostředí nebo napravení stavu, kdy k poškození životního prostředí již došlo, ale tento stav může být zhojen.

Druhou rovinou činnosti ČIŽP je činnost kontrolně-sankční. Tato činnost je realizována převážně na oblastních inspektorátech ČIŽP. Kontrolní činnost je prováděna inspektory ČIŽP na základě pravomocí stanovených v jednotlivých složkových zákonech a vychází z činnosti plánovací a z činnosti na základě podnětů veřejnosti, které jsou velmi významnou skupinou případů. Kontrola je vykonávána v souladu s kontrolním řádem. Pokud inspektor ČIŽP v průběhu kontroly zjistí, že kontrolovaný subjekt porušil právní předpisy, ČIŽP je příslušná k projednání tohoto protiprávního jednání, zahájí řízení o přestupku.

Pokud není ČIŽP k projednání protiprávního jednání příslušná, oznámí přestupek příslušnému správnímu orgánu nebo věc příslušnému správnímu orgánu předá. Těmito orgány mohou být dle pravomocí uvedených ve složkových zákonech zejména obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady, Státní plavební správa, Ministerstvo životního prostředí ČR, krajské hygienické stanice, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, správy národních parků a jiné. Pokud je k projednání věci příslušných více správních orgánů, typicky ČIŽP a obec s rozšířenou působností nebo ČIŽP a jiný orgán ochrany přírody, je rozhodné, který z těchto orgánů první zahájil řízení o přestupku. Správní řízení je vedeno v souladu se zákonem o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a správním řádem.

Proti rozhodnutím ČIŽP, jakožto orgánu rozhodujícím v prvním stupni, je možné podat odvolání, které je ČIŽP postoupeno se spisem odvolacímu orgánu, kterým je Ministerstvo životního prostředí ČR. To rozhoduje ve druhém stupni ve specializovaných Odborech výkonu státní správy, tzv. OVSS, které jsou územně decentralizovány, jejich sídly jsou Praha, České Budějovice, Plzeň, Chomutov, Liberec, Hradec Králové, Brno, Olomouc, Ostrava.

Po provedeném přezkumném řízení před odvolacím orgánem může být prvostupňové rozhodnutí vydané ČIŽP potvrzeno, nebo zrušeno a věc vrácena k novému projednání, nebo zrušeno a řízení zastaveno, nebo změněno, nikdy však v neprospěch obviněného.

V případě, že se někdo cítí být rozhodnutím správního orgánu (OVSS) zkrácen na svých právech, může se u správního soudu domáhat zrušení takového rozhodnutí nebo vyslovení jeho nicotnosti. Řízení o správní žalobě je vedeno správním soudem dle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

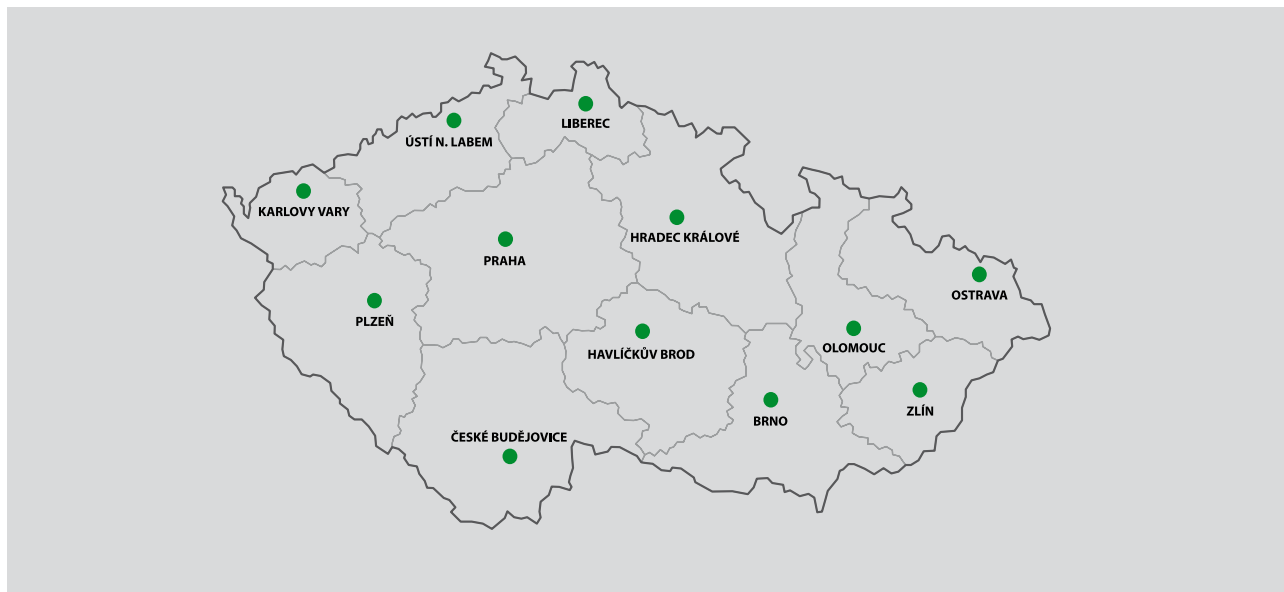
1.2 Organizační struktura

ČIŽP je členěna na 10 oblastních inspektorátů, dvě pobočky a ředitelství. K 31. 12. 2018 zaměstnávala 550 osob, z toho 437 tvořili odborní zaměstnanci.

Oblastní inspektoráty

Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostrava, pobočky Zlín a Karlovy Vary.

Vedoucí služebního úřadu s výkonem služby v České inspekci životního prostředí je jmenován státním tajemníkem.

Přehled kompetencí v jednotlivých složkách životního prostředí

Kompetence ČIŽP		Složka životního prostředí				
		Ovzduší	Voda	Odpady	Příroda	Les
Dozor	Kontroly, revize, проверки, šetření apod.	•	•	•	•	•
Sankce	Pokuty právnickým osobám	•	•	•	•	•
	Pokuty fyzickým osobám	•	•	•	•	•
	Omezení nebo zastavení činnosti, provozu	•	•	•	•	•
Opatření	Opatření k nápravě zjištěných nedostatků	•	•	•	•	•
	Řešení starých ekologických zátěží		•			
	Evidence havárií a spolupráce při jejich řešení	•	•	•		
	Zadržení a zabavení nelegálních exemplářů ohrožených druhů živočichů či rostlin				•	
	Odebrání nedovoleně držených jedinců, odebrání výrobků	•			•	
Poplatky	Poplatky (vypouštění odpadních vod, poplatky za odběr podzemních vod)		•			
Stanoviska	Stanoviska, vyjádření, souhlasy pro jiné orgány	•	•	•	•	•
Podněty	Řešení podnětů	•	•	•	•	•

1.3 Intenzita inspekční činnosti

V roce 2018 provedla ČIŽP celkem 16 572 kontrol a vydala 7 766 pravomocných rozhodnutí (do uvedeného počtu je zahrnuto 1 062 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 734 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod). V porovnání s rokem 2017 došlo k mírnému vzrůstu celkového počtu kontrol (+ 708) a snížení počtu vydaných pravomocných rozhodnutí (- 2 483). Celkový počet inspektorů ČIŽP v roce 2018 byl 408. Na jednoho inspektora tedy připadlo v průměru 41 kontrol. ČIŽP v roce 2017 vydala celkem 5 943 stanovisek a vyjádření, z toho bylo 610 stanovisek a vyjádření k procesu EIA.

Počty kontrol dle oblastních inspektorátů

	2014	2015	2016	2017	2018
OI Praha	2057	2279	2169	2200	2221
OI České Budějovice	966	1113	1191	1146	1293
OI Plzeň	1437	1355	1425	1667	1635
OI Ústí nad Labem	1378	1416	1371	1393	1564
OI Hradec Králové	1427	1491	1602	1682	1782
OI Havlíčkův Brod	1322	1262	1468	1408	1405
OI Brno	1743	2247	2237	1962	2064
OI Olomouc	1567	1544	1324	1244	1227
OI Ostrava	1534	1572	1630	1705	1705
OI Liberec	679	800	827	788	900
Ředitelství	524	598	639	669	776

Meziroční srovnání výše uložených pokut

	Počet uložených pokut	Počet pokut v právní moci	Celková výše pokut v právní moci (Kč)
2014	2948	2948	148 022 282
2015	2941	2808	153 719 214
2016	2887	2755	130 717 343
2017	2712	2655	113 051 685
2018	2641	2547	100 274 621

2. PŘEHLED ČINNOSTI OBLASTNÍCH INSPEKTORÁTŮ

Přehled činnosti

Oblastní inspektorát			Vyjádření		Pokuty			Ostatní rozhodnutí																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
	Počet inspektorů	Počet kontrol	Vyjádření EIA (z. č. 100/2001 Sb.)		Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období			Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části			Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období			Počet rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů		Odebrání a pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů			Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod			Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod			Počet vyměřených poplatků za dovoz regulovaných látek			Počet mimořádných událostí (z hlediska zákonů o ovzduší) a havárií (dle vodního zákona)			Počet přijatých podnětů a petic			Počet podaných podnětů orgánům státní správy z vlastní kontrolní činnosti			Počet podaných trestních oznámení																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
			Ostatní vyjádření		Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sledovaném období																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												

3. JEDNÁNÍ SE ZAJINTERESOVANÝMI SUBJEKTY

3.1 Spolupráce s veřejností – podněty a poskytování informací

Zcela zásadní součástí činnosti ČIŽP je řešení podnětů upozorňujících na poškozování nebo ohrožování životního prostředí, řešení žádostí o informace, i stížností. Agenda podnětů, petic a stížností je nezbytnou součástí činnosti ČIŽP ve všech složkách oblastních inspektorátů ČIŽP. Tato činnost je takto zakotvena i v Organizačním řádu ČIŽP.

3.1.1 Podněty

Česká inspekce životního prostředí vyřizuje podněty upozorňující na poškozování nebo ohrožování životního prostředí, a to v právním rámci:

- zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním
- speciálních zákonů na ochranu jednotlivých složek životního prostředí

Podnět k prošetření může sdělit ČIŽP občan ČR či jakákoliv fyzická osoba, fyzická osoba podnikající i právnická osoba. Viz též www.cizp.cz/Podavani-podnetu-stiznosti

ČIŽP a občanská veřejnost

Podněty, stížnosti a petice jsou důležitým prvkem komunikace ČIŽP s veřejností. Občanská veřejnost upozorňuje mnohdy na porušení zákona, které by jinak zůstalo skryto. Podněty a petice jsou východiskem pro další postup ČIŽP (pro vnější kontrolní činnost ČIŽP). Pokud byly šetřením ČIŽP shledány důvody k zahájení řízení z moci úřední, pak je zahájeno správní řízení sankční povahy nebo řízení o opatření k nápravě. Dalším důležitým prvkem řešení podnětů je zvyšování právního vědomí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí. Některé podněty jsou v případě nepříslušnosti ČIŽP postoupeny k prošetření jiným věcně příslušným orgánům veřejné správy.

Počty přijatých podnětů

ČIŽP přijala v roce 2018 celkem 3 044 podnětů. Počet podnětů přijatých jednotlivými oblastními inspektoráty ČIŽP v roce 2018 je zobrazen v níže uvedené tabulce. Největší počet podnětů v roce 2018 řešil, obdobně jako v letech předcházejících, Oblastní inspektorát ČIŽP Praha. Občas dochází k tomu, že ČIŽP obdrží podnět, k jehož prošetření nedisponuje zákonnými kompetencemi. Takové podněty jsou inspekci postoupeny k prošetření věcně a místně příslušnému orgánu státní správy. V roce 2018 se jednalo o 322 podnětů.

Jeden podnět může upozorňovat na ohrožení nebo poškození více složek životního prostředí. Nezřídka se tak stává, že podnět je řešen více odděleními. Údaje o tom, jak se jednotlivá oddělení podílela na řešení podnětů přijatých v roce 2018, jsou uvedeny v následující tabulce.

Počet podnětů přijatých jednotlivými OI v roce 2018

Oblastní inspektorát	přijato podnětů	z toho postoupeno pro nepříslušnost
Praha	704	53
České Budějovice	209	16
Plzeň	232	21
Ústí nad Labem	367	48
Hradec Králové	299	35
Havlíčkův Brod	236	16
Brno	331	25
Olomouc	153	17
Ostrava	274	28
Liberec	158	11
Ředitelství	81	52
Celkem	3 044	322

Hlavní témata podnětů v roce 2018

Ve složce ochrany ovzduší řešila ČIŽP nejčastěji podněty týkající se obtěžování emisemi pachových látek znečišťujících ovzduší. Dále se zabývala nepovoleným provozem stacionárních zdrojů a zvýšenou prašností.

Ve složce ochrany vod inspekce nejčastěji prošetřovala podněty k prošetření ohrožení vod v důsledku vypouštění odpadních vod, a to jak do vod povrchových, tak i do vod podzemních, dále řešila podněty v souvislosti s chovem či pastvou hospodářských zvířat (průsaky hnojišť, nezabezpečené pastviny u vodních toků) a podněty upozorňující na manipulaci se závadnými látkami.

Ve složce odpadového hospodářství inspekce řešila podněty občanů, které se týkají nakládání s odpady, obaly, chemickými látkami a chemickými směsmi (včetně biocidních přípravků). Jde zejména o provozování skládek odpadů, nelegální navážky odpadů či o nepovolené terénní úpravy s využitím odpadů, o zpětné odběry výrobků a nezákonný provoz autovrakovišť.

Ve složce ochrany přírody řešila inspekce nejčastěji podněty k prošetření kácení dřevin rostoucích mimo les, poškozování dřevin (ať už úmyslné nebo neúmyslné - ořezy, zásahy do kořenového systému, zahrnutí nadzemních částí dřevin při zemních pracích) a jiné formy poškozování přírody. Řešeny byly i zásahy do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin a zásahy do významných krajinných prvků (zejména vodních toků a jejich údolních niv).

Složka ochrany lesa řešila především oprávněnost těžeb a neoprávněné využití lesní půdy k jiným účelům než pro plnění funkcí lesa, včetně neoprávněných záborů. Dále byly řešeny podněty na nečinnost vlastníků lesů při napadení dřevin kůrovci, na chybějící či nedostatečnou asanaci dřevní hmoty napadené kůrovcem.

Zelená linka

S účinností od 1. 9. 2008 je na ČIŽP zřízena tzv. zelená linka (800 011 011). Jedná se o přímé a bezplatné telefonické spojení ČIŽP s občanskou veřejností. Linka je prioritně využívána k přijímání podnětů od občanů, jejím prostřednictvím jsou vyřizovány dotazy občanů týkající se problematiky životního prostředí a současně jsou touto formou občané informováni o zákonných kompetencích ČIŽP. Linka je v provozu každý všední den od 8:00 do 16:00 hodin. Řešeny jsou v průměru 1-2 telefonáty denně.

3.1.2 Poskytování informací

V roce 2018 Česká inspekce životního prostředí vyřizovala celkem 325 žádostí o informace, z toho 15 žádostí v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a 310 žádostí v režimu zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Kromě informací, které ČIŽP poskytuje podle výše uvedených informačních zákonů, komunikuje s veřejností prostřednictvím tiskových a výročních zpráv, brožur, letáků apod.

Podávání informací přispívá k vytvoření silnější zpětné vazby ČIŽP s veřejností. Hlavními cíli je udržovat kontakty s odbornou i laickou veřejností a se sdělovacími prostředky, v rámci možností zajišťovat zodpovězení dotazů týkajících se kontrolních a dozorových pravomocí ČIŽP a objektivně informovat o výsledcích kontrolní činnosti ČIŽP.

Vývoj počtu podnětů v letech 2010-2018 podle jednotlivých OI

Oblastní inspektorát	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Praha	653	534	503	521	572	611	580	597	704
České Budějovice	240	223	184	211	240	257	282	223	209
Plzeň	261	157	138	196	214	169	176	235	232
Ústí nad Labem	257	297	305	230	247	254	300	265	367
Hradec Králové	266	163	188	204	196	227	282	266	299
Havlíčkův Brod	188	161	158	189	213	217	236	233	236
Brno	284	257	262	264	306	346	336	322	331
Olomouc	144	174	177	158	178	180	133	136	153
Ostrava	237	291	291	262	290	294	283	300	274
Liberec	179	167	161	190	161	182	147	159	158
Ředitelství	0	0	0	0	3	9	4	45	81
Celkem	2709	2424	2367	2425	2620	2746	2759	2781	3044

Na řešení podnětů přijatých v roce 2018 se jednotlivá oddělení OI podílela následovně

Oblastní inspektorát	oddělení						Celkem za OI
	ochrany ovzduší	ochrany vod	odpadového hospodářství	ochrany přírody	ochrany lesa	integrovaných agend	
Praha	150	143	148	308	42	1	792
České Budějovice	20	43	42	88	14	2	209
Plzeň	45	43	65	80	14	0	247
Ústí nad Labem	90	89	134	112	16	0	441
Hradec Králové	50	94	89	94	30	2	359
Havlíčkův Brod	65	83	56	100	12	63	379
Brno	67	81	100	120	20	0	388
Olomouc	49	40	43	69	12	9	222
Ostrava	34	39	68	102	13	18	274
Liberec	34	41	43	58	16	0	192
Ředitelství	11	2	0	0	0	2	15
Celkem	615	698	788	1131	189	97	3518

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ve smyslu § 18 tohoto zákona zveřejňuje ČIŽP na svých internetových stránkách výroční zprávu za rok 2018 o své činnosti v poskytování informací, která mimo jiné obsahuje povinné informace uvedené v tabulce níže na této straně.

Požadované údaje dle zákona č. 106/1999 Sb.

	Počet
Počet podaných žádostí o informace	15
počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	6
počet podaných odvolání proti rozhodnutí	0
Opis podstatných částí každého rozsudku ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení	\
Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence	\
Počet stížností podaných podle § 16a,	
důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení	0
Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona	Ve dvou případech ze šesti uvedených bylo rozhodnuto o odmítnutí pouze části žádosti.

Poskytování informací podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

Dle tohoto zákona bylo v roce 2018 přijato 310 žádostí. Nejvíce žádostí vyřizoval Oblastní inspektorát ČIŽP Praha, nejméně OI Olomouc.

Přehled počtu žádostí o informace za rok 2018 dle jednotlivých OI

OI	Celkový počet žádostí	Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb.
Praha	60	0	60
České Budějovice	29	0	29
Plzeň	20	0	20
Ústí nad Labem	33	0	33
Hradec Králové	38	0	38
Havlíčkův Brod	29	0	29
Brno	26	0	26
Olomouc	8	0	8
Ostrava	16	0	16
Liberec	18	0	18
Ředitelství	48	15	33
Celkem	325	15	310

Poznámka: Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb. by měl být u všech OI roven nule, vzhledem ke skutečnosti, že dle služebního předpisu ředitele ČIŽP č. 10/2016 jsou žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb. vyřizovány výhradně z úrovně ředitelství ČIŽP.

Vývoj počtu žádostí o informace v letech 2010 až 2018

Celkový počet žádostí o informace za rok 2018 mírně vzrostl. Oproti roku 2017 ČIŽP přijala více o 33 žádostí více podle zákona č. 123/1998 Sb. a o 3 žádosti méně podle zákona č. 106/1999 Sb. Zájem veřejnosti v oblasti poskytování informací je stále vysoký. Dotazy veřejnosti na diskuzním fóru ČIŽP nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů.

Diskuzní fórum

Česká inspekce životního prostředí provozuje na svých webových stránkách diskuzní fórum (www.cizp.cz/Dizkuse), kam se občané

mohou obracet s nejrůznějšími dotazy z oblasti životního prostředí. Tyto dotazy nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů. V roce 2018 obdržela Česká inspekce životního prostředí celkem 72 dotazů a připomínek, tedy o 1 více oproti předcházejícímu roku. Stejně jako v roce 2017 byly dotazy směřovány převážně do oblasti odpadového hospodářství, ochrany vod a ochrany ovzduší. Nejčastějšími diskuzními tématy byly zpětný odběr elektrozařízení a pneumatik, způsoby likvidace odpadních vod a pachové emise látek z různých zdrojů znečišťování ovzduší. Část dotazů se týkala i problematiky mimo kompetence ČIŽP.

Vývoj počtu žádostí o informace od roku 2010 do roku 2018

Rok	Celkový počet žádostí	Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb.
2018	325	15	310
2017	295	18	277
2016	309	30	279
2015	332	59	273
2014	262	76	186
2013	209	55	154
2012	229	63	166
2011	233	44	189
2010	181	36	145

3.2 Spolupráce se státními institucemi, odbornými a zájmovými organizacemi

Česká inspekce životního prostředí spolupracuje s řadou organizací při plnění svých úkolů, konzultuje s odbornými institucemi a spolupracuje na společných vzdělávacích projektech s neziskovými organizacemi. Viz <http://www.cizp.cz/Institute-verejne-spravy>, <http://www.cizp.cz/Vedecke-a-vzdelavaci-institute>, <http://www.cizp.cz/Neziskove-organizace>

3.3 Mezinárodní spolupráce

V roce 2018 se konalo 47 zahraničních cest, kterých se zúčastnilo celkem 76 zaměstnanců. Jednou z našich nejvýznamnějších zahraničních aktivit je spolupráce v rámci organizace IMPEL, což je organizace, která se zabývá implementací a prosazováním práva životního prostředí a ve které jsou zastoupeny organizace členských států EU, přistupujících a kandidátských zemí EU, zemí EEA a EFTA, které se zabývají implementací a prosazováním práva životního prostředí. Posláním organizace IMPEL je přispívat k ochraně životního prostředí tím, že se podílí na efektivní im-

plementaci a prosazování práva životního prostředí EU prostřednictvím budování kapacit, sdílením dobré praxe, poskytováním příruček a nástrojů, prosazováním spolupráce a poskytováním zpětné vazby zákonodárcům a regulátorům o praktičnosti a prosaditelnosti environmentální legislativy. Jádrem činnosti sítě jsou jednotlivé projekty.

V rámci organizace IMPEL se konalo mimořádné Valné shromáždění IMPEL v Bruselu a Valné shromáždění IMPEL ve Vídni a inspektoři ČIŽP se podíleli na práci expertních skupin: ovzduší a průmysl, voda a půda, přeshraniční přeprava odpadů a odpady, příroda a přesahové nástroje a přístupy. Jako již každoročně se naši inspektoři zúčastnili projektů „Setkání kontaktních osob pro přeshraniční přepravu odpadů“, „Zlepšení implementace a prosazování směrnice o elektronickém a elektrickém odpadu“, IMPEL konference o odpadech a přeshraniční přepravě odpadů a projektu „Prosazovací akce 2018“. Dalším rokem pokračoval projekt k implementaci směrnice o průmyslových emisích a náš inspektor se účastnil v projektu „Skládky a oběhové hospodářství“. Dále náš inspektor pracoval v rámci projektu „Plány povodí“ a důležitá byla i naše účast na setkání v rámci projektu „Využití satelitního pozorování a dronů při inspekcích“.

Nejdůležitější akcí v rámci organizace IMPEL byla Konference IMPEL „Next Generation IMPEL“, která se konala dne 26. září 2018 ve Zwolle v Nizozemí. IMPEL představil na konferenci pro příští generace své ambice, vývoj a cestu, jak dále pokračovat v práci v rámci sítě. Konference se zúčastnilo 170 expertů z oblasti životního prostředí, za ČR Ing. Erik Geuss, Ph.D., ředitel ČIŽP a RNDr. Helena Kameníčková z OI Ostrava. Na konferenci byly diskutovány nové výzvy a zkušenosti týkající se praktické implementace legislativy EU. Byly představeny osvědčené postupy, případové studie a know-how pro zlepšení práce v oblasti ochrany životního prostředí. Účastníci byli seznámeni s inovativními metodami inspekční činnosti, a to s používáním satelitních monitorovacích systémů a používáním dronů a možností využívání systému IRAM pro hodnocení rizik z hlediska ochrany životního prostředí. Byl hodnocen současný stav aktivit IMPEL a na základě diskuze o implementaci dokumentu „Next Generation IMPEL“ byl navrhnut směr a ambice v souladu s iniciativou Evropské komise ECA (Environmental Compliance Assurance), důraz je kladen na spolupráci v rámci Akčního plánu ECA a na účelnost spolupráce se strategickými partnery, zvláště se sítěmi působícími v oblasti ochrany životního prostředí EUFJE, ENPE a EnviCrimeNet. Byl také představen záměr na zvyšování znalostí a dovedností, vybudování znalostního a školicího centra, které by bylo přístupné i širší veřejnosti. Bylo zdůrazněno, že kromě využívání nových technologií je nutné větší zapojení veřejnosti, pokud jde o dodržování legislativy na ochranu životního prostředí.

Ředitel ČIŽP se na základě nominace MŽP zúčastnil jednání EK na vysoké úrovni ke sdělení Evropské komise „Opatření EU ke zlepšení dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí a správy věcí veřejných v této oblasti“ – Fóra ECA v Bruselu. V oblasti mezinárodní úmluvy CITES pracovníci ČIŽP zastupují Českou republiku na zasedáních odborných skupin a komisí zaměřených na prosazování zákonů týkajících se ochrany ohrožených druhů. Naše inspektorka se zúčastnila jednání v rámci smíšené delegace MŽP a MPO ve Vietnamu, kde prezentovala české aktivity v problematice wildlife crime a na jednání byla také projednána spolupráce týkající se šetření nelegálního obchodu s tygry. Dále se účastnila na Environmental Crime Inter-Regional Meeting v rámci EnviCrimeNet a byla požádána o prezentaci týkající se EU-TWIX a jeho benefitů pro kontrolní činnost a prosazování zákona kontrolním a výkonným orgánům CITES v zemích jižní Afriky. Účastnila se také 29. jednání skupiny Interpolu k problematice wildlife crime. Naše inspektorka se zúčastnila 2. workshopu ECA pořádaného ke 4. opatření Akčního plánu ECA, v rámci něhož má být vypracována příručka o kriminálních činech v oblasti životního prostředí. Jako už každý rok jsme se účastnili dvou jednání v rámci evropské skupiny EU Wildlife Enforcement Group.

V oblasti ochrany lesa se inspektor ČIŽP účastnil jednání Interpolu, kde si účastníci vyměnili zkušenosti v oblasti nelegálního kácení lesů a obchodu s dřívím a setkání specialistů na boj s environmentální trestnou činností v rámci Visegrádské skupiny.

Inspektor ČIŽP se pravidelně účastnil Fóra pořádaného Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA), které slouží k výměně informací o prosazování nařízení REACH. Na základě smlouvy se Slovenskem se uskutečnila zahraniční cesta věnovaná problematice IPPC.

V rámci tzv. výkonných mezinárodních vztahů inspektoři zastupovali resort životního prostředí ČR při jednáních mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod, resp. velkých řek (Mezinárodní komise na ochranu Odry a Labe, Dunajská komise, Rakouské hraniční vody). Většina zahraničních cest se uskutečnila z důvodu zabezpečení smluvních závazků ČR v rámci mezinárodních organizací, úmluv a protokolů na jedné straně a aktivit přímo souvisejících s členstvím v EU na straně druhé. Celkově ČIŽP vynaložila na zahraniční cesty částku 348 521,93 Kč, kdy velká část nákladů byla financována přímo z rozpočtu Evropské komise.

3.4 Komunikace s veřejností a médii

ČIŽP systematicky komunikuje s veřejností a s médii. V roce 2018 bylo vydáno 96 tiskových zpráv a odpovězeno na 264 dotazů médií. ČIŽP uspořádala celkem 10 tiskových konferencí - jednu na Ředitelství ČIŽP v Praze a 9 na oblastních inspektorátech. ČIŽP byla dle společnosti Newton media zmiňována v 2509 příspěvcích v médiích. Z toho 277 příspěvků bylo odvysíláno v rozhlasu a televizi, 739 článků bylo publikováno v tištěných denících a regionálních titulech, 1 430 v online titulech a 63 příspěvků v oborových titulech (např. Odpady, Průmyslová ekologie, Moderní obec, Zemědělec, Komora.cz, Technický týdeník, Veřejná správa, Agrobaze zpravodaj, Svět motorů atd.). Ne všechny pořady, zejména v elektronických médiích, jsou však společností Newton media monitorovány. Jde například o pořad K vašim službám ve vysílání Českého rozhlasu Dvojka.

Média se v roce 2018 nejvíce zajímala o témata: kůrovcová kalamita, Laguny Ostrava, kontroly odběrů podzemních vod – zasněžování skiareálů, kontroly malých vodních elektráren, pálení červených trenýrek na Hradě, kauza neoprávněného nakládání s těly tygrů a jejich zpracování na produkty tradiční asijské medicíny.

4. ČINNOST ČIŽP ZA ROK 2018 PODLE SLOŽEK

Z pravomocných rozhodnutí jsou v kapitole 4 vybrány příklady nejvyšších uložených pokut jednotlivými inspektoráty ČIŽP právníkům a fyzickým podnikajícím osobám či rozhodnutí, kde došlo k omezení nebo zastavení provozu/činnosti. Tato rozhodnutí jsou uvedena za každou složku ochrany životního prostředí (ovzduší, voda, odpady, les, příroda) za každý inspektorát ČIŽP. Příklady rozhodnutí za integrované agendy jsou uvedeny za ČIŽP.

Přehled činnosti ČIŽP za rok 2018 dle složek

	Ochrana ovzduší	Ochrana vod hospodářství	Odpadové	Ochrana přírody a CITES	Ochrana lesa	Integrované agendy	CELKEM 2018
Počet inspektorů (vedoucí oddělení, ředitelé odborů + inspektori;							
konečný stav k 31. 12.)*	81	86	95	81	48	17	408
Počet kontrol	4 428	3 387	3 544	3 341	1 344	528	16 572
Vyjádření EIA (z. č. 100/2001 Sb.)	vykazuje OIA	vykazuje OIA	vykazuje OIA	vykazuje OIA	vykazuje OIA	610	610
Ostatní vyjádření	2 679	752	138	520	365	879	5 333
Pokuty							
Všechna vydaná rozhodnutí o pokutě	390	566	891	602	143	49	2 641
Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci	392	533	855	583	136	48	2 547
Celková částka pokut v právní moci (Kč)	14 375 000	21 173 621	43 596 500	8 421 800	10 151 700	2 556 000	100 274 621
Ostatní rozhodnutí							
Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	2	2	0	21	13	0	38
Počet rozhodnutí v právní moci odebrání / zabavení	x	x	x	157	x	x	157
Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci	2	74	10	14	126	3	229
Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách na poplatky	0	5 796	x	x	x	x	5 796
Počet mimořádných událostí (z hlediska zákonů o ovzduší) a havárií (dle vodního zákona)	175	220	x	x	x	x	395

*Pozn.: V čísle inspektorů nejsou zahrnuty pozice referentů spol. státní správy a samosprávy a ředitelů oblastních inspektorátů.

4.1 Ochrana ovzduší

4.1.1 Kontrolní činnost v roce 2018

Kontrolní činnost v roce 2018 byla inspektory složky ochrany ovzduší v oblastech vlastní ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země prováděna v plném rozsahu působností uvedených v platných a účinných právních předpisech zahrnujících uvedené oblasti ochrany životního prostředí. Kontrolováno bylo jak plnění povinností stanovených přímo účinnými obecně závaznými národními právními předpisy, tak i předpisy EU, dále pak plnění povinností uvedených v povolení k provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Provedeno bylo celkem 4 428 kontrol, z toho 39 % plánovaných a 61 % neplánovaných.

Počty a rozložení kontrol provedených v roce 2018 na jednotlivé oblasti působnosti odpovídaly závažnosti provozovaných činností a jejich vlivu na životní prostředí. Nejvíce byly kontrolovány provozovny se stacionárními zdroji znečišťování ovzduší (3 584 kontrol) a s tím související výkon činnosti osob s autorizací k měření emisí a zpracování odborných posudků (441 kontrol), v menší míře pak kontroly dodržování podmínek ochrany klimatického systému Země (334 kontrol, z toho 54 kontrol zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů) a ozonové vrstvy (35 kontrol). V souvislosti s kontrolami dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny bylo kontrolováno 13 osob vykonávajících činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí.

Výsledkem provedených kontrol v roce 2018 bylo 364 pravomocných rozhodnutí o pokutách za porušení povinností v ochraně ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země zahájených v roce 2018. V roce 2018 nabylo právní moci celkem 392 rozhodnutí o uložení pokut, 364 pokut zahájených v roce 2018 a 28 pokut zahájených v roce předcházejícím, v celkové výši 14 375 000 Kč. V uvedených pravomocných rozhodnutích o pokutách bylo projednáno celkem 498 přestupků. Další dva přestupky byly vyřešeny napomenutím. Kromě samostatných kontrol dodržování povinností provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší se inspektoři této složky účastnili i 324 kontrol zařízení s integrovaným povolením (integrovaných kontrol), při kterých bylo kontrolováno dodržování veškerých podmínek ochrany životního prostředí. Za porušení podmínek ochrany ovzduší byly v šesti případech vydány pokuty s podílem za ovzduší v celkové výši 490 000 Kč.

Celková výše pokut uložených inspektory ochrany ovzduší za porušení podmínek ochrany ovzduší v samostatně vedených řízeních inspektory této složky dosáhla výše 13 357 000 Kč, za porušení podmínek při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny

916 000 Kč a za porušení podmínek při zacházení s regulovanými látkami 102 000 Kč. Provozovatelům zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (oxidu uhličitého) nebyla uložena pokuta žádná.

4.1.2 Přehled plnění složkových úkolů

V oblasti ochrany ovzduší byly v roce 2018 složkové úkoly plněny jako součásti čtyř skupin složkových úkolů, a to (I) kontrola provozování zdrojů na základě povolení orgánu ochrany ovzduší a v souladu s těmito povoleními, (II) dodržování stanovené úrovně znečišťování (emisních limitů a emisních stropů) a technických podmínek, které emisní limity a emisní stropy nahrazují nebo doplňují, (III) zjišťování úrovně znečišťování ovzduší a (IV) evidenční a oznamovací povinnosti.

I.

Při kontrolách bylo ve 131 případech zjištěno, že provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou vyjmenovány v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, a k jejichž provozu je požadováno povolení orgánu ochrany ovzduší, provozovali zdroje bez povolení. Za prokázané přestupky byly uloženy pokuty v celkové výši 5 863 000 Kč. V roce 2018 došlo oproti rokům předcházejícím k celkovému poklesu zjištěných případů provozování zdrojů bez povolení.

Česká inspekce životního prostředí ve dvou případech přikročila k zastavení provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Důvodem rozhodnutí o zastavení provozu prvního z nich – dvou kotlů určených ke spalování nekontaminované dřevní hmoty provozovaných společností MALINA – VRŠE s.r.o. v Zachrašťanech – bylo nesplnění opatření ke zjednatí nápravy, které spočívalo v uložení povinnosti dodržovat emisní limit tuhých znečišťujících látek. Druhý stacionární zdroj – povrchová úprava plastů a kovů otryskáváním, provozovaný fyzickou osobou podnikajícím Lukášem Kabelíkem v Litovli – byl zastaven z důvodu absence povolení orgánu ochrany ovzduší a i s ohledem na umístění zdroje. V jednom případě bylo zjištěno spalování nepovoleného paliva ve stacionárním spalovacím zdroji a ve dvou případech spalování odpadu v otevřeném ohništi. Za dva přestupky byly uloženy pokuty v celkové výši 90 000 Kč a třetí, méně závažný přestupek, byl řešen napomenutím. Nepovoleným palivem, spalovaným v rozporu s požadavky výrobce spalovacího zařízení a podmínkou povolení, byl odpad dřevotřísky. Taktéž v otevřených ohništích byl společně se dřevem spalován odpad dřevotřísky a v jednom případě i odpadní prazec. Za neumožnění kontroly byla jednomu provozovateli stacionárního zdroje uložena pokuta ve výši 50 000 Kč.

Součástí povolení k provozu od roku 2012 jsou též podmínky provozu zdrojů při překročení prahových hodnot znečišťujících lá-

tek v ovzduší (smogový varovný a regulační systém), před rokem 2012 schvalované ČIŽP jako regulační řády. Ke všem vyhlášeným smogovým situacím a regulacím z důvodu překročení prahových hodnot znečišťujících látek došlo v roce 2018 z důvodu překročení prahových hodnot PM10 (polévatého prachu) a přízemního (troposférického) ozonu (O3).

Z důvodu překročení prahové hodnoty částic PM10 byly smogové situace vyhlášeny pro jednu aglomeraci, dvě oblasti a jednu zónu po dobu 775 hodin a regulace pro jednu aglomeraci a jednu oblast po dobu 259 hodin, jak je uvedeno v tabulce.

Počet vyhlášených smogových situací a regulací pro PM10

Oblast	Smogová situace		Regulace	
	počet	trvání h	počet	trvání h
Aglomerace O/K/FM				
bez Třinecka	4	336	2	156
Třinecko	3	227	2	103
Zlínský kraj	2	92	0	0
Zóna Moravskoslezsko	1	120	0	0

V období vyhlášení signálu regulace bylo inspektory oddělení ochrany ovzduší provedeno celkem 15 kontrol zdrojů s podmínkami provozu při překročení prahové hodnoty znečišťující látky v ovzduší. Z výše uvedeného počtu kontrol byla jedna kontrola provedena na zařízení „Nápravná opatření – Laguny Ostrava“, které má v integrovaném povolení stanoveny podmínky pro omezení prací v době smogových situací. Při žádné z kontrol nebylo zjištěno porušení stanovených podmínek.

Z důvodu překročení prahových hodnot přízemního ozonu byly smogové situace vyhlášeny pro dvě aglomerace, čtyři oblasti a jednu zónu po dobu 378 hodin. Signál varování v roce 2018 vyhlášen nebyl. Informace o koncentracích přízemního ozonu a o případném překročení jeho prahových hodnot jsou pro obyvatelstvo pouze informativní a nemají dopad na podmínky provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a nekladou žádné požadavky na kontrolní činnost České inspekce životního prostředí.

II.

Překročení emisních limitů znečišťujících látek a technických podmínek, které emisní limity nahrazují nebo doplňují, bylo zjištěno v 83 případech a za tyto přestupky byly v 81 případech v samostatných řízeních inspektory ochrany ovzduší uloženy pokuty v celkové výši 5 302 000 Kč. Zbývající dva případy byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky. Z tohoto počtu bylo ve 12 případech zjištěno překročení specifických emisních limitů znečišťujících látek, za které byly v samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 685 000 Kč. Nejvíce početnými byla překročení specifických emisních limitů oxidu uhelnatého (čtyři případy

– spalovací procesy) a těkavých organických látek (čtyři případy – povrchové úpravy lakováním), dále tuhých znečišťujících látek (tři případy – povrchové úpravy otryskáváním) a jeden případ překročení specifického emisního limitu polychlorovaných dibenzofuranů a polychlorovaných dibenzodioxinů (PCDD/PCDF) u spalovny nebezpečného odpadu. Překročení emisního stropu nebylo zjištěno.

Kontrola dodržování předepsané úrovně znečišťování (specifických emisních limitů) byla prováděna též měřeními prováděnými pracovníky oddělení ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí. Při pěti provedených kontrolách doprovázených měřeními emisí za účelem kontroly dodržování specifických emisních limitů bylo v jednom případě zjištěno překročení emisního limitu těkavých organických látek. Za účelem zjištění vlivu zdrojů emitujících látky obtěžující zápachem na ovzduší bylo inspektory ochrany ovzduší ředitelství odebráno a dynamickou olfaktometrií analyzováno 36 vzorků odebrané vzdušiny. Ve všech případech se jednalo o zdroje, kterým nejsou stanoveny specifické emisní limity látek obtěžujících zápachem. Některé výsledky těchto měření byly využity jako argumenty ve vyjádření inspekce v procesu povolování zdrojů krajskými úřady, ostatní sloužily pro objektivizaci úrovně znečišťování při řešení podnětů.

Dále bylo v 71 případech zjištěno porušení technických podmínek provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které emisní limity nahrazují nebo doplňují. Za tyto přestupky byly v 69 samostatných řízeních inspektory ochrany ovzduší uloženy pokuty v celkové výši 4 617 000 Kč a dva přestupky byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky. Nedodrženími podmínkami byly od stanovených podmínek odlišné provozní odhady znečišťujících látek, překročení projektovaných výrobních kapacit, překročení projektovaných spotřeb těkavých organických látek nebo rozpouštědel, nedodržení podmínek jímání a odvodu znečišťujících látek do ovzduší a podmínek fyzikálních podmínek provozu, například teploty. Porušení podmínek ochrany ovzduší bylo zjištěno i při integrovaných kontrolách, kterých se inspektory ochrany ovzduší účastnili. V šesti případech byly vydány pokuty s podílem za ovzduší v celkové výši 490 000 Kč.

III.

Českou inspekci životního prostředí bylo v roce 2018 kontrolováno dodržování povinnosti zjišťovat a vyhodnocovat úroveň znečišťování ovzduší přímým měřením prostřednictvím autorizovaných osob jednorázovými měřeními nebo kontinuálním měřením zajišťovaným provozovatelem. Povinnosti provozovatelů zdrojů bylo předávat ve stanovené lhůtě inspekci protokoly s výsledky měření. V 67 případech bylo zjištěno porušení povinnosti provést jednorázové měření emisí. Za tyto přestupky byly ve 49 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 1 255 000 Kč. Ostatní přestupky v počtu 18 byly projednány ve společných

řízení s jinými přestupky. V 51 případech nebyla provozovateli zdrojů dodržena povinnost předat inspekci protokol s výsledky měření, za což byly ve 39 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 212 000 Kč. Ostatní přestupky v počtu 12 byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky. Dále bylo v jednom případě prokázáno neprovozování systému kontinuálního měření obsahu sulfanu v koksárenském plynu, za což byla provozovateli zdroje uložena pokuta ve výši 20 000 Kč.

V roce 2018 bylo inspektory ČIŽP ve 441 případech kontrolováno dodržování povinností osob s autorizací Ministerstva životního prostředí k vypracování odborných posudků a provádění jednorázových měření emisí. Při provedených kontrolách nebylo zjištěno žádné závažné porušení povinnosti autorizované osoby, které by bylo důvodem pro řízení o odebrání autorizace. Nevýznamná pochybení při psaní protokolu o autorizovaném měření emisí, která neměla vliv na výsledky měření, byla zjištěna v jednom případě.

IV.

Nedodržení povinnosti vedení provozní evidence nebo předávání souhrnné provozní evidence a hlášení do IRZ, bylo prokázáno provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší ve 103 případech. Za tyto delikty byly v 50 samostatných řízeních uloženy pokuty v celkové výši 500 000 Kč. Ostatní přestupky v počtu 53 byly projednány ve společných řízeních s jinými přestupky. Z uvedeného počtu nedodržení evidenčních a oznamovacích povinností byly tři případy neohlášení úniků znečišťujících látek do ovzduší do IRZ.

Nástroji ochrany klimatického systému Země – prevence úniku skleníkových plynů, plynů absorbujících záření v infračervené oblasti, které se vyskytují v atmosféře – je kontrola dodržování podmínek při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny a dodržování podmínek stanovených pro zařízení zařazená do systému obchodování s povolenkami na oxid uhličitý.

Výsledkem provedených 290 kontrol provozovatelů zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů bylo prokázáno 52 přestupků, za které byly uloženy pokuty v celkové výši 916 000 Kč. Ostatních 16 přestupků bylo projednáno ve společných řízeních s jinými přestupky. Případy porušení povinností spočívaly v nezajištění kontrol těsnosti zařízení (29 případů, pokuty 665 000 Kč), v porušení evidenční povinnosti (9 případů, pokuta 5 000 Kč, 8 projednáno ve společných řízeních s jinými přestupky), neprovozování systému detekce úniků (dva případy, projednány s jinými přestupky), nepodání zpráv ministerstvu a EK (5 případů, pokuty 26 000 Kč), neodstranění závady (1 případ, pokuta 120 000 Kč) a nezajištění recyklace při demontáži autoklimatizací (1 případ, pokuta 90 000 Kč.) V roce 2018 bylo provedeno celkem 54 kontrol stacionárních zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (oxidu uhli-

čitého). Pouze v jednom případě bylo zjištěno porušení podmínek zjišťování a vykazování emisí oxidu uhličitého, ale s ohledem na absenci příslušného správního orgánu k projednání přestupku v zákoně nebyla provozovateli zařízení uložena pokuta.

Ochrana ozonové vrstvy (stratosférického ozonu) před účinkem látek, které ji poškozují („regulovaných látek“) představuje prevenci úniku regulovaných látek ze zařízení, která tyto látky, zejména jako chladiva, obsahují. Regulované látky jako chladiva jsou postupně nahrazovány látkami s nižší hodnotou potenciálu poškozování ozonové vrstvy („ODP“) a počty provozovaných zařízení s jejich obsahem klesají. Přesto je jeden druh regulovaných látek stále využíván pro kritická použití jako hasiva („halony“). S ohledem na všeobecné omezování jejich použití bylo v této oblasti provedeno relativně méně kontrol než v případě zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů. Výsledkem 35 kontrol dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami bylo 5 případů s porušením povinností, za které byly v samostatných řízeních uloženy 4 pokuty v celkové výši 102 000 Kč. Osoby zacházející s regulovanými látkami se ve 2 případech dopustily přestupku tím, že nezajistily kontroly těsnosti osobami s certifikátem Ministerstva životního prostředí a ve 2 případech nebyly regulované látky předány certifikované osobě ke zneškodnění. Jeden přestupek – nevedení evidenční knihy zařízení – byl projednán ve společném řízení s dalším přestupkem. Česká inspekce životního prostředí, jako správce poplatku za výrobu a dovoz regulovaných látek, v roce 2018 nevyměřila žádný poplatek.

Kontrolováno bylo též 13 osob vykonávajících činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí, zejména kontroly těsnosti, servis a údržba zařízení s obsahem chladiv na bázi regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů, osob zajišťujících zpracování vyřazených chladicích zařízení i atestačních a hodnotících subjektů. Ve třech případech bylo zjištěno zanedbání ohlašovací povinnosti před pořádáním školení a zkoušek. Jeden přestupek byl vyřešen napomenutím, jeden přestupek byl projednán ve společném řízení a za jeden přestupek byla uložena pokuta ve výši 10 000 Kč.

4.1.3 Přehled plnění specifických úkolů

Vzhledem k rozsahu složkových úkolů, které pokrývají veškerou kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší v oblastech ochrany ovzduší, klimatického systému Země a ozonové vrstvy, nebyly na rok 2018 žádné specifické úkoly uloženy.

4.1.4 Významné případy podle výše uložené pokuty

OI Praha

ČIŽP uložila společnosti Pražské vodovody a kanalizace, a.s., pokutu 400 000 Kč za provozování zdroje bez povolení – čerpání surového kalu z ÚČOV na kalová pole - k tomuto účelu neschválená.

OI České Budějovice

Ve společném řízení ČIŽP uložila společnosti BILLA, spol. s r.o., provozoven ve Strakonících, Hořicích, Čestlicích, Přerově a Turnově, pokutu 290 000 Kč, za nezajištění kontrol těsnosti chladicích zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů, nevedení záznamů o zařízení, neprovozování systému detekce úniku chladiva a za neprovedení kontroly funkce detekce úniku chladiva.

ČIŽP uložila společnosti DIAMO, státní podnik, odkaliště v k.ú. Dívčice, pokutu 290 000 Kč, za neomezování prašnosti ploch při rekultivačních pracích.

OI Plzeň

ČIŽP uložila společnosti TONER RL, spol. s r.o., provozovatelce lakovny, pokutu 280 000 Kč, za provozování zdroje bez povolení orgánu ochrany ovzduší, nezajištění měření emisí a neohlášení údajů souhrnné provozní evidence.

OI Ústí nad Labem

ČIŽP uložila společnosti HP - Pelzer s.r.o., pokutu 120 000 Kč, za provozování zdroje na zpracování syntetických polymerů v odštěpném závodě v Žatci, bez povolení orgánu ochrany ovzduší.

OI Hradec Králové

ČIŽP uložila společnosti Chrudim IRON & STEEL, s.r.o., pokutu 450 000 Kč, za nedodržení podmínek provozu odlučovačů znečišťujících látek.

Mokrý hladinový odlučovač, který společnost IRON & STEEL provozovala z rozporu se schváleným provozním řádem bez vody.

ČIŽP rozhodla o zastavení provozu zdrojů – stacionárních spalovacích zařízení na nekontaminovanou dřevní hmotu – provozovaných společnostmi MALINA - VRŠE s.r.o. v obci Zachrašťany, za nesplnění opatření ke zjednání nápravy.

OI Liberec

ČIŽP uložila společnosti GRUPO ANTOLIN BOHEMIA, a.s., pokutu 360 000 Kč, za nedodržení podmínek provozu zařízení sloužícího k omezování emisí těkavých organických látek u technologie nanášení adhezivních materiálů.

OI Havlíčkův Brod

ČIŽP uložila společnosti AVE Žďár nad Sázavou s.r.o., pokutu 100 000 Kč, za provozování zařízení pro omezování emisí organických látek a látek obtěžujících zápachem u výroby bioplynu, v rozporu s podmínkami uvedenými v povolení orgánu ochrany ovzduší.

OI Brno

ČIŽP uložila společnosti Slovácké strojírny, akciová společnost, lakovna Uherský Brod, pokutu 300 000 Kč, za provozování zařízení k omezování emisí tuhých znečišťujících látek v rozporu s podmínkami povolení.

OI Olomouc

ČIŽP uložila společnosti MEGAWASTE-EKOTERM, s.r.o., spalovna nebezpečných odpadů Prostějov, pokutu 350 000 Kč, za provoz zdroje v rozporu s podmínkami povolení a neověření údajů kontinuálního monitoringu znečišťujících látek.

ČIŽP rozhodla o zastavení provozu zdroje - povrchová úprava plastů a nekovových předmětů – provozovaného fyzickou osobou podnikajícím Lukášem Kabelíkem bez povolení orgánu ochrany ovzduší v obci Litovel.

OI Ostrava

ČIŽP uložila společnosti ODLAKOVNA SILVER s.r.o., pokutu 185 000 Kč, za provozování zdroje v obci Brušperk – chemické odstraňování nátěrů – bez povolení orgánu ochrany ovzduší.

Oddělení ochrany ovzduší ředitelství

ČIŽP uložila společnosti EAF protect s.r.o., pokutu 50 000 Kč, za nepředání k používání zakázaných regulovaných látek ke zneškodnění a za neoznámení konání zkoušek uchazečů o certifikát pro servis systémů požární ochrany s obsahem fluorovaných skleníkových plynů a regulovaných látek.

4.1.5 Závěry kontrolní činnosti

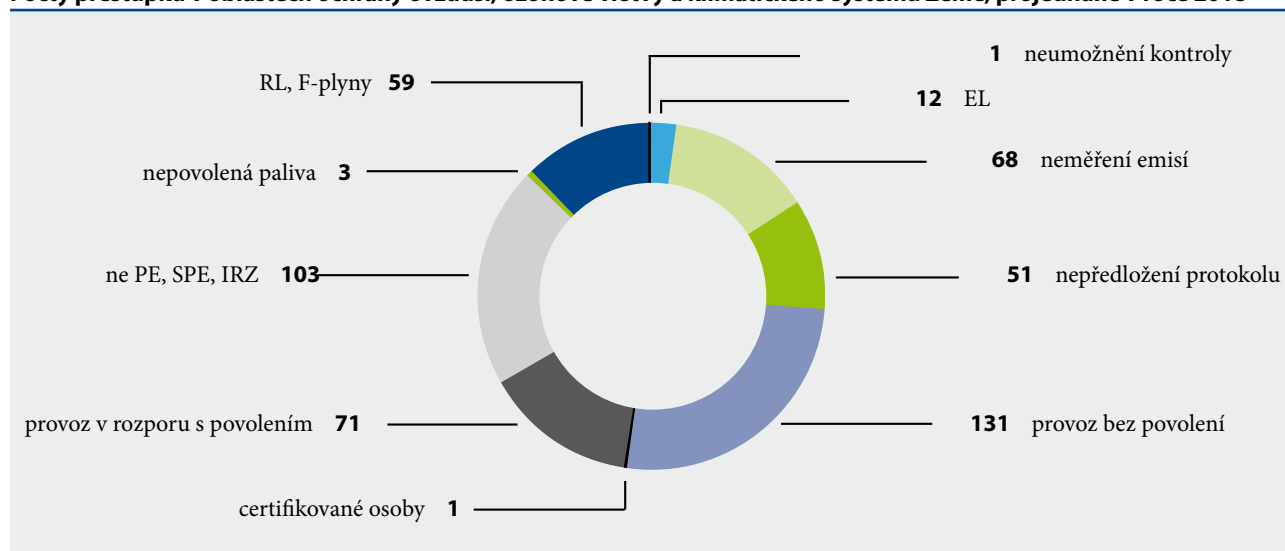
Provedenými kontrolami pokryla Česká inspekce životního prostředí celý rozsah své působnosti v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, stanovený jak v přímo účinných národních obecně závazných právních předpisech, tak i v předpisech EU.

V roce 2018 došlo v porovnání s rokem 2017 k nárůstu provedených kontrol (z počtu 4 103 na 4 428) a jejich počet se vyrovnal s dlouhodobým průměrem. Počet rozhodnutí o pokutách, které nabývaly právní moci v roce 2018, oproti roku 2017 poklesl z 394

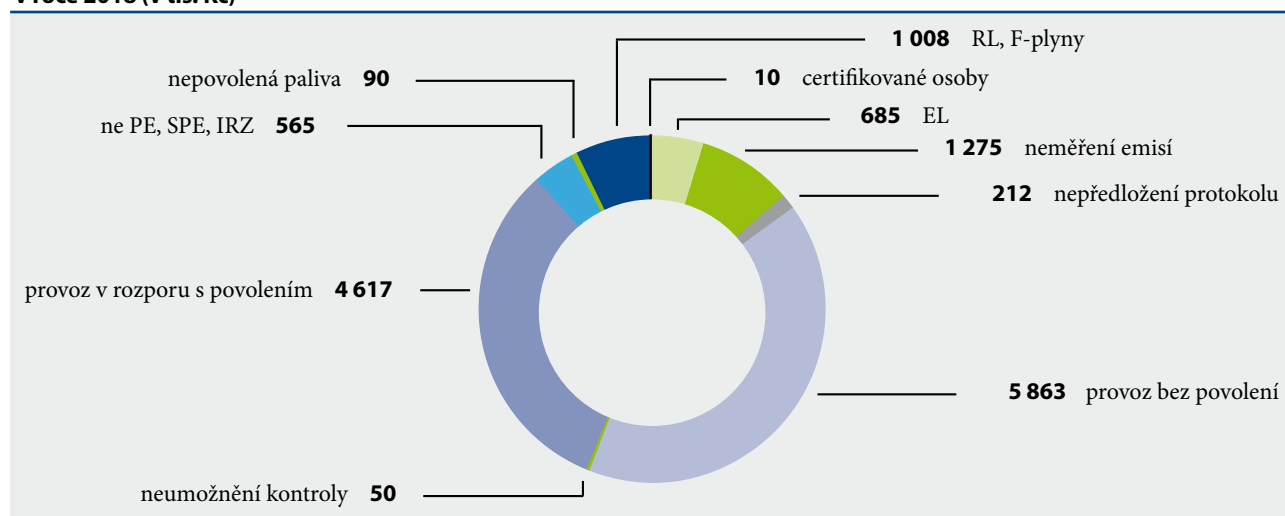
na 392. Taktéž počet projednaných přestupků mírně poklesl, z 514 přestupků a správních deliktů v roce 2017 na 500 přestupků v roce 2018.

Zaměření činnosti složky ochrany ovzduší 2018 kladlo mimo jiných oblastí důraz na kontroly dodržování podmínek při zacházení s látkami, které poškozují ozonovou vrstvu (regulované látky) nebo ovlivňují klimatický systém Země (fluorované skleníkové plyny). Kontroly v této oblasti byly zaměřeny na více závažná porušení. Při nárůstu počtu projednaných přestupků (z 36 v roce 2017 na 59 v roce 2018) se souhrnná částka za uložené pokuty zvýšila z 491 000 Kč v roce 2017 na 1 008 000 Kč v roce 2018.

Počty přestupků v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, projednané v roce 2018

Pokuty uložené za porušení podmínek ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země podle přestupků v roce 2018 (v tis. Kč)

4.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií

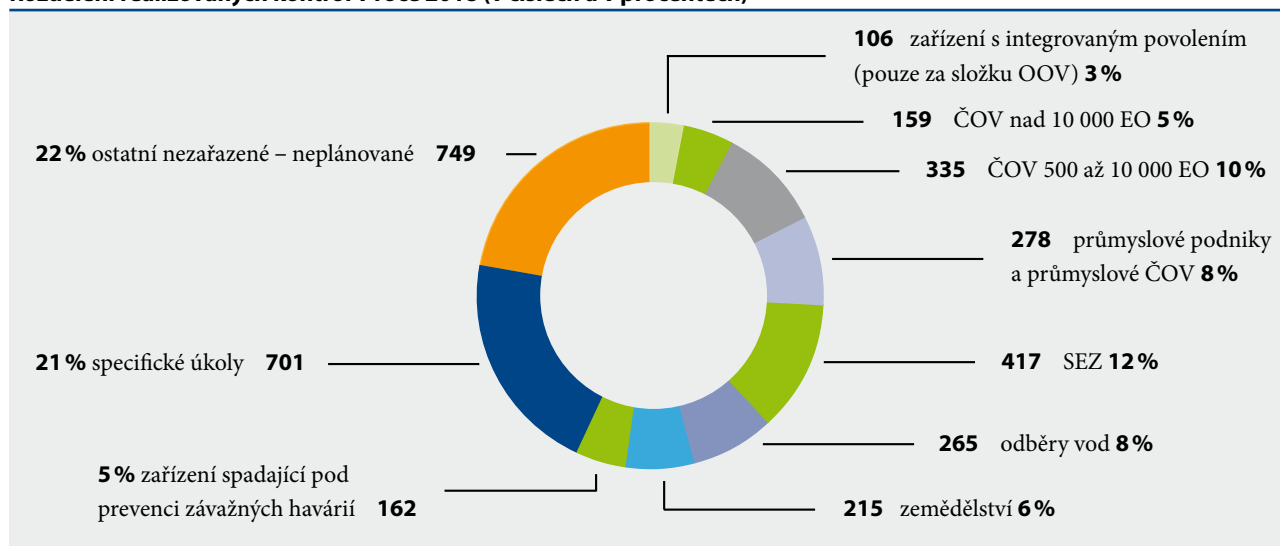
4.2.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2018

Kontrolní činnost v roce 2018 byla prováděna v celém rozsahu působnosti v oblasti ochrany vod i v oblasti prevence závažných havárií. Kontrolováno bylo plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií i povinností uložených vodoprávními rozhodnutími. V roce 2018 bylo OOV provedeno 3 387 kontrol podle vodního zákona nebo zákona o prevenci závažných havárií. Z tohoto počtu bylo 43 % plánovaných (1 471) a 57 % neplánova-

ných (1 916) kontrol. Z hlediska plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci bylo inspektory oddělení ochrany vod ve spolupráci s ostatními složkami provedeno dalších 312 kontrol.

Základem činnosti inspektorů oddělení ochrany vod (OOV) jsou kontroly prováděné v rámci naplánovaných hlavních a složkových úkolů, které jsou zaměřeny na prioritní problémy v ochraně vod na území celé republiky a dále kontroly v rámci specifických úkolů, které se zaměřují na problémy v jednotlivých krajích. Významný objem činnosti tvoří kontroly neplánované, které jsou realizované na základě podnětů nebo řešení mimořádných událostí.

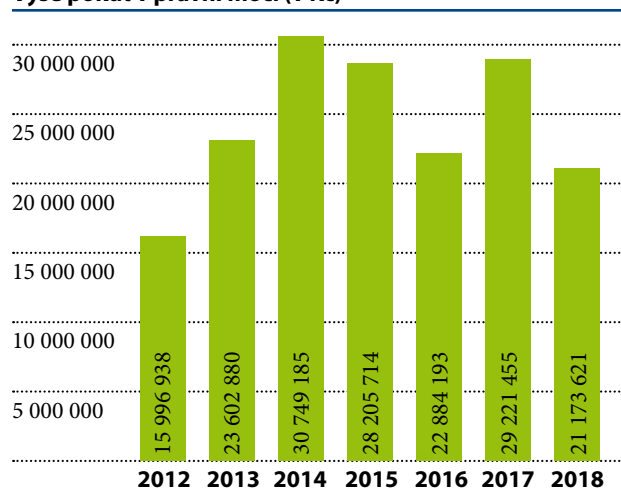
Rozdělení realizovaných kontrol v roce 2018 (v číslech a v procentech)

Na základě výsledku kontrolní činnosti bylo za zjištěná porušení právních předpisů zahájeno 575 přestupkových řízení a vydáno 566 rozhodnutí o uložení sankce a 75 rozhodnutí s uloženými opatřeními k nápravě pro odstranění zjištěných nedostatků a závažných stavů. Právní moci v roce 2018 nabylo 533 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 21 173 621 Kč a 74 rozhodnutí s uloženým opatřením k nápravě. Podle zákona o integrované prevenci bylo samostatně inspektory ochrany vod za porušení podmínek integrovaného povolení vydáno 19 rozhodnutí, která jsou evidována v kapitole 4.7 Integrované agendy.

Dále ve sledovaném období inspektoři OOV vydali 2 pravomocná rozhodnutí o zastavení činnosti.

Výše pokut v právní moci (v Kč)

Samostatnou kapitolu tvoří agenda poplatků, ve které bylo vydáno celkem 5 796 rozhodnutí. Z toho bylo 1 062 rozhodnutí o poplatcích za rok 2017 stanovujících poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových v celkové výši 198 932 532 Kč a 4 586 rozhodnutí stanovujících poplatky za odběr podzemní vody za rok 2017 ve výši 717 550 869 Kč. Dále bylo v roce 2018 vydáno 138 rozhodnutí v souvislosti s novým odběratelem nebo se změnou či zrušením zálohového výměru a 10 usnesení o zastavení řízení.

Novelou č. 113/2018 Sb. vodního zákona přechází veškerá poplatková agenda na Státní fond životního prostředí České republiky. Z tohoto důvodu pro rok 2019 ČIŽP již nevydávala žádná rozhodnutí o zálohách pro vypouštění odpadních vod do vod povrchových ani pro odběr podzemních vod.

Podstatnou část kontrolní činnosti inspektorů OOV zabírá řešení podnětů – podrobněji uvedeno v kapitole 3. Kromě kontrolní činnosti inspektoři OOV zpracovali celkem 1 754 vyjádření, a to jak samostatně za OOV (752 vyjádření), tak i v rámci integrovaných vyjádření (např. k EIA, k integrovaným povolením apod.).

Inspektoři oddělení ochrany vod spolupracují s ostatními státními úřady a institucemi (např. vodoprávními úřady všech stupňů, SFŽP ČR, Ministerstvem financí ČR, podniky Povodí, s. p., Hasičským záchranným sborem ČR, Výzkumným ústavem vodohospodářským T. G. Masaryka, veřejnou výzkumnou institucí, krajskými úřady atd.) a v rámci mezinárodní spolupráce se setkávají s orgány ochrany životního prostředí sousedních států a účastní se jednání mezinárodních komisí na ochranu vod. Blíže je specifikováno v bodech 3.2 a 3.3.

4.2.2 Přehled plnění hlavních a složkových úkolů

(H1) Kontroly zdrojů znečišťování složek životního prostředí s platným integrovaným povolením

Kontroly zařízení s integrovaným povolením (IP) byly prováděny v souladu s plánem kontrol ve spolupráci s ostatními složkami ochrany životního prostředí ČIŽP tak, aby byly splněny požadavky na četnost kontrol danou zákonem o integrované prevenci. Vedle toho, v případech, kdy vyplynula potřeba, byly provedeny i kontroly neplánované. Nad rámec plánovaných kontrol byla provedena zejména zařízení, na jejichž činnost ČIŽP obdržela podnět ke kontrole nebo se jednalo o opakované kontroly zařízení, u kterých bylo v předchozích obdobích zjištěno porušení podmínek IP. Pod zákon o integrované prevenci spadají z hlediska ochrany vod nejvýznamnější zdroje znečištění. Rozsah kontrol, jejich zaměření i kontrolované období bylo zvoleno na základě specifických podmínek daného zařízení.

Kontroly prováděné OOV byly zaměřeny na plnění podmínek vodohospodářské části IP, a to zejména na dodržování povolení k odběrům podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod, nakládání se závadnými látkami, na ověření platnosti IP, kontrolu provozních řádů, aktuálnost havarijních plánů a jejich vypracování dle vyhlášky č. 450/2005 Sb. Inspektoři OOV provedli ve spolupráci s ostatními složkami ČIŽP 312 integrovaných kontrol, samostatně (pouze za složku OOV) pak provedli dalších 106 kontrol. Na základě výsledků těchto kontrol bylo zahájeno 20 řízení o uložení pokuty a uložena pravomocná rozhodnutí v celkové výši sankce 2 621 680 Kč.

Podrobné informace týkající se kontrol provedených podle zákona o integrované prevenci jsou uvedeny v kapitole 4.7 Integrované agendy.

(S1) Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO

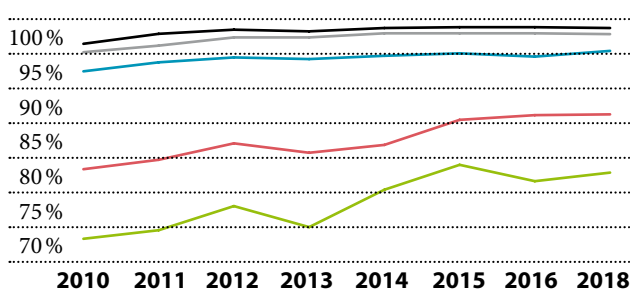
Proverky nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod (ČOV) byly zaměřeny na dodržování povolení vodoprávních úřadů, plnění směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod, kontroly dokladů týkajících se vodních děl a jejich provozování podle schválených provozních řádů.

Bylo provedeno 159 kontrol komunálních ČOV nad 10 000 EO, uloženo bylo 8 pravomocných pokut v celkové výši 360 000 Kč. V šesti případech se jednalo o překročení povolených emisních limitů znečištění stanovených ve vodoprávních povoleních, ve dvou případech o překročení množství vypouštěných vod. Z výsledků kontrol jednoznačně vyplývá, že intenzifikacemi a realizovanými rekonstrukcemi stavebních i technologických celků ČOV s využitím nejlepších dostupných technologií za účelem zabezpečení požadavků implementované evropské legislativy dochází ke zlepšení kvality vypouštěných odpadních vod a tím i k výraznému snížení vypouštěného znečištění do vod povrchových. Toto konstatování vychází i z pozorovatelného trendu rostoucí účinnosti čištění odpadních vod, a to zvláště u hojně diskutovaného ukazatele P_{celk} (o více než 8 % za období 2010 až 2017 – viz schematický graf průměrné účinnosti odstraňování znečišťujících látek).

Průměrná účinnost odstraňování znečišťujících látek

	BSK ₅	CHSK _{Cr}	NL	N celk.	P celk.
2010	96,5	92,9	95,4	71,0	80,1
2011	97,7	94,0	96,2	72,1	81,3
2012	98,2	94,6	97,2	75,2	83,4
2013	98,0	94,4	97,2	72,5	82,2
2014	98,4	94,8	97,7	77,3	83,2
2015	98,5	95,1	97,7	80,5	86,4
2016	98,5	94,7	97,7	78,4	87,0
2017	98,4	95,4	97,6	79,5	87,1

Průměrná účinnost odstraňování znečišťujících látek

- BSK₅
- CHSK_{Cr}
- NL
- N celkem
- P celkem

U všech ČOV této kategorie byly zkontrolovány bilanční údaje za rok 2017, ze kterých vyplývá, že bylo vyčištěno celkem 484 mil. m³ odpadních vod. Účinnost čištění městských odpadních vod dosahovala 98,4 % v ukazateli BSK₅, 95,4 % v ukazateli CHSK_{Cr}, 97,6 % v ukazateli NL, 79,5 % v ukazateli N_{celk.} a 87,1 % v ukazateli P_{celk.}

V září roku 2018 zahájila Ústřední čistírna odpadních vod v Praze roční zkušební provoz nové vodní linky pro čištění odpadních vod.

(S2) Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

V rámci tohoto úkolu bylo provedeno 335 kontrol. Výsledky vedly k zahájení 54 přestupkových řízení. Právní moci nabylo 46 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 1 989 000 Kč, přičemž 8 řízení o pokutě dosud není ukončeno. Nejčastějším přestupkem je překračování povolených emisních limitů znečištění a objemu vypouštěných odpadních vod, nedodržení četnosti odběru kontrolních vzorků, odběry vzorků neoprávněnou osobou nebo vypouštění odpadních vod bez povolení vodoprávního úřadu. Sankce byly

rovněž uloženy za únik kalu z ČOV do vod povrchových. Z přehledu výsledků kontrol vyplývá, že větší nedostatky v provozování ČOV se vyskytují trvale a pravidelně u menších ČOV, které jsou provozovány obcemi, městskými nebo dobrovolnými svazky obcí. Vodárenské společnosti na základě odbornosti svých pracovníků, povětšinou s dlouhodobými zkušenostmi, rozsahem a dostupností technických prostředků provozují velké čistírny bez větších nedostatků a bez technologických výkyvů s dopadem na jakost vypouštěných odpadních vod. Je zřejmé, že nakládání s odpadními vodami v menších obcích může do budoucna představovat riziko pro životní prostředí a vyžaduje si důrazný inspekční dozor.

Výúst z ČOV - nedostatečně čištěné odpadní vody.

(S3) Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami

Kontroly průmyslových provozů byly zaměřeny na dodržování povinností stanovených vodním zákonem a prováděcí vyhláškou č. 450/2005 Sb. Hlavním předmětem kontrolní činnosti bylo ověření, zda jsou při zacházení se závadnými látkami činěna odpovídající opatření, aby nedošlo k jejich úniku do horninového prostředí, do vod povrchových či podzemních nebo do kanalizací. Kontroly byly zaměřeny převážně na větší subjekty z oborů strojírenství, petrochemie, zpracovatelského a potravinářského průmyslu. Součástí úkolu byla i kontrola průmyslových ČOV (průmyslové čistírny u chemických provozů, deemulgační stanice, neutralizační stanice apod.). Tyto kontroly byly zaměřeny především na plnění podmínek povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových i do kanalizací. Bylo provedeno 278 kontrol, ve 37 případech bylo zjištěno porušení legislativních předpisů, za zjištěné přestupky byly uloženy pravomocnými rozhodnutími sankce v celkové výši 1 461 040 Kč. Nejčastěji byly nedostatky zjištěny na průmyslových ČOV, kde docházelo k překračování emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách a neplnění

povinnosti při zacházení se závadnými látkami (nezabezpečení nádrží proti úniku skladovaných látek, chybějící zkoušky těsnosti nádrží apod.).

Na základě výsledků kontrol lze konstatovat, že úroveň zacházení se závadnými látkami se u větších subjektů výrazně zlepšuje.

(S4) Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

Předmětem tohoto úkolu je zajištění stálého dohledu nad průběhem odstraňování závadných stavů na lokalitách tzv. starých ekologických zátěží, lokalit (SEZ), na kterých vznikla kontaminace v důsledku pobytu vojsk Sovětské armády a dlouhodobých havárií na podzemních vodách, včetně kontrol plnění termínů uložených opatření k nápravě. Kontrolní činnost se zaměřuje především na prioritní akce s problematickým plněním, které představují významné riziko pro životní prostředí a obyvatelstvo. V případě realizace sanací SEZ je jejich financování zajištěno státem na základě uzavřené ekologické smlouvy. Dohled nad těmito lokalitami probíhá v rámci kontrolních dní ve spojení s fyzickou prohlídkou lokality a zaprotokolováním stanoviska ČIŽP k průběhu a výsledkům sanačních prací. Přestože se oproti minulému období tlakem ČIŽP na nabyvatele formou vymáhání uloženého opatření k nápravě při jeho neplnění ve stanoveném termínu dosáhlo určitého pozitivního účinku v urychlení sanačních prací, zůstává potřeba kontinuální realizace sanací stále velkým problémem ovlivňujícím termínové plnění rozhodnutí ČIŽP. V neposlední řadě se přerušení či zastavení sanace projevuje jako rizikový faktor zpětné kontaminace již sanovaných prostor. Problematické jsou i lokality, kde sanace nepokračuje nebo hrozí její zastavení z důvodu vyčerpání garance finančních prostředků z ekologické smlouvy (např. SAP Mimoň, spol. s r. o., KastorEko, s. r. o. Rohatec – Kolonie, FARMAK a. s. Olomouc, BENZINA, s. p. v likvidaci – Vikýřovice). Je zřejmé, že dokončení sanací v původně nastavených termínech rozhodnutí ČIŽP je na některých lokalitách obtížně realizovatelné. V některých z těchto případů se tak posunuje termín ukončení sanace až k hranici roku 2030.

V roce 2018 provedli inspektoři v rámci tohoto složkového úkolu celkem 417 kontrol, vydáno bylo 23 rozhodnutí s uložením opatření k nápravě, většinou se na žádost nabyvatele jednalo o prodloužení termínů již stávajících rozhodnutí.

V roce 2018 byly ukončeny ekologické smlouvy s nabyvateli Aircraft Industries, a. s., Festool, s. r. o. a Ing. Dan Matoušek (Železářny Štěpánov, a. s.).

Významnou pomocí při financování dlouhodobých havárií jsou dotační programy SFŽP ČR, díky nimž se daří odstranit závadný stav tam, kde ČIŽP nemůže uložit nápravná opatření z titulu absence původce znečištění.

Sanační práce související s odstraněním kontaminovaných zemín.

Sanační práce související se statickým zajištěním výkopu.

(S5) Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)

Na základě zkušeností z předchozích období byla do plánu kontrolní činnosti pro rok 2018 opětovně zařazena kontrola odběrů zejména povrchových vod využívaných v provozech výroby energií se zaměřením na dodržování stanovených podmínek vodoprávních povolení, konkrétně dodržování minimálního zůstatkového průtoku v tocích. V zimním období byly prováděny kontroly plnění podmínek povolení k odběru vod v lyžařských střediscích, kde je voda využívána k umělému zasněžování sjezdovek.

Bylo provedeno 265 kontrol, ve 28 případech bylo zjištěno porušení zákona, za které byly uloženy pravomocnými rozhodnutími sankce v celkové výši 2 163 215 Kč. Nejčastějším přestupkem bylo překračování povoleného množství odebíraných vod. U provozů malých vodních elektráren docházelo nejčastěji vlivem porušování podmínek stanovených pro provoz zařízení k nedodržení minimálního zůstatkového průtoku v tocích.

Suchý jez.

(S6) Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona

U vybraných provozů byly kontroly zaměřeny na vodo hospodářské zabezpečení skladů minerálních a statkových hnojiv, objemných krmiv, skladů ropných látek včetně provozů areálových čerpacích stanic pohonných hmot, skladů přípravků na ochranu rostlin, polních složišť, stájových prostor, hnojných koncovek. V rámci těchto kontrol byla pozornost zaměřena též na problematiku nakládání s vodami (akumulace odpadních vod v bezodtokových jímkách, vody z drenážních systémů odvodňovaných zemědělských pozemků apod.). Celkem bylo předmětem vodoprávního dozoru 181 zemědělských subjektů, u kterých bylo provedeno 215 kontrol. Na základě těchto kontrol byla uložena pravomocná rozhodnutí s termínovanými opatřeními k nápravě závadného stavu nebo byly 34 pravomocnými rozhodnutími uloženy sankce v celkové výši 2 862 000 Kč. Hlavními zjišťovanými nedostatky bylo nedovolené nakládání se závadnými látkami, dále provozování vodního díla v rozporu s vodním zákonem a nedovolený odběr podzemních vod.

Úroveň znalostí zákonných předpisů na úseku ochrany vod a z toho vyplývajících povinností byla již tradičně lepší u zemědělských podniků než u zemědělských podnikatelů. U malých zemědělců se inspektoři zaměřili rovněž na osvětu a v rámci kontrol seznamovali kontrolované osoby s nejdůležitějšími povinnostmi vyplývajících z vodního zákona a jeho prováděcích vyhlášek.

(S7) Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Kontroly byly prováděny na základě ročního plánu kontrol schváleného MŽP ve spolupráci s orgány integrované inspekce (Státním úřadem inspekce práce, správními úřady na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, Českým báňským úřadem, krajskou hygienickou stanicí) a krajskými úřady dle zákona č. 224/2015 Sb., který zpracovává aktuální evropské předpisy, zejména pak Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2012/18/EU, o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek.

Cílem prověrky byla kontrola všech subjektů zařazených do skupiny B a vybraných subjektů zařazených do skupiny A. Bylo provedeno 151 kontrol. Nad rámec ročního plánu však bylo provedeno dalších 11 kontrol. Předmětem kontrol bylo zejména posouzení, zda informace obsažené v bezpečnostní dokumentaci odpovídají skutečným podmínkám v objektu, zda jsou opatření přijatá k prevenci vzniku závažné havárie dostatečná, zda prostředky zmírňující možné následky závažné havárie jsou vhodné a zda jsou dodržována preventivní bezpečnostní opatření uvedená v bezpečnostním programu nebo v bezpečnostní zprávě a ve vnitřním havarijním plánu. U některých objektů nebyla k dispozici schválená aktuální bezpečnostní dokumentace z důvodu dlouze probíhajícího schvalovacího procesu.

K ročnímu plánu kontrol stanovilo MŽP priority, mezi které patřil popis hlavního rizika, scénářů, množství nebezpečných látek, změny v objektu, upřesnění domino efektu, pokračování procesu zpracování poučení ze závažných havárií a havarijní plánování.

Provedenými kontrolami v roce 2018 nebylo zjištěno porušení ustanovení zákona o prevenci závažných havárií. Na základě výsledků kontrol provedených v roce 2017 byla v jednom případě v roce 2018 uložena příkazem pravomocná pokuta. Během roku 2018 došlo k sedmi závažným haváriím v krajích Karlovarském, Pardubickém, Zlínském, Středočeském a na území Magistrátu hlavního města Prahy. Jednalo se o úniky nebezpečných látek, výbuchy a požáry. Provozovatelé ohlásili vznik závažných havárií příslušnému krajskému úřadu a ČIŽP.

Většina provozovatelů plní stanovené cíle, které jsou vyhodnocovány v závěrečných zprávách společností a zdokonalují systém řízení prevence havárií.

Předcházení vzniku havarijních úniků v rámci této kontrolní činnosti lze hodnotit jako pozitivní z hlediska vlivu na životní prostředí.

4.2.3 Přehled plnění specifických úkolů - shrnutí

V rámci plnění specifických úkolů jsou kontroly zaměřeny na problematiku odpovídající specifikům charakteristickým pro oblast působnosti konkrétního OI ČIŽP. V roce 2018 provedli inspektoři oddělení ochrany vod 701 kontrol v rámci specifických úkolů a 749 kontrol ostatních, které nebylo možno přiřadit k žádnému z úkolů.

Více než polovina specifických úkolů tematicky navazovala na úkoly z minulého roku, což bylo dáno zkušeností z minulých období, protože zejména menší subjekty při své činnosti stále vykazují malou povědomost o ustanoveních vodního zákona, nebo je vědomě opomíjejí. Provedeny byly například kontroly ČOV do 500 EO, volných kanalizačních výpustí, odkanalizování obcí, zabezpečení čerpacích stanic pohonných hmot, rekreačních, restauračních a ubytovacích zařízení v oblasti CHKO a NP Šumava, bioplynových stanic, zdrojů znečištění v CHKO Bílé Karpaty apod. Níže uvádíme zhodnocení těch nejvýznamnějších úkolů:

Kontrola rekreačních, restauračních a ubytovacích zařízení objektů v oblasti CHKO a NP Šumava – jihočeská část

Jedním z hlavních specifických úkolů svým rozsahem a významem byla akce kontrol rekreačních zařízení v oblasti CHKO a NP Šumava – jihočeská část za účasti inspektorů z více OI ČIŽP. Celkem bylo provedeno 65 kontrol, porušení zákona bylo zjištěno ve 29 případech, za tato porušení byly pravomocnými rozhodnutími uloženy sankce v celkové výši 268 020 Kč. Nejčastějším přestupkem bylo nakládání s odpadními vodami a podzemními vodami bez povolení vodoprávního úřadu, nedoložení likvidace odpadních vod z jímky. Z výsledků akce vyplývá, že právní povědomí v problematice vodního hospodářství je u těchto malých provozovatelů stále na nízké úrovni a do budoucna bude potřebné se na tyto kontroly zaměřit.

Kontrola komunálních čistíren odpadních vod do 500 EO

Kontroly specifického úkolu byly zaměřeny na dodržování povinností dle ustanovení vodního zákona u komunálních čistíren odpadních vod v kategorii do 500 EO. Přednostně byly prováděny проверки a evidence čistíren dosud nekontrolovaných. Celkem bylo provedeno 48 kontrol ČOV této kategorie a uloženy pokuty v celkové výši 125 000 Kč.

Prověra vypouštění odpadních vod z volných kanalizačních výpustí

Cílem проверки byla kontrola nakládání s povrchovými, případně podzemními vodami a způsob likvidace odpadních vod v jednotlivých obcích, tj. aktuální stav likvidace odpadních vod a úplnost vodoprávní a provozní dokumentace. Zkontrolováno bylo 46 obcí v působnosti ČIŽP OI Plzeň a OI Brno. Na základě výsledků kontrol bylo vedeno 18 přestupkových řízení, v rámci kterých byly

uloženy pokuty v celkové výši 164 000 Kč. Z poměru kontrol a vedených přestupkových řízení vyplývá, že u více než třetiny kontrolovaných obcí docházelo k nedodržování ustanovení vodního zákona. Nejčastějším přestupkem bylo neměření míry znečištění vypouštěných odpadních vod, vypouštění odpadních vod bez vodoprávního povolení, nedodržení stanovené četnosti analýz vzorků odpadních vod či překročení stanovených limitů vodoprávního povolení. Z výsledků provedených kontrol je zřejmé, že i v dalších obdobích bude potřebné se této problematice věnovat.

Znečištěné povrchové vody odpadními vodami.

Kontrola zdrojů znečištění v CHKO Bílé Karpaty

Bylo zkontrolováno celkem 27 subjektů provozujících možné zdroje znečištění na území CHKO Bílé Karpaty (zemědělské provozny, ČS PHM, rekreační zařízení, malé potravinářské a průmyslové provozovny). Kontroly byly zaměřeny zejména na zabezpečení skladů minerálních a statkových hnojiv, objemných krmiv, ropných látek včetně ČS PHM, přípravků pro ochranu rostlin a havarijních plánů. Současně byla provedena kontrola vodního hospodářství (zásobování vodou, likvidace odpadních vod, odvádění srážkových vod), provozních řádů apod. V jedenácti případech bylo zjištěno porušení vodního zákona. Zahájeno bylo 11 přestupkových řízení o uložení pokuty. Devět rozhodnutí v celkové výši sankcí 240 997 Kč je již v právní moci.

Nejčastějším přestupkem při kontrolách byl odběr podzemní vody bez vodoprávního povolení.

Nejvyšší pravomocné pokuty ve složce ochrany vod po jednotlivých OI

Název oblastního inspektorátu	Subjekt	Uložená částka v právní moci	Datum nabytí právní moci
OI Ústí nad Labem	SKIAREÁL KLÍNOVEC s.r.o.	1 018 250 Kč	27. 2. 2018
OI Plzeň	Bílovska zemědělská a.s.	601 445 Kč	10. 7. 2018
OI Olomouc	Město Moravský Beroun	521 825 Kč	20. 2. 2018
OI Praha	KLIO, s.r.o.	350 000 Kč	3. 5. 2018
OI Brno	Metaldyne Oslavany, spol. s r.o.	350 000 Kč	29. 11. 2018
OI České Budějovice	Zemědělské družstvo Kovářov	264 576 Kč	1. 3. 2018
OI Hradec Králové	AVON AUTOMOTIVE a.s.	200 000 Kč	11. 8. 2018
OI Ostrava	Lyžařský klub Svinec z.s.	124 830 Kč	8. 4. 2018
OI Liberec	VVISS a.s.	100 000 Kč	12. 9. 2018
OI Liberec	CIKAUTXO CZ s.r.o.	100 000 Kč	20. 3. 2018
OI Havlíčkův Brod	Tábor Náměšť, z.s.	97 290 Kč	24. 10. 2018

4.2.4 Významné případy**OI Ústí nad Labem****SKIAREÁL KLÍNOVEC s.r.o.**

Společnost nepovoleně odebrala 97 825 m³ povrchových vod z vodní nádrže Háj 1, která se nachází na vodním toku Bílá voda. Platnost povolení k odběru povrchových vod skončila již v roce 2005. Inspektoři ČIŽP také zjistili nedodržení minimálního zůstatkového průtoku ve vodním toku, pod vodním dílem Háj 2. ČIŽP uložila společnosti pokutu v souhrnné výši 1 018 250 Kč (výpočtová pokuta dle množství nepovoleně odebraných vod za použití nejnižší zákonné sazby a sankce za nedodržení minimálního zůstatkového průtoku). Proti rozhodnutí ČIŽP se společnost neodvolala a rozhodnutí o pokutě tak nabylo 27. 2. 2018 právní moci.

Zasněžování v lyžařském středisku.

OI Plzeň**Bílovska zemědělská a.s.**

Společnost Bílovska zemědělská a.s. ve svých střediscích v obcích Sedlec, Řemešín a Bílov nepoužívala při skladování nebezpečných látek taková zařízení a způsob zacházení, které jsou vhodné i z hlediska ochrany vod. Při skladování nebezpečných látek došlo k úniku těchto látek na terén, k jejich vsakování a ohrožování jakosti podzemních vod. Obdobný přestupek byl zjištěn i na středisku Vysoká Libyně. Po celou dobu provozu skladovacích nádrží závadných látek společnost ani jednou neprovedla zkoušku těsnosti. Kromě výše uvedeného společnost ve střediscích Sedlec a Řemešín odebírala ze stávajících vrtů podzemní vodu bez potřebného povolení vodoprávního úřadu. Za výše uvedené přestupky byla společnosti uložena pokuta v celkové výši 601 445 Kč (přičemž výpočtová část pokuty dosahovala výše 401 445 Kč). Proti příkazu ČIŽP společnost nepodala odpor a příkaz tak nabylo dne 10. 7. 2018 právní moci.

OI Olomouc**Město Moravský Beroun**

Město odebralo celkem 20 873 m³ podzemních vod pro zásobování svých občanů pitnou vodou, a to bez platného povolení k nakládání s vodami. Při stanovení výše pokuty 521 825 Kč použili inspektoři nejnižší možnou sazbu za nedovoleně odebrané podzemní vody. Obec nepodala proti rozhodnutí ČIŽP odvolání a rozhodnutí ČIŽP nabylo právní moci dne 20. 2. 2018.

OI Praha**KLIO, s.r.o.**

ČIŽP rozhodnutím uložila společnosti pokutu ve výši 350 000 Kč za porušení povinnosti stanovené pro nakládání se závadnými látkami, když v zařízení „Čistírna odpadních vod“ na Praze 5 společnost uložila závadné tekuté látky do otevřeného ocelového kontejneru a do kalových polí bez zabezpečení proti smísení se srážkovými vodami a úniku na okolní terén. Únik závadných

látek do půdy byl prokázán rozborů odebraných vzorků zemin z okolí kalových polí (koncentrace v ukazateli C10-C40 v rozsahu 7 600 až 46 000 mg/kg sušiny). Nejprve ČIŽP vydala příkaz, proti kterému podala společnost KLIO, s.r.o. odpor. Následně ve správním řízení ČIŽP vydala rozhodnutí o pokutě, proti kterému se společnost KLIO, s.r.o. též odvolala. Odvolací orgán požadavkům odvolatele nevyhověl a napadené rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutí MŽP nabylo právní moci dne 8. 4. 2018.

OI Brno

Metaldyne Oslavany, spol. s r.o.

Společnost vypouštěla odpadní vody z neutralizačních stanic do toku Oslavy v rozporu s podmínkami integrovaného povolení. Rovněž v roce 2017 neprováděla vzorkování odpadních vod a v roce 2018 docházelo ve vypouštěných odpadních vodách k překračování limitů „m“. Za uvedené přestupky byla společnosti uložena sankce ve výši 350 000 Kč. Společnost nevyužila svého práva na odvolání a rozhodnutí nabylo dne 29. 11. 2018 právní moci.

OI České Budějovice

Zemědělské družstvo Kovářov

Zemědělské družstvo Kovářov v období od 1. 1. 2016 do 19. 9. 2017 nepovoleně odčerpalo 10 176 m³ podzemních vod ze zdrojů situovaných v k. ú. Kovářov a Chrást. Proti rozhodnutí ČIŽP o uložení pokutě ve výši 508 800 Kč podala společnost odvolání. Odvolací orgán rozhodnutí ČIŽP změnil a výši uložené pokuty snížil za použití nejnížší možné zákonné sazby na 254 400 Kč. Dne 1. 3. 2018 nabylo rozhodnutí MŽP právní moci.

OI Hradec Králové

AVON AUTOMOTIVE a.s.

V nedostatečně čištěné odpadní vodě byly z areálové ČOV vypouštěny odpadní vody, u nichž byly překračovány emisní limity „m“ vodoprávního povolení, a to v ukazatelích BSK₅, CHSKCr a NL. Bylo zjištěno, že nedochází ke správné sedimentaci kalu a nesedimentovaný kal je dále strháván s odtékající vodou do řeky Čistá. O negativním stavu chodu ČOV nebyly vedeny žádné záznamy v provozním deníku, o vzniklé situaci (ohrožení povrchových vod toku Čistá), nebyl informován žádný z dotčených orgánů. Za přestupek byla společnosti uložena příkazem pokuta ve výši 200 000 Kč. Proti příkazu společnost nepodala odpor a příkaz nabyl 11. 8. 2018 právní moci.

OI Ostrava

Lyžařský klub Svinec z.s.

Zapsaný spolek v období od 30. 11. 2016 do 1. 1. 2017 odebral povrchové vody z vodní nádrže Čerták pro účely zasněžování Ski areálu Svinec v celkovém množství 12 483 m³ povrchových vod bez platného povolení vodoprávního úřadu. ČIŽP spolku uložila za uvedený přestupek výpočtovou pokutu ve výši 124 830 Kč

za použití nejnížší zákonné sazby. Proti rozhodnutí podal spolek odvolání. Odvolací orgán potvrdil rozhodnutí ČIŽP a odvolání spolku zamítl. Rozhodnutí MŽP nabylo právní moci dne 8. 4. 2018.

OI Liberec

VVISS a.s.

Při šetření podnětu na znečištění povrchových vod bezejmenného levostranného přítoku Václavského potoka byl zkontrolován jediný větší zdroj možného znečištění tohoto recipientu, areál společnosti VVISS a. s. – sklad Žerno. Inspekce zjistila, že přibližně dva měsíce docházelo ke znečišťování povrchových vod závadnými látkami z tohoto provozu. Jednalo se o vyplachování kvasic, zápachající a různě zabarvené tekutiny z otevřených kontejnerů s odpadním ovocem umístěných na nezabezpečené ploše, do vpusti dešťové kanalizace. Tím docházelo k průběžnému znečišťování povrchových vod jak bezejmenného levostranného přítoku, tak i samotného Václavského potoka. Za uvedené porušení vodního zákona byla společnosti uložena pokuta ve výši 100 000 Kč, proti které se společnost neodvolala. Rozhodnutí nabylo dne 12. 9. 2018 právní moci.

CIKAUTXO CZ s.r.o.

Při kontrole plnění opatření uložených rozhodnutím ČIŽP bylo ověřeno, že společnost nesplnila všechna dříve uložená termínovaná opatření k nápravě. Jednalo se o opatření, která spočívala v provedení těsnostní zkoušky žlábků, které odvádějí směs vody a lubrikantu do sběrné jímky v úpravně vody, zajištění fungování odvodu kondenzátu z komína do zděných jímek uvnitř drtírny a vyvezení obsahů kanálu a všech jímek. Za výše uvedené neplnění rozhodnutí byla společnosti uložena pokuta ve výši 100 000 Kč, proti které se společnost neodvolala. Rozhodnutí ČIŽP nabylo dne 20. 3. 2018 právní moci.

OI Havlíčkův Brod

Tábor Náměšť, z.s.

Uvedený spolek jako provozovatel rekreačního střediska JISKRA v Náměšti nad Oslavou odebral podzemní a povrchovou vodu bez povolení a rovněž bez povolení vypouštěl splaškové odpadní vody z výusti betonového potrubí pod nefunkční čistírnou odpadních vod do vod povrchových říčního ramene řeky Oslavy v k. ú. Březník. ČIŽP za výše uvedené přestupky uložila sankci v celkové výši 97 290 Kč (výpočtová pokuta dle množství nepovoleně odebraných vod a sankce za nepovolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových). Rozhodnutí nabylo právní moci dne 24. 10. 2018.

Případy, u kterých oddělení ochrany vod vydala rozhodnutí o zastavení činnosti:

A S A P s.r.o. – konkrétní údaje o porušení integrovaného povolení jsou uvedeny v kapitole 4.7.2, zde se omezuje pouze na stručnou historii vydání rozhodnutí o zastavení činnosti.

Ve dnech 5. 7. - 6. 7. 2018 byla z výusti společnosti vypouštěna silně znečištěná voda s obsahem jemných sedimentů (kalů), která znečistila Perlový potok od výusti až po soutok s řekou Sázavou, celkem v délce více než 11 km. Oddělení ochrany vod OI Havlíčkův Brod ČIŽP vydalo rozhodnutí, kterým zakázalo činnost, konkrétně uložilo zákaz vypouštění odpadních vod z biologického rybníka (součást čistírny odpadních vod), ke kterému docházelo v rámci udržovacích prací na ČOV. Oddělení ochrany vod zahájilo v této věci přestupkové řízení za to, že povinný subjekt ne učinil přiměřená opatření, aby kal nevníkl do povrchových vod. Dopisem ze dne 6. 11. 2018 Policie ČR vyrozuměla ČIŽP, že v totožném skutku zahájila úkony trestního řízení. Na základě této skutečnosti bylo přestupkové řízení ČIŽP zastaveno.

Perlový potok znečištěný kaly.

FEMME a.s. (Femme Plus, a.s.)

Na základě podnětu na nelegální nakládání s odpady v areálu společnosti FEMME a.s. v Bezděkově u Žatce provedla ČIŽP neohlášenou kontrolu, při které bylo zjištěno, že v zadní části areálu je vykopaná jáma o velikosti cca 30 x 5 m a hloubce cca 3 m, do které byly cisternami naváženy kapalné odpady neznámého původu a požární hadicí přečerpávány kapalné odpady z retenční nádrže umístěné v areálu společnosti. Dne 15. 4. 2016 vydala ČIŽP rozhodnutí, kterým uložila termínovaná nápravná opatření s cílem zabránit dalšímu šíření závadných látek a zajistit sanační práce směřující k odstranění kontaminace životního prostředí. V únoru 2017 došlo k prodeji závodu společnosti Witcombe Real, a.s., a to se všemi právy, povinnostmi, pohledávkami a dluhy. Společnost Witcombe Real, a.s. se dne 14. 4. 2017 přejmenovala na společ-

Retenční nádrž se závadnými látkami v areálu společnosti Femme Plus, a.s.

nost Femme Plus, a.s. Při kontrole dne 29. 8. 2018 ČIŽP zjistila, že všechna uložená opatření nebyla beze zbytku splněna a navíc se na několika místech v areálu nachází na vodohospodářsky nezabezpečených plochách desítky IBC kontejnerů naplněných ropnými emulzemi. Za nesplnění uloženého opatření k nápravě ČIŽP uložila pokutu ve výši 250 000 Kč, která nabyla právní moci dne 23. 11. 2018. Dne 16. 11. 2018 vydala ČIŽP rozhodnutí o zastavení činnosti v předmětném areálu a jeho blízkém okolí, neboť pokračováním jakékoli další činnosti, vyjma činností směřujících k odstranění závadného stavu, by mohlo dojít k dalšímu velmi závažnému ohrožení veřejného zájmu a životního prostředí. Proti rozhodnutí se společnost Femme Plus, a.s. odvolala, vydané rozhodnutí doposud nenabylo právní moci. Případem, který byl ČIŽP kvalifikován jako havárie ve smyslu § 40 vodního zákona, se zabývá i Policie ČR a prošetřuje trestní odpovědnost bývalého a současného vedení firem. Z tohoto důvodu nemůže ČIŽP uložit původci závadného stavu sankci za prokázané porušování několika ustanovení vodního zákona.

4.2.5 Závěry kontrolní činnosti

Inspektoři oddělení ochrany vod zajišťovali ve sledovaném období široké spektrum kontrol vyplývajících z příslušných právních norem. Zaměření a objem kontrol byly v roce 2018 shodné s předchozími roky. Při plánování kontrolní činnosti se kladl důraz na kontroly hlavních znečišťovatelů vypouštějících odpadní vody a dále na nakládání se závadnými látkami zejména u významných průmyslových a zemědělských podniků. Z kontrolních zjištění vyplynulo, že tyto významné zdroje nemají trvale velké problémy s dodržováním legislativy. To je dáno jednak zodpovědnějším přístupem těchto subjektů k ochraně životního prostředí (mnohdy mají dostatečné kapacitní odborné zázemí) a také soustavnou činností OOV zaměřenou na tuto oblast.

Většina problematických případů vzniká z neplánovaných kontrol prováděných na základě podaných podnětů nebo havárií. V těchto případech je šetření, zajišťování důkazů a dalších podkladů mnohem časově a administrativně náročnější. V případě řešení podnětů se však mnohdy jedná o případy s méně významným dopadem na životní prostředí.

Celkové výsledky revizní činnosti OOV v průběhu roku 2018 ukázaly, že nejvíce přestupků bylo řešeno za nedovolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových z provozů ČOV o velikosti 500 až 10 000 EO, často provozovaných obcemi, a za odběry podzemních vod. Z výsledků kontrol vyplývá, že bude třeba dohlížet na řádné nakládání s odpadními vodami i u relativně malých ČOV, na kterých jsou často zpracovávány odpadní vody z místních provozoven (rekreačních zařízení, hotelů, průmyslové a zemědělské malovýroby, služeb apod.). Mezi dlouhodobé problémy lze stále zahrnout nedostatečné odkanalizování obcí nebo způsob likvidace odpadních vod u rekreačních středisek v horských a podhorských oblastech.

U čistíren velikosti nad 10 000 EO došlo rekonstrukcemi stavebních i technologických celků a zaváděním nejlepších dostupných technologií k výraznému snížení vypouštěného znečištění do vod povrchových. Z kontrolních zjištění vyplynulo, že tyto významné zdroje nemají trvale velké problémy s dodržováním legislativy. Porušení vodního zákona spočívající v překročení emisních limitů stanovených v povoleních vodoprávních úřadů bylo u velkých ČOV zjištěno pouze ojediněle.

Z dlouhodobých výsledků kontrolní činnosti v oblasti nakládání se závadnými látkami vyplývá nutnost se v příštích letech zaměřit rovněž na střední a drobnější podnikající právní subjekty, které mají menší právní povědomí o platné legislativě na úseku vodního hospodářství. Při kontrolách byly zjištěny nedostatky převážně v podobě absence těsnostních zkoušek a absence či neúplnost havarijních plánů.

Nadále byl sledován a vyhodnocován aktuální stav odstraňování starých ekologických zátěží (SEZ). Problémem stále zůstává dokončení sanací, tj. splnění cílových sanačních limitů na lokalitách, kde není aktuálně dostatek finančních prostředků nebo v těch případech, kdy dobíhá lhůta plnění opatření k nápravě uložených pravomocným rozhodnutím ČIŽP, aniž by bylo dosaženo uložených cílových limitů sanace.

Významnou činností OOV byla v roce 2018 spolupráce se SFŽP ČR při převodu poplatkové agendy z ČIŽP na SFŽP ČR.

Z výsledků kontrolní činnosti napříč všemi specifickými úkoly vyplynulo, že k nejčastějším porušením vodního zákona docházelo v oblasti provozu rekreačních zařízení, kde je stále právní informovanost na nízké úrovni a rovněž tak při provozu ČOV do 500 EO v důsledku neodborného provozování. Do dalších let bude účelné v těchto kontrolách pokračovat.

4.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky

4.3.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2018

V roce 2018 bylo inspektory oddělení odpadového hospodářství (OOH) ČIŽP provedeno na území celé České republiky celkem 3 544 kontrol. Tyto kontroly se týkaly oblastí odpadového hospodářství, obalů a chemických látek. Provedená suma kontrol zahrnuje jak kontroly plánované OOH ČIŽP (1 450 kontrol), tak i kontroly neplánované (2 094 kontrol), které zahrnují i kontroly provedené na základě obdržení podnětů. V roce 2018 inspektoři oddělení odpadového hospodářství provedli rovněž 291 kontrol podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (IPPC).

Z provedených kontrol bylo na základě zjištěných porušení zákona v roce 2018 zahájeno 880 řízení o přestupcích a vydáno 891 rozhodnutí o pokutě. Právní moci nabylo v roce 2018 celkem 855 rozhodnutí o pokutě. Právní moci nabyly pokuty v celkové výši 43 596 500 Kč. Rovněž bylo v roce 2018 pravomocně uloženo v 10 případech opatření k nápravě a byla podána dvě trestní oznámení. Inspektoři OOH ČIŽP vydali celkem 138 stanovisek a vyjádření.

4.3.2 Přehled plnění složkových úkolů

Zařízení k odstraňování odpadů

Inspektoři kontrolující dodržování zákona o odpadech v rámci kontrol zaměřených na zařízení určená k odstraňování odpadů provedli v roce 2018 celkem 436 kontrol. Z tohoto počtu bylo 240 kontrolních šetření provedeno na základě přijatých podnětů.

V roce 2018 bylo zjištěno v 91 případech porušení zákona o odpadech nebo zákona o integrované prevenci, příp. porušení kontrolního řádu v souvislosti s nakládáním s odpady (neumožnění kontroly). Právní moci nabylo 76 rozhodnutí v celkové výši 3 681 000 Kč.

V rámci tohoto složkového úkolu byly realizovány především kontroly skládek odpadů, jak aktivně provozovaných (všech skládek nebezpečných odpadů, vybraných skládek ostatního a inertního odpadu), tak skládek v průběhu rekultivace nebo v režimu následné péče, dále kontroly spaloven nebezpečných odpadů, zařízení na spalování odpadů, zařízení na fyzikálně-chemickou úpravu odpadů.

V drtivé většině se jedná o zařízení, která jsou provozována na základě vydaných integrovaných povolení, proto nejčastějším zjištěním bylo porušení zákona o integrované prevenci, to znamená, že nebyly plněny podmínky stanovené v integrovaném povolení, nebo nebyly plněny podmínky schváleného provozního řádu zařízení.

Dalším nejčastějším závěrem z kontrol v situacích nelegálního ukládání odpadů bylo porušení povinnosti nakládat s odpady v zařízení, ve kterých je nakládání s odpady dle zákona povoleno. V ojedinělých případech byly uloženy sankce podle zákona o kontrole, když subjekty nevytvořily podmínky pro výkon kontroly a neumožnily provedení kontroly anebo neposkytly potřebnou součinnost.

Skládky odpadů

U skládek odpadů lze konkretizovat porušená zjištění právních předpisů jako následující nedostatky: odpady byly přijímány bez základního popisu odpadů, případně byl popis odpadu nedostatečně zpracován a nepopisoval vlastnosti přijímaného odpadu s odkazem na vhodnost přijetí daného odpadu, příp. byl přijat bez příslušných chemických analýz. V několika případech byly přijímány a ukládány odpady, které nejsou provozním řádem povoleny, rovněž bylo zjištěno nedostatečné vedení provozního deníku nebo došlo k nedodržení velikosti aktivní plochy pro ukládání odpadů, skládkový prostor nebyl rozdělen na jednotlivé sekce a výška zhutněné vrstvy odpadu byla vyšší než povolená mocnost. Dále bylo zjištěno, že odpady nebyly pravidelně překrývány a vnější odvodňovací příkopy byly zanesené a nemohly plnit svoji funkci. Zaznamenáno bylo i přijetí volně ložených odpadů s obsahem azbestu, se kterými bylo nesprávně manipulováno a nakládáno při uložení na skládce.

Další konkrétní nedostatky spočívaly mj. v neprovádění předepsaného monitoringu, neprovádění řádné přejímky odpadů, v nezabezpečení odpadem určeným k technickému zabezpečení skládky, v provozním deníku nebyly zaznamenávány všechny podstatné události (např. kontrola oplocení, překrytí odpadu inertním materiálem, provozní poruchy a způsob jejich odstranění, mimořádné situace jako např. narušení vstupní brány). Pokuty byly uloženy i za podání ročního hlášení s nepravdivými údaji.

Provozovatelé skládek v první fázi provozu byli rovněž sankcionováni za nedostatky v souvislosti s finanční rezervou a za zjištěná pochybení při tvorbě rekultivační rezervy byla stanovena opatření k nápravě (doplatit finanční rezervu). Někteří provozovatelé skládek se nadále snaží v rámci první fáze provozu ukládat odpady nad rámec povoleného množství, za které se neodvádí poplatky (budování konstrukčních prvků skládky z odpadů). Proto byla při kontrolách tradičně pozornost zaměřena na konstrukční prvky, jejich vykazování v evidenci a také na vykazování odpadů použitých jako technické zabezpečení skládky (TZS).

Pozornost byla věnována též ukládání odpadů na bázi sádry (sádrokarton) v příslušných sektorech a na skládkování inertních odpadů (vzhledem k využívání odpadů ze stavební a demoliční výroby pro terénní úpravy nahrazujících postupně skládkování inertních odpadů).

V případě skládek odpadů v druhé fázi provozu, tj. při provádění rekultivace, byl inspektory prověřován způsob provedení rekultivace (množství a kvalita odpadů, mocnost vrstev), soulad s prováděcí vyhláškou a se schváleným provozním řádem, plnění podmínek čerpání finanční rezervy. V několika případech bylo zjištěno neprovozování druhé fáze provozu v souladu s rozhodnutím a s provozním řádem.

V roce 2018 došlo k několika požárům na skládkách. ČIŽP v takových případech úzce spolupracuje s Hasičským záchranným sborem, jak při likvidaci, tak zejména při zajištění prevence požárů odpadů v zařízení.

Spalovny odpadů

Kontrolami spaloven nebezpečných odpadů nebo zařízení k energetickému využití odpadů bylo jen v ojedinělém případě zjištěno porušení zákonných povinností. Opakovaně byla provozovatelé spaloven nebezpečných odpadů uložena pravomocná pokuta za překročení kapacity skladovacího prostoru v zařízení, v důsledku čehož došlo k nepovolenému mísení nebezpečných odpadů ze zdravotnickými s dalšími odpady.

ČIŽP se také zaměřila na kontrolu hodnocení vyloučení nebezpečných vlastností odpadů podle vyhl. č. 94/2016 Sb., zejména u odpadů, jejichž složení je proměnlivé, např. škvára ze spaloven odpadů.

Další zařízení

Závažným skutkem zjišťovaným u zařízení k úpravě odpadů bylo nedostatečné ověřování kvality upravených odpadů na výstupu ze zařízení tak, aby bylo zajištěno, že odpad nemůže ohrozit nebo poškodit životní prostředí. Zjištěna byla i porušení spočívající v pochybení při plnění evidenčních povinností. Dozorová činnost byla věnována rovněž prověřování toků nebezpečných odpadů.

Zařízení k využívání odpadů

V průběhu roku 2018 prověřili inspektori během 354 kontrol různé typy zařízení určených k využívání odpadů. Kontroly byly zaměřeny na dodržování povinností převážně zařízení k využití stavebních a demoličních odpadů, zejména terénní úpravy a recyklace stavebních odpadů, dále regenerace odpadních olejů a spalování olejů, využívání odpadů jako náhrada vstupních surovin, recyklační zařízení (např. recyklace plastů, papíru), rekultivace, dále zařízení k úpravě biologicky rozložitelných odpadů jako kompostárny, aplikace kalů do půdy.

V roce 2018 bylo v souvislosti s problematikou využívání odpadů přijato 162 podnětů. Obdržené podněty se primárně týkaly provádění terénních úprav a nedovoleného ukládání odpadů.

Porušení povinností při nakládání s odpady bylo zjištěno u 95 zařízení využívajících odpady. V roce 2018 nabylo právní moci 62 rozhodnutí o pokutě a celková suma uložených pokut činí 3 628 000 Kč. Některé sankce byly uloženy za nesplnění nápravných opatření. Dále inspekce vydala několik rozhodnutí o nápravných opatřeních stanovujících v drtivé většině vymístění odpadů (odvoz a předání v souladu se zákonem). Byla vedena také přestupková řízení za porušení kontrolního řádu, kdy povinné osoby neposkytly ČIŽP součinnost.

Z výsledků kontrol lze konstatovat, že nejčastěji se kontrolované subjekty dopouštějí porušení zákona o odpadech spočívajících v nakládání s odpady v místech, která k tomu nejsou určena (nepovolené terénní úpravy), v provozování zařízení v rozporu se schváleným provozním řádem, nebo v předávání odpadů neoprávněným osobám (event. v přebírání odpadů neoprávněnou osobou).

Jako další zjištění porušení zákona o odpadech lze zmínit následující: nevedení či nepředložení průběžné evidence o odpadech, neplnění ohlašovacích povinností, překročení stanovené kapacity zařízení, deponování odpadů na lesních či zemědělských pozemcích, uložení zeminy s nežádoucími příměsemi, soustředování odpadů neutříděně, soustředování nad povolenou výšku, přijetí nepovolených odpadů (slévarenské písky, pecní strusky, odpad z otryskávání, kaly z čistění odpadních vod), nedoložení kvalitativních parametrů přijímaných odpadů, ukládání odpadní zeminy s nepovoleným obsahem stavebních odpadů a dalších příměsí (cihel, betonu, asfaltových ker, keramiky, dřeva, plastů atd.).

Nakládání s demoličními a stavebními odpady

Řadu let inspektori zjišťují výrazné nedostatky především v oblasti nakládání se stavebními a demoličními odpady. Přijaté podněty upozorňují právě na nelegální návozy a ukládání stavebních a demoličních odpadů na volný terén.

Z provedených kontrol lze vysledovat, že se v oblasti využívání odpadů opakují stejné problémy, přičemž stěžejním je nakládání s odpady v místech, která k tomu nejsou určena, tzn. nepovolené terénní úpravy a rekultivace, za nimiž se v podstatě skrývá nelegální uložení a odstranění odpadů.

V případech rozsáhlých navážek, kdy vyvstalo podezření, že navážky neodpovídají projektové dokumentaci, územnímu rozhodnutí a také podmínkám stanoveným v provozním řádu zařízení, ČIŽP nechala tělesa navážek prověřit geodetickým zaměřením oprávněnou zeměměřičskou osobou. Na základě výsledků zaměření navážek bylo mnohdy prokázáno porušení provozních řádů zařízení a uloženy sankce. Zároveň byla geodetická zaměření předána příslušným stavebním úřadům.

Zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů

V problematice využívání biologicky rozložitelných odpadů (BRO) ČIŽP kontroluje kompostárny, bioplynové stanice, které přijímají BRO a povinnosti týkající se používání kalů na zemědělské půdě. V následující tabulce je uveden přehled počtu kontrol a přijatých podnětů rozdělený podle těchto zařízení.

Zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů

Celkový počet kontrol	77
Celkový počet podnětů	20
Kontroly kompostáren	51
Podněty na kompostárny	8
Kontroly bioplynových stanic	7
Podněty na bioplynové stanice	1
Použití kalů na ZPF	19
Podněty na použití kalů na ZPF	11

Kompostárny

V roce 2018 inspektoři ČIŽP OOH zkontrolovali celkem 51 kompostáren, z čehož bylo 8 kontrol provedeno na základě obdržených podnětů. V průběhu roku 2018 bylo s provozovateli kompostáren zahájeno celkem 14 řízení o pokutě a nabylo právní moci 14 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 838 000 Kč.

Kompostování v pásových hromadách.

Při kontrole kompostáren ČIŽP nejčastěji zjišťuje porušení provozního řádu zařízení (např. překročení kapacity zařízení, nedostatečné měření teplot v zakládkách, neprovedení dostatečné četnosti kontrolních rozborů kompostu nebo kompost produkováný kompostárnou nesplňuje požadavky pro výstup ze zařízení) a evidenční pochybení.

Kromě případů, kdy jsou řešena evidenční pochybení, která přímo neovlivňují průběh kompostování a kvalitu hotového kompostu, se ČIŽP také setkává s případy, kdy je zjištěno zásadní porušení, které má za následek to, že provoz kompostárny neprobíhá v souladu s doporučenými technologickými postupy. Důležitým faktorem pro správný průběh kompostování je především vhodná skladba vstupních surovin (BRO, případně pomocných odpadů a materiálů), provádění technologických operací (štěpkování, případně drcení při přípravě odpadů a surovin, překopávání a skrápění zakládek, prosévání hotového kompostu atd.) a sledování průběhu kompostování (teploty, vlhkosti, obsahu kyslíku apod.).

Konkrétně v roce 2018 ČIŽP řešila případ kompostárny, u které zjistila na základě provedených odběrů vzorků, že hotový kompost nesplňuje požadavky na jeho kvalitu dané provozním řádem a vyhláškou MŽP o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady. Byly překročeny především mikrobiologické parametry v hotovém kompostu. Dle provozního řádu měl být nevyhovující kompost při zjištění překročení určených limitů přimíchán do nové zakládky a měl být proveden nový kompostovací proces, což se v daném případě nestalo. Vzniklý kompost byl využíván k rekultivaci dobývacího prostoru pískovny a mohlo tak dojít k ohrožení a kontaminaci vod. ČIŽP provozovateli kompostárny uložila pokutu ve výši 450 000 Kč, která byla potvrzena odvolacím orgánem. Jednalo se již o čtvrtou pokutu ČIŽP uloženou za provozování této kompostárny v uplynulých 8 letech.

ČIŽP vnímá jako problém to, že některé kompostárny, zejména ty, které jsou provozovány v areálu skládek, produkují především kompost nevyhovující jakosti, který je ukládán do skládky, tím ale provoz kompostárny ztrácí svůj smysl - zpracovávat a využívat biologicky rozložitelné odpady jako zdroj organické hmoty a zamezit ukládání biologicky rozložitelných odpadů do skládek.

Bioplynové stanice

Inspektoři ČIŽP v roce 2018 zkontrolovali 7 bioplynových stanic (BPS), které přijímaly BRO. Pouze jedna z těchto kontrol byla zaměřena na prošetření přijatého podnětu. V roce 2018 byla s provozovateli BPS zahájena 3 řízení o přestupku a nabyly právní moci 4 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 159 000 Kč. Například ČIŽP uložila pokutu 100 000 Kč bioplynové stanici, která opakovaně porušovala zákon o odpadech tím, že přijímala a využívala odpady, přestože k tomu nebyla schválena.

Použití kalů na zemědělské půdě

Na nakládání s kaly na ZPF přišlo v roce 2018 v rámci problematiky využívání BRO nejvíce podnětů (11). Celkem bylo v této oblasti provedeno 19 kontrol, z čehož vyplývá, že více než polovina kontrol byla provedena na základě obdržených podnětů. Je to výrazný nárůst oproti roku 2017, kdy inspektoři ČIŽP řešili 5 případů zaměřených na použití kalů na ZPF a obdrželi 3 podněty. V roce 2018 byla zahájena 3 řízení o uložení sankce a právní moci nabylo 1 rozhodnutí, kterým byla uložena pokuta v celkové výši 80 000 Kč, a to za nakládání s kaly v rozporu s programem použití kalu na ZPF.

Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

Inspektoři ČIŽP OOH bylo v roce 2018 provedeno celkem 195 kontrol v zařízeních zaměřujících se na sběr a výkup odpadů. Za zjištěná porušení zákona bylo v roce 2018 zahájeno 89 řízení o přestupku. Právní moci nabylo 86 rozhodnutí, kterými byly uloženy peněžité sankce v celkové výši 11 602 000 Kč.

Přetrvávajícím problémem jsou kontroly mobilních zařízení ke sběru a výkupu odpadů, kde z charakteru zařízení je možná pouze až následná kontrola dokladů. Jako pomoc se zde jeví spuštění Systému evidence přepravy nebezpečných odpadů (SEPNO) v roce 2018.

V oblasti sběru a výkupu odpadů bylo jedním z nejčastěji porušovaných ustanovení zákona o odpadech provozování zařízení ke sběru a výkupu v rozporu s jeho schváleným provozním řádem. Zejména se jednalo o příjem nepovolených odpadů do zařízení, chybné zařazení vykupovaných odpadů do skupin dle Katalogu odpadů, shromažďování odpadů na místech k tomu provozním řádem neurčených nebo překračování kapacity zařízení. Dále docházelo k porušení spočívajícím v pozdním, nepravdivém nebo neúplně podaném hlášení o produkci a nakládání s odpady či nezajištění odpadů před únikem do životního prostředí.

Jedním z případů, kterým se OOH ČIŽP v roce 2018 zabývalo, bylo pokračující šetření provázaných případů fiktivního předávání odpadů mezi společnostmi zabývajících se sběrem a výkupem odpadů, a to včetně mobilního sběru. Inspekce zjistila, že k těmto předáním odpadů byla zapojenými subjekty vytvářena odpadová dokumentace obsahující nepravdivé (smyšlené) informace, sloužící k zastření skutečného nakládání s odpady. Ukládané pokuty byly stanoveny při horní hranici zákonného rozpětí s ohledem na závažnost protiprávního jednání.

Zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků

V roce 2018 bylo inspektoři ČIŽP provedeno celkem 98 kontrol zaměřených na nakládání s autovraků. Z tohoto počtu bylo provedeno 37 kontrol na základě obdrženého podnětu. Jedná se o nárůst kontrol i podnětů v této oblasti oproti roku 2017 (v roce 2017

ČIŽP obdržela 32 podnětů upozorňujících na možné nelegální nakládání s autovraků a provedla v této oblasti celkem 66 kontrol). Nejvíce podnětů v této oblasti řešili inspektoři OI Hradec Králové a OI Ústí nad Labem. V roce 2018 bylo zahájeno celkem 43 řízení o uložení sankce a v průběhu tohoto roku nabylo právní moci 38 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 1 906 500 Kč.

Nelegální nakládání s autovraků

Téměř polovina uložených pokut se týkala nelegálního nakládání s autovraků (rozebírání a skladování autovraků v místech k tomu neurčených, převzetí autovraků neoprávněnou osobou apod.).

Jako problém ČIŽP v této oblasti vnímá především přeshraniční přepravu a dovoz vozidel ze zahraničí do ČR za účelem jejich rozebrání na náhradní díly. Tato vozidla nejsou přepravována jako odpad, ale často jsou prodána zájemcům do ČR jako vozidla i se zahraničním technickým průkazem (nejčastěji se ČIŽP setkává s vozidly nakoupenými z Velké Británie a z Německa). V ČR nejsou tato vozidla přihlášena do Registru vozidel, a tudíž jejich vlastníci nepotřebují k jejich odhlášení potvrzení o ekologické likvidaci. Tato vozidla jsou následně inspektoři OOH ČIŽP zjišťována na nelegálních autovrakovištích, kde dochází k jejich demontáži na náhradní díly, někde i na nezabezpečených plochách. Při rozebírání vozidel na náhradní díly nutně vznikají i odpady nebo části, které nelze k opětovnému použití využít. Právě i z tohoto důvodu je nutné, aby vymontování náhradních dílů z těchto autovraků, které již zřejmě nikdy nebudou použity k původnímu účelu, prováděla oprávněná osoba ve smyslu zákona o odpadech (zařízení ke zpracování autovraků). Tato osoba je pak zodpovědná za využití/odstranění méně lukrativních částí vozidel.

Povolená zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků

Při kontrolách zařízení, která jsou provozována na základě souhlasu příslušného krajského úřadu dle zákona o odpadech, případně na základě integrovaného povolení (tzv. schválená zařízení), ČIŽP nejčastěji zjišťuje porušení provozního řádu zařízení (překročení kapacity, nesprávné skladování autovraků, demontáž autovraků mimo místa vymezená provozním řádem zařízení apod.) a evidenční pochybení. ČIŽP v roce 2018 také řešila několik případů, kdy z povolených autovrakovišť byly předávány celé autovraků jako tzv. „soubory náhradních dílů“, což není možné a potvrzuje to MŽP, odbor odpadů ve svém stanovisku, které uveřejnil na internetových stránkách MŽP.

ČIŽP dále řeší případy, kdy povolené zařízení ke sběru a zpracování autovraků vydalo vlastníkům vozidel potvrzení o jejich ekologické likvidaci, přitom jsou tyto autovraky následně zjištěny mimo povolená zařízení, kde jsou pak často rozebírány neoprávněnými osobami na náhradní díly. V těchto případech ČIŽP uděluje pokuty jak neoprávněným osobám, tak také provozovatelům povolených autovrakovišť, kteří nepostupovali v souladu se schváleným provozním řádem.

V roce 2018 inspektoři ČIŽP konkrétně řešili případ, kdy se na nelegálním autovrakovišti nacházelo více než 150 autovraků v různém stupni demontáže, z nichž u většiny byl odstraněný nebo vyříznutý VIN kód. Ze zjištěných skutečností měla ČIŽP podezření, že se jedná o autovraky, které byly „papírově“ přijaty do nedalekého povoleného zařízení ke sběru a zpracování autovraků. Z tohoto důvodu ČIŽP při následné kontrole využila služeb pracovníků externí společnosti zabývající se ověřováním původu vozidel, kteří jí pomohli dle různých identifikačních znaků (dle čísla motoru, typových a výrobních štítků, nebo dohledáním dalšího VIN kódu) autovraky s odstraněným VIN kódem ztotožnit s autovraky, ke kterým vydalo potvrzení o ekologické likvidaci povolené autovrakoviště. Takto bylo prokázáno 11 autovraků, které zadal do systému MA ISOH provozovatel povoleného zařízení. Tomuto provozovateli schváleného zařízení byla uložena pravomocná pokuta ve výši 300 000 Kč, a jelikož se jednalo o opakovanou pokutu, podala ČIŽP podnět krajskému úřadu ke zrušení vydaného povolení. Provozovateli nelegálního autovrakoviště byla uložena pokuta ve výši 200 000 Kč, která byla v celém rozsahu potvrzena odvolacím orgánem.

Nelegální rozebírání autovraků zjištěné při kontrole ČIŽP.

Zpětný odběr použitých výrobků

Zaměření kontrol bylo cíleno jak na oblast zajištění plnění povinností ke zpětnému odběru ze strany povinných osob/výrobců pneumatik, elektrozařízení a baterií/akumulátorů, tak na samotnou oblast realizace sběru na místech zpětného odběru a následného zpracování.

U pneumatik byly kontroly zaměřeny zejm. na povinnosti zajištění zpětného odběru na místech, které povinné osoby označily jako místa zpětného odběru, povinnost zápisu do Seznamu (dosud nezapsaní dovozci – free riders), informační povinnosti posledních prodejců a dále povinnosti týkající se uvádění informací o nákladech na zpětný odběr pneumatik na prodejních dokladech.

V oblasti elektrozařízení a baterií byly kontroly zaměřeny na identifikaci freeridingu, tzn. na osoby, jež své zákonné povinnosti vůči těmto komoditám neplní. Prověřována byla také funkčnost míst zpětného odběru.

V následující tabulce je uveden přehled počtu kontrol rozdělený podle jednotlivých druhů výrobků podléhajících zpětnému odběru.

Zpětný odběr použitých výrobků

Celkový počet kontrol	193
Podněty	26
Elektrozařízení (výrobci, vč. prodejců)	44
Pneumatiky (povinné osoby, místa zpětného odběru vč. prodejců)	81
Baterie a akumulátory (výrobci, vč. prodejců)	30
Zpracovatelé EEZ	16
Provozovatelé kolektivních systémů	2
Místa zpětného odběru EEZ, baterií	31

Jak je uvedeno výše, inspekce v rámci tohoto složkového úkolu provedla celkem 193 kontrol. 26 kontrol bylo provedeno na základě podnětů, které upozorňovaly především na nezajištění zpětného odběru pneumatik. Zahájeno bylo celkem 53 správních řízení, přičemž bylo v roce 2018 vydáno 55 rozhodnutí o pokutě. Pravomocně byla dokončena některá řízení z předchozího období, vč. odvolacích řízení. Právní moci v roce 2018 nabylo 59 rozhodnutí v celkové výši 1 460 000 Kč. Nejvyšší pravomocné pokuty za porušení zákona o odpadech v této oblasti byly pravomocně uloženy za:

- neplnění povinnosti posledního prodejce EEZ podle § 37k odst. 4 písm. a) (180 000 Kč),
- neplnění povinností provozovatele kolektivního systému v oblasti solárních panelů podle § 37p odst. 2 (80 000 Kč),

- nepravdivé údaje v roční zprávě kolektivního systému podle § 37h odst. 2 (50 000 Kč)
- neposkytnutí součinnosti nebo neumožnění kontroly (200 000 Kč).

Pneumatiky

V oblasti zpětného odběru pneumatik bylo zahájeno celkem 21 přestupkových řízení, celková pravomocná částka uložených pokut činila 199 000 Kč.

Opakovaně se inspekce setkávala s porušením zákona o odpadech v oblasti zajišťování zpětného odběru pneumatik jak u povinných osob, tak u posledních prodejců a na místech zpětného odběru. V případě povinných osob se jednalo o nesplnění úrovně zpětného odběru pneumatik (min. 35 % z množství uvedeného na trh). Toto porušení bylo pokutováno v roce 2018 výrazně méně než v roce předchozím – porušení zákona bylo zjištěno pouze ve 3 případech. Rovněž zjištěná míra free ridingu byla v roce 2018 pouze okrajovou záležitostí, když bylo toto zjištění trestáno pouze ve 3 případech. Je tak znát pozitivní trend, kdy i na základě kontrol řada subjektů podala návrh na zápis do seznamu výrobců nebo se přímo zapojila do kolektivního systému pro sběr pneumatik. Nadále platí, že zejména dovozci automobilů či strojů, zemědělské techniky a bohužel i individuálně plnící dovozci pneumatik (e-shopy) apod. a jejich prodejci v některých případech nevěnují náležitou pozornost povinnostem zajištění zpětného odběru – zejména náležitému zřízení těchto míst a svozu z místa zpětného odběru vč. zajištění minimální úrovně sběru pneumatik. ČIŽP i v roce 2018 v zásadě opakovaně řeší podněty na nefunkčnost sběrných míst uvedených v registru MŽP u individuálně zapsaných dovozců pneumatik. Místa uvedená výrobcí v registru nejsou buď vždy zcela aktuální, prodejci často o tom, že jsou místem zpětného odběru nevědí nebo vážou možnost odevzdání pneumatiky pouze na nákup nových. ČIŽP tak v 13 případech uložila za nefungování míst zpětného odběru či jejich nezajištění sankci. Naopak v pneuservisech, kde má zřízeno místo zpětného odběru kolektivní systém, se inspekce s odmítáním zpětného odběru prakticky nesetkala. Problémem tak zůstává, že prodejci pneumatik, kteří odebírají pneumatiky od individuálně plnících výrobců, jsou často mylně a v rozporu se zákonem informováni jejich dodavateli (povinnými osobami) o fungování u nich zřízeného místa zpětného odběru (obvykle svoz pouze „kus za kus“, přičemž na místech zpětného odběru zákon takovouto praxi nedovoluje). Prodejci také často nevědí, že mohou odkazovat své zákazníky, pokud u nich není zřízeno místo zpětného odběru, na jiné místo zpětného odběru zřízené dodavatelem pneumatik (tzn., nemusí být vždy provozovatelem místa zpětného odběru, pakliže to např. neumožňuje velikost/zázemí pneuservisu).

ČIŽP rovněž v několika případech uložila sankci distributorům pneumatik, kteří neuváděli na prodejních dokladech náklady na zpětný odběr pneumatik.

Elektrozařízení, baterie

V oblasti zpětného odběru těchto komodit bylo zahájeno celkem 30 přestupkových řízení, právní moci nabylo celkem 37 rozhodnutí s celkovou částkou pokut 1 199 500 Kč. V této oblasti je nadále poměrně často identifikována oblast free ridingu. Nejčastější porušení zákona v této oblasti se týká „free ridingu“ dovozců u elektrozařízení a baterií a s tím spojené nezaslání roční zprávy MŽP o dovozech a zpětném odběru – zde bylo vedeno celkem 12 řízení. Inspekce se rovněž zaměřila na kontrolu zajištění informačních povinností o zpětném odběru a povinnosti bezplatného zpětného odběru elektrozařízení u eshopů. Zde ČIŽP v 6 případech uložila sankci v celkové výši 235 000 Kč, jelikož eshopy např. službu vůbec nenabízely a neinformovaly konečné uživatele, v některých případech byla v rozporu se zákonem požadována úplata za odvoz starého spotřebiče od zákazníka (tento náklad nesmí přitom eshop zákazníkovi účtovat zvlášť).

V roce 2018 byla MŽP potvrzena pokuta 3 provozovatelům kolektivního systému (KS) v oblasti elektrozařízení. Ve dvou případech nebyl zajištěn zpětný odběr v obcích nad 2 000 obyvatel v rozsahu stanoveném zákonem. Za toto jednání byla uložena sankce 80 000 a 50 000 Kč. V jednom případě kolektivní systém nezaslal pravdivou roční zprávu týkající se uvedení úplných údajů o množství uvedených světelných zdrojů na trh, ačkoliv mu výrobci tyto údaje reportovali a řádně odváděli příspěvky. Dále ve zprávě neuvedl údaje o sběru těchto zdrojů, čímž de facto neprokázal míru činnosti v rámci sběru světelných zdrojů.

Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

V roce 2018 bylo inspekci provedeno 935 kontrol zaměřených na plnění povinností původců odpadů. Zjištěná porušení vedla k zahájení celkem 246 řízení o přestupku. Právní moci v roce 2018 nabylo 231 rozhodnutí v celkové výši 6 832 000 Kč.

Značná část plánovaných kontrol OOH ČIŽP zaměřených na plnění povinností původců odpadů se týká velkých průmyslových podniků, které jsou zpravidla zařízení s integrovaným povolením. V případě těchto subjektů provozujících zařízení s integrovaným povolením se často jedná o významné producenty odpadů. Ve většině případů bylo zjištěno, že tito dodržují své povinnosti v oblasti odpadového hospodářství a vedení společností, často prostřednictvím podnikových ekologů, dbá na environmentální politiku.

Porušení zákona o odpadech jsou tedy častěji zjištěna u subjektů malé až střední velikosti a produkce. Mezi nejčastěji zjištěná porušení zákona o odpadech u původců odpadů patřilo v roce 2018 například netřídění odpadů podle jednotlivých druhů a kategorií, na což má vliv i nekázeň zaměstnanců. Následují zjištění nevedení průběžné evidence produkováných odpadů a podání pozdního, neúplného nebo nepravdivého hlášení o produkci a nakládání s odpady.

V roce 2018 obdobně jako v minulých letech byly provedeny kontroly obchodních řetězců jakožto velkých původců odpadů. Výsledkem byla například pokuta uložená obchodnímu řetězci za nezařazení odpadů masných výrobků s prošlou lhůtou spotřeby dle druhu a kategorie. Tyto odpady byly shromažďovány v kontejneru na směsný komunální odpad a nesprávně jako směsný komunální odpad také předávány. Navíc bylo v době kontroly zjištěno, že z tohoto kontejneru vytékala zápachající kapalina a odpady tak nebyly zabezpečeny před jejich únikem do životního prostředí.

Obce

ČIŽP zkontrolovala v roce 2018 dodržování zákona o odpadech celkem u 89 obcí, z čehož bylo 21 kontrol provedeno na základě obdržených podnětů. Celkem bylo v uvedeném roce zahájeno 22 řízení o přestupku a nabylo právní moci 19 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 272 000 Kč.

Kontroly obcí jsou zaměřeny především na to, zda obce zajišťují místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, a to nebezpečných odpadů, papíru, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů (BRO) a zda mají tento systém nastavený v obecně závazné vyhlášce obce. Ve výjimečných případech ČIŽP zjišťuje, že obec nemá vydanou obecně závaznou vyhlášku, kterou by stanovila tento systém nebo nemá v této vyhlášce určena místa pro některé složky komunálního odpadu (např. BRO a kovů). Tyto obce následně po kontrolách ČIŽP zjednávají obvykle nápravu.

Z kontrol ČIŽP provedených v roce 2018 vyplynulo, že v jednom případě neměla obec zajištěno místo pro oddělené soustředování BRO a v jednom případě neměla obec zajištěno minimálně 2x ročně místo pro oddělené soustředování nebezpečných složek komunálního odpadu.

Dále bylo v roce 2018 při kontrolách obcí zjištěno především porušení evidenčních povinností, nakládání se stavebními odpady v místech k tomu neurčených, nezabezpečení odpadů před jejich znehodnocením a únikem.

Přeshraniční přeprava odpadů

ČIŽP provedla kontroly zaměřené na plnění povinností souvisejících s přeshraniční přepravou odpadů zejména u odesílatelů a příjemců odpadů podle nařízení o přepravě odpadů č. 1013/2006

(dále „nařízení“). Jedná se o původce odpadů nebo zařízení, které obchodují s odpady. V rámci spolupráce s celními úřady byly provedeny také společné kontroly na pozemních komunikacích – zejména bývalých hraničních přechodech. Kontroly proběhly v souladu s plánem přeshraniční přepravy odpadů zpracovaného na období 2017-2019 a dále byly řešeny ad hoc případy (podněty MŽP a ostatních příslušných úřadů, mezinárodní spolupráce). Účelem kontrol bylo prověřit dodržování pravidel nařízení (zejm. zákazy a omezení, zařazení odpadů) vč. administrace přepravy (dokladovou část přepravy). Nezbytná byla úzká spolupráce s MŽP, které je příslušným úřadem pro přeshraniční přepravu odpadů a dále průběžná spolupráce se zahraničními příslušnými úřady.

Kontroly zařízení a původců odpadů

Bylo zkontrolováno 63 odesílatelů a příjemců odpadů. Ve většině případů se jednalo o kontroly plánované, převážně u subjektů přepravujících odpady tzv. zeleného seznamu. 7 kontrol proběhlo na základě postoupených žádostí zahraničních příslušných orgánů nebo podnětů. Celkem bylo v rámci tohoto složkového úkolu zahájeno 11 přestupkových řízení a uloženo 10 pravomocných sankcí v celkové výši 320 000 Kč.

Během kontroly jsou zjišťovány nejčastěji nesrovnalosti v příslušných dokumentech – nesprávně či nepravdivě vyplněné údaje v příloze číslo VII nařízení č. 1013/2006, o přepravě odpadů. Z dokumentace doprovázející přeshraniční přepravu, kterou kontrolované osoby poskytují inspekci, tzn. zejm. vyplněné přílohy č. VII nařízení o přeshraniční přepravě (tzv. „Annexy VII“) a „smlouvy“ podle čl. 18 nařízení, často vyplývá, že tato dokumentace je v rozporu s čl. 18 nařízení. Obvykle jsou špatně uvedeni odesílatelé nebo příjemci odpadu (mimo jurisdikci země odeslání či určení odpadu) či jsou nesprávně uvedeny údaje o místě nakládky (původci odpadu či zařízení pro sběr odpadu), popř. není uvedeno ani množství přepravovaného odpadu. Smlouvy často chybí nebo jsou zcela obecné - absentují nutné minimální požadavky podle nařízení či nejsou vůbec účinné. Dále ve smlouvách bývá místo koncového zařízení uveden pouze přepravce a konkrétní způsob využití odpadu není blíže specifikován. Dalším obvyklým zjištěním je, že v průběžné evidenci u zařízení jsou odpady vedeny pod několika katalogovými čísly (např. papír, plasty), přičemž v přepravním dokladu je uvedeno pouze jedno katalogové číslo. Závažnější jsou případy, kdy jsou uvedené doklady vyplňovány zcela fiktivně s ohledem na místo dovozu a charakter odpadu, doklady k zásilce jsou následně na území ČR účelově pozměněny s tím, že skutečný příjemce nezná skutečný (zahraniční) původ odpadu. Tím jsou např. obcházeny požadavky na zákaz dovozu odpadů za účelem jejich odstranění na skládce či jejich využití v zařízení pro energetické využívání směsného komunálního odpadu. Je také zcela obcházena povinnost notifikace tzv. nezařazených odpadů příslušnému orgánu za účelem získání potřebného souhlasu pro přepravu odpadů, což v některých případech může

znamenat naplnění skutkové podstaty trestného činu. Tyto případy se obtížně odkrývají a odhalují, rovněž dokazování je složité. Přesto v rámci spolupráce se zahraničními příslušnými orgány a celní správou se některé nelegální dovozy podařilo do ČR zastavit a omezit, přičemž navazuje podání trestního oznámení nebo přestupkové řízení.

Již cca druhým rokem lze rovněž pozorovat změnu orientace vývozu zejména plastů na jiné trhy, než byla dříve dominantní Čína. V některých zemích EU se toto omezení negativně projevilo výrazným skladováním zásob a bohužel v některých případech i požáry. Požáry tohoto charakteru, tedy skladovaných zásob, byly omezeně zaznamenány i v ČR a jsou řešeny zejména HZS.

Významné pravomocně uložené sankce

Nejvyšší sankci 150 000 Kč udělila inspekce provozovateli zařízení ke sběru a výkupu odpadů za nedovolenou přepravu odpadů (jednalo se o nadrcené GSM antény – směs GSM antén obsahující nadrcené pásy/trisky sklolaminátu), a to již v roce 2017. Jednalo se o zásilku, kterou jako nedovolenou vyhodnotil s ohledem na deklaraci odpadu a místo určení vrátil do ČR příslušný úřad v SRN. Po odvolání nabyla pokuta pro odesilatele odpadu právní moci v roce 2018.

Dalším příkladem případu řešeným v rámci tohoto složkového úkolu byla kontrola zařízení ke sběru, výkupu a využití odpadů. Z dokumentace, kterou kontrolovaná osoba poskytla inspekci na její žádost k přeshraniční přepravě odpadů dle „zeleného“ seznamu vyplynulo, že dokumentace doprovázející přeshraniční přepravu odpadů je v rozporu s čl. 18 Nařízení. Konkrétně přílohy č. VII nařízení, doprovázející zásilku při exportu, nebyly vyplněny v souladu s čl. 18 nařízení. Dále některé smlouvy nebyly účinné dle čl. 18 odst. 2 nařízení, neboť nebylo uvedeno žádné datum, kdy byla smlouva uzavřena. Za zjištěné nedostatky byla kontrolované osobě uložena sankce ve výši 50 000 Kč.

Kontroly přepravy odpadů mimo stacionární zařízení

Inspekce provedla společné kontroly na bývalých hraničních přechodech s Rakouskem nebo v jejich blízkosti a dále některé vnitrostátní společné kontroly s celními úřady. Celkem takto bylo provedeno 12 samostatných kontrolních akcí zaměřených na přepravu odpadů. V rámci kontrol bylo zkontrolováno několik desítek vozidel převážející odpad. Při těchto kontrolách byla zjištěna pouze určitá administrativní pochybení týkající se nesprávně vyplněných dokladů, která jsou následně řešena v přestupkovém řízení s odesilatelem odpadů.

Kontroly plnění povinností dle zákona o obalech

V roce 2018 inspektoři ČIŽP provedli 105 kontrol zaměřených na dodržování zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, v platném a účinném znění (dále jen „zákon o obalech“). Z tohoto počtu bylo 6 kontrol provedeno na základě došlých podnětů (2 z těchto podnětů zaslal celní úřad) a 11 kontrol bylo provedeno na základě požadavku MŽP. V průběhu roku 2018 bylo zahájeno 70 řízení o uložení pokuty a nabylo právní moci 70 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty za porušení zákona o obalech, případně kontrolního řádu, v celkové výši 3 904 500 Kč.

ČIŽP v této oblasti kontroluje především subjekty, u kterých má podezření, že své povinnosti dané zákonem o obalech vůbec neplní. Jedná se o dovozce a přeshraniční přepravce baleného zboží a také o výrobce obalů (tzv. „plniče obalů“), kteří nejsou zapsáni v Seznamu osob ani nemají uzavřenou smlouvu s autorizovanou obalovou společností (AOS). Při kontrolách se ČIŽP často setkává s tím, že kontrolované subjekty o svých povinnostech daných zákonem o obalech vůbec nevědí a po kontrole ČIŽP pak zjednávají nápravu. V roce 2018 byly kontrolovány například provozovatelé restaurací rychlého občerstvení, prodejci nápojů, dovozci baleného zboží (elektrozařízení, textilu, obuvi apod.) a provozovatelé e-shopů.

V roce 2018 nabyla právní moci pokuta ve výši 580 000 Kč, která byla uložena výrobcí masa. Tento výrobce obalů své povinnosti dané zákonem o obalech vůbec neplnil.

Na základě požadavku MŽP byly v roce 2018 provedeny kontroly u 11 subjektů zapsaných v Seznamu osob, u kterých vzniklo podezření, že neplní povinnosti pro ně vyplývající ze zákona o obalech. Při těchto kontrolách byly často potvrzeny předem avizované nedostatky od MŽP. Nejčastěji bylo zjištěno nezajištění využití odpadů z obalů (tj. neplnění procent využití a recyklace) a neplnění evidenčních povinností. Povinnost využití odpadů z obalů ČIŽP vnímá jako prostředek vedoucí k tomu, aby důležitý zdroj surovin (recyklovatelný obalový materiál) nebyl zbytečně odstraňován skládkováním či spalováním, ale aby bylo zajištěno jeho další materiálové využití.

Nejvyšší pravomocná pokuta ve výši 1 800 000 Kč byla v roce 2018 uložena společnosti, která neprokázala pravdivost údajů uvedených v evidenci a ročních výkazech o obalech a odpadech z obalů a nezajistila požadovaný rozsah recyklace a celkového využití odpadů z obalů jí uvedených na trh v ČR. V tomto případě se jednalo o významné množství odpadů z obalů a o opakované porušení těchto povinností. Byla to již 3. pokuta uložená této společnosti.

Kontroly dodržování chemického zákona a zákona o biocidech

Předpisy týkající se chemických látek zahrnují chemický zákon č. 350/2011 Sb., zákon o biocidech č. 324/2016 Sb. a související přímo použitelné evropské předpisy – nařízení č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezení látek (nařízení REACH), nařízení č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek (nařízení CLP), nařízení č. 648/2004 o detergentech, nařízení č. 528/2012 o biocidech a další. ČIŽP při kontrole výše uvedených předpisů provedla 629 kontrol. Velká část kontrol se týkala nařízení REACH (registrace látek, bezpečnostní listy, omezené a povolené látky; celkem 278 kontrol), část povinností vyplývajících z nařízení CLP (klasifikace, balení a označování látek; dohromady 258 kontrol) a menší část nařízení o detergentech (24 kontrol). Biocidní přípravky byly kontrolovány v 61 případech (bylo kontrolováno 73 biocidních přípravků). Dalších 350 kontrol bylo provedeno na základě 155 oznámení obdržných z rychlého výstražného informačního systému Evropské unie o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru (RAPEX/Safety Gate). Ve sledovaném období bylo provedeno 23 kontrol na základě obdržných podnětů. Inspekce také provedla 13 kontrol na základě oznámení Toxikologického střediska – jednalo se o případ, kdy došlo k nehodě v souvislosti s nebezpečnou chemickou směsí, a tato směs nebyla ohlášena v registru Ministerstva zdravotnictví.

V 7 % případů kontrol dle nařízení REACH se jednalo o výrobce v ČR, ve 4 % případů o dovozce ze třetích zemí (mimo EU), v 21 % případů o následné uživatele (včetně koncových uživatelů) a v 60 % případů o distributory chemických látek a směsí.

54 % chemických látek nebo směsí kontrolovaných v roce 2018 pocházelo z Evropské unie nebo ze třetích zemí. Dlouhodobě je u těchto výrobků sledováno více porušení chemických předpisů než u výrobků pocházejících z ČR. 60 % chemických látek nebo směsí pocházejících z EU nevyhovovalo chemickým předpisům (u výrobků původem z ČR nevyhovovalo 33 %).

V roce 2018 nabylo právní moci 140 pokut udělených inspekcí dle chemického zákona, zákona o biocidech a kontrolního řádu (zákon č. 255/2012 Sb.) v celkové výši 3 301 500 Kč. Zahájeno bylo v tomto roce 142 přestupkových řízení a řízení o uložení nápravných opatření. Většina porušení se týkala nesprávného označování látek a směsí, neoznámení chemických směsí do registru Ministerstva zdravotnictví, kvality bezpečnostních listů, reklamy na internetu a omezených látek.

Inspekce se zapojovala do práce Evropské agentury pro chemické látky (konkrétně jejího fóra pro výměnu informací o prosazování a podskupiny pro biocidy). 3 pracovníci inspekce se aktivně účastnili několika pracovních skupin fóra.

Tematické kontroly

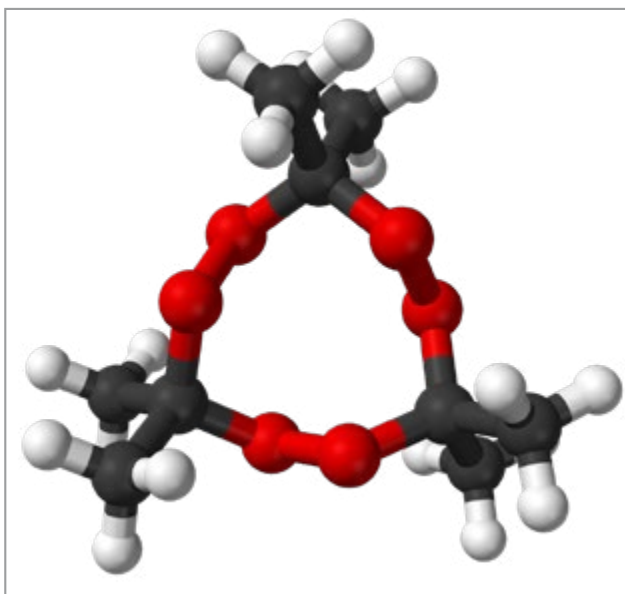
V rámci celoevropského kontrolního projektu REF6 byly po celý rok 2018 kontrolovány osoby dodávající na trh nebezpečné chemické směsi. Tyto výrobky byly kontrolovány z hlediska správné klasifikace, balení a označování. Celkem bylo zkontrolováno 36 subjektů. Z tohoto počtu se 12 kontrol týkalo výjimek z označování a balení, 3 kontroly rozpustných kapslí a 9 kontrol biocidních přípravků.

Dalším projektem, který probíhal v druhé polovině roku 2018, byly kontroly zaměřené na předměty ošetřené biocidními přípravky a používání biocidních přípravků. U ošetřených předmětů byly kontrolovány především povinnosti týkající se jejich označení (ošetřený předmět by měl být označen názvem účinné látky, biocidními vlastnostmi a pokyny týkajícími se použití předmětu). Celkem bylo zkontrolováno 20 ošetřených předmětů a u 11 z nich byly zjištěny nedostatky. Vzhledem k zjištěným problémům v tomto segmentu trhu budou kontroly pokračovat v dalších obdobích.

Kontroly v rámci evropského projektu „Látky v předmětech“ byly zaměřeny na subjekty dodávající na trh nebo dovážející předměty, které obsahují látky z Kandidátského seznamu ECHA pro zařazení do přílohy XIV nařízení REACH. Výrobci nebo dovozci předmětů obsahujících tyto látky musí podávat oznámení agentuře ECHA a dodavatelé předmětů musí informovat příjemce o obsahu těchto látek. Kontroly probíhaly po celý rok 2018 a z každé byl sepsán jednotný evropský dotazník. Při kontrolách inspekce využívala screeningová měření složení výrobků přímo na místě kontroly. K tomuto účelu byly používány mobilní analytické přístroje ED XRF, FTIR a Ramanův spektrometr. Odebírány tak byly jen vzorky s pravděpodobným obsahem sledovaných látek (jejichž přesné stanovení probíhalo v akreditované laboratoři). Celkem bylo zkontrolováno 79 výrobků u 21 dodavatelů.

Na základě informací z Kriminálního ústavu byla v roce 2018 provedena osvětová a kontrolní kampaň zaměřená na dodavatele isopropanolu (číslo CAS 67-63-0). V lahvích s tímto běžně používaným rozpouštědlem totiž může při skladování docházet autooxidací ke vzniku výbušného triaceton triperoxidu. V minulosti došlo v ČR v laboratořích k několika výbuchům s vážnými následky. Tato látka známá i jako TATP je velmi nestabilní výbušnou látkou a ke spuštění výbuchu stačí drobný mechanický podnět. Ve skladovaných lahvích se projevuje bílými krystaly nebo bílým povlakem. Informace o možnosti vzniku TATP v isopropanolu byla sdělena distributorům této látky a bylo jim doporučeno zařadit tuto informaci do jimi poskytovaných bezpečnostních listů a na označení uvádět větu EUH 019 „Může vytvářet výbušné peroxidy.“ Ve většině případů informace o tvorbě peroxidů nebyla v bezpečnostních listech uvedena a na označení nebyla věta EUH 019.

Celkem byly provedeny kontroly u 15 dodavatelů isopropanolu a bylo zkontrolováno 18 balení isopropanolu.

Molekula triaceton triperoxidu (TATP).

4.3.3 Přehled plnění specifických úkolů – shrnutí

Specifické nebo prioritní úkoly si na svém území volily v roce 2018 oblastní inspektoráty na základě zkušeností inspektorů z jejich běžné praxe. Jednalo se buď o environmentálně a společensky významná témata, nebo o kontinuálně stále negativně se vyvíjející případy či zajímavé subjekty z minulých let.

V roce 2018 se inspektoři OOH ČIŽP blíže zabývali například oblastmi zdravotnických odpadů a sledováním jejich toku přes osoby oprávněné k nakládání s odpady; původci, kterým byl v minulosti udělen souhlas k upuštění od třídění odpadů; nakládáním s kaly z čištění komunálních vod. Konkrétně dále inspektoři sledovali výstavbu železničního koridoru, těžební činnost, odpad z výroby oxidu titaničitého, ale i odpady zanechané v lokalitě poté, co zde společnost ukončila svou činnost.

4.3.4 Významné případy

Nejvyšší pravomocné pokuty v dané složce po jednotlivých OI

OI Praha

Kalibo s.r.o.

Inspektoři ČIŽP OI Praha uložili pokutu 5 000 000 Kč společnosti Kalibo s.r.o., která porušila zákon o odpadech tím, že přijímala velké množství odpadů kategorie ostatní i nebezpečný, přestože nebyla k jejich převzetí oprávněna. Celkem společnost Kalibo s.r.o. přijala řádově tisíce tun různých druhů odpadů. Dále se společnost Kalibo s.r.o. dopustila porušení zákona o odpadech tím, že zaslala nepravdivé Hlášení o produkci a nakládání s odpady. Z podaného hlášení nebylo patrné, co se s přijatými odpady skutečně stalo. Společnosti byla také uložena pokuta ve výši 300 000 Kč za porušení kontrolního řádu, kterého se dopustila tím, že neposkytla ČIŽP při kontrole součinnost. ČIŽP dále podala podnět na příslušný živnostenský úřad, který následně společnosti Kalibo s.r.o. zrušil živnostenské oprávnění.

OI České Budějovice

Fyzická osoba oprávněná k podnikání

V roce 2018 nabylo právní moci rozhodnutí, kterým ČIŽP uložila pokutu 350 000 Kč fyzické osobě oprávněné k podnikání za to, že při provozování mobilního zařízení ke sběru a výkupu odpadů porušila ohlašovací povinnost. Konkrétně tato osoba vykazala předání velkého množství odpadů kategorie ostatní i nebezpečný společnosti, které ve skutečnosti tyto odpady fyzicky nepředala, čímž bylo zastřeno skutečné nakládání s odpadem. Uložená pokuta byla potvrzena odvolacím orgánem.

OI Plzeň

AHOLD Czech Republic, a.s.

Inspektoři ČIŽP při kontrole provozovny společnosti AHOLD Czech Republic a.s. na adrese Gerská 1247/34, Plzeň zjistili, že společnost neshromažďovala odpady utříděné dle jednotlivých druhů a kategorií a že odpad nezabezpečila před jeho znehodnocením a únikem, jak ukládá zákon o odpadech. Konkrétně byly společně shromažďovány v kontejneru určeném na směsný komunální odpad například plastové obaly, dřevěné bedýnky od ovoce a zeleniny, biologicky rozložitelný odpad (nebalené vyřazené ovoce a zelenina, nebalené pečivo) a směsný komunální odpad. Dále bylo při kontrole zjištěno, že z velkoobjemového kontejneru s lisem, který byl určen ke shromažďování směsného komunálního odpadu, vytékala zahřívající hmota. Za toto porušení zákona o odpadech byla společnosti AHOLD Czech Republic s.r.o. uložena pravomocná pokuta ve výši 200 000 Kč.

OI Ústí nad Labem**DEMONTEX CV s.r.o.**

V roce 2018 nabyla právní moci pokuta ve výši 400 000 Kč, kterou uložili inspektoři ČIŽP OI Ústí nad Labem společnosti DEMONTEX CV s.r.o. za nakládání s odpady v místech k tomu neurčených a kterou v celém rozsahu potvrdil odvolací orgán. ČIŽP při kontrole provedené na základě podnětu zjistila, že společnost DEMONTEX CV s.r.o. prováděla v obci Orasín u Boleboře úpravy a údržby místních komunikací s využitím odpadů – struskového kameniva, aniž by předmětné pozemky byly k využívání odpadů určeny. ČIŽP při uložení pokuty vycházela nejenom ze zjištění z kontroly, ale také z provedených laboratorních rozborů a svědeckých výpovědí občanů.

Odpadní struska, kterou firma DEMONTEX CV používala k úpravě komunikací v Orasíně a okolí.

OI Hradec Králové**Obalovna Týniště s.r.o.**

Společnosti Obalovna Týniště s.r.o. byla uložena pravomocná pokuta ve výši 350 000 Kč za to, že nakládala s velkým množstvím upravených stavebních odpadů (vyprodukovaných v rámci výstavby živičných směsí) v místech k tomu neurčených. Dále bylo při uložení pokuty přihlédnuto k tomu, že se společnost Obalovna Týniště s.r.o. souběžně dopustila porušení zákona o odpadech tím, že předala stavební odpady (odpadní zemina s příměsí betonů, cihel, škváry apod.) osobě, která k jejich převzetí nebyla oprávněna a která tyto odpady následně využila k zavážení nelegálně vytěženého prostoru.

ZETEON s.r.o.

V roce 2018 nabyla právní moci pokuta, kterou uložili inspektoři ČIŽP OI Hradec Králové společnosti ZETEON s.r.o. ve výši 350 000 Kč za porušení dvou ustanovení zákona o odpadech.

Konkrétně společnost ZETEON s.r.o. nakládala s odpadním kalem vytěženým při čištění nádrže v k. ú. Trnávka na třech různých lokalitách Pardubického kraje, přestože tyto lokality nebyly k nakládání s odpady určeny. Dále se společnost ZETEON s.r.o. dopustila přestupku tím, že řádně nevedla průběžnou evidenci odpadního kalu vyprodukovaného v souvislosti s čištěním nádrže v k. ú. Trnávka. Rozhodnutí ČIŽP, kterým byla udělena pokuta, odvolací orgán potvrdil.

OI Havlíčkův Brod**Ekometal Šrot s.r.o.**

ČIŽP OI Havlíčkův Brod uložil pokutu ve výši 130 000 Kč společnosti, Ekometal Šrot a.s., která se jako provozovatel zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků dopustila porušení několika ustanovení zákona o odpadech (např. skladování autovraků ve více vrstvách, neoznačení nebezpečných odpadů, nevedení evidence některých odpadů a neúplné hlášení o odpadech, nesprávné zařazení některých odpadů, nedoložení smlouvy s akreditovaným zástupcem).

OI Brno**CG Komunální servis s.r.o.**

ČIŽP uložila pokutu ve výši 1 000 000 Kč společnosti CG Komunální servis s.r.o. za porušení zákona o odpadech. Konkrétně za to, že za rok 2016 nepodala Hlášení o produkci a nakládání s odpady, přestože převzala od různých subjektů do svého vlastnictví tisíce tun nebezpečných odpadů a desetitisíce tun odpadů kategorie ostatní. Kam byly odpady předány, nebylo možné dohledat, jelikož společnost CG Komunální servis s.r.o. při kontrole nespolupracovala. Za porušení zákona o kontrole (neposkytnutí součinnosti při kontrole) jí byla uložena v roce 2017 samostatná pravomocná pokuta ve výši 500 000 Kč.

OI Olomouc**MAKOVEC a.s.**

V roce 2018 nabyla právní moci pokuta ve výši 580 000 Kč, kterou uložili inspektoři ČIŽP OI Olomouc společnosti MAKOVEC a.s. za porušení několika ustanovení zákona o obalech. Společnost MAKOVEC a.s. se zabývá výrobou masa a uzenin, tepelně opracovaných i neopracovaných masných výrobků a při své činnosti uvedla na trh v ČR v období od roku 2015 do března 2017 řádově desítky tun především papírových a plastových obalů, aniž by plnila povinnosti dané zákonem o obalech. Konkrétně společnost MAKOVEC a.s. nezajistila využití odpadů z obalů jí uvedených na trh v ČR, nepodala ve stanoveném termínu návrh na zápis do Seznamu osob a nezaslala roční výkazy o obalech. Uložená pokuta byla potvrzena odvolacím orgánem.

OI Ostrava**ArcelorMittal Ostrava a.s.**

Právní moci nabyla v roce 2018 pokuta, která byla uložena společností ArcelorMittal Ostrava a.s. ve výši 1 800 000 Kč za opakované porušení zákona o obalech. Jednalo se již o třetí pokutu uloženou této společnosti za porušení stejných povinností, a to neprokázání pravdivosti údajů vedených v evidenci o obalech a odpadech z obalů, které byly následně ohlášeny MŽP a nezajištění požadovaného rozsahu recyklace a celkového využití odpadů z obalů jím uvedených na trh v ČR v souladu s požadavky stanovenými zákonem o obalech. Opakované spáchání týž skutků se na celkové výměře pokuty projevilo nejvyšší měrou. ČIŽP dále přihlédla k tomu, že společnost ArcelorMittal Ostrava a.s. je osobou uvádějící na trh v ČR významné množství obalů. Proti rozhodnutí o uložení pokuty se společnost Arcelor Mittal Ostrava a.s. v zákonné lhůtě odvolala. Odvolací orgán pokutu potvrdil.

OI Liberec**Purum, s.r.o.**

Společnosti Purum, s.r.o. byla uložena pravomocná pokuta ve výši 450 000 Kč za provozování skládky komunálních odpadů v Osečné v rozporu s provozním řádem a tedy i s integrovaným povolením. Společnost Purum s.r.o. nedodržovala postup ukládání odpadů na skládku (vytváření teras) a přijímala volně ložené odpady s obsahem azbestu, se kterými i následně manipulovala na skládce. Pokuta byla potvrzena odvolacím orgánem.

Kompostárna CL s.r.o.

ČIŽP OI Liberec také uložil pokutu ve výši 450 000 Kč provozovateli kompostárny - společnosti Kompostárna CL s.r.o. za opakované porušení zákona o odpadech, kterou potvrdil odvolací orgán. Konkrétně ČIŽP zjistila na základě provedených odběrů vzorků, že hotový kompost nesplňoval požadavky na jeho kvalitu dané provozním řádem a vyhláškou MŽP o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady. Byly překročeny především mikrobiologické parametry v hotovém kompostu. Dle provozního řádu měl být nevyhovující kompost při zjištění překročení určených limitů přimíchán do nové zakládky a měl být proveden nový kompostovací proces, což se v daném případě nestalo. Místo toho byl vzniklý kompost využíván k rekultivaci dobývacího prostoru pískovny a mohlo tak dojít k ohrožení a kontaminaci vod. Jednalo se již o čtvrtou pokutu ČIŽP uloženou za provozování této kompostárny v uplynulých 8 letech.

4.3.5 Závěry kontrolní činnosti

Česká inspekce životního prostředí v oblasti odpadového hospodářství a chemických látek splnila v roce 2018 stanovený plán kontrolní činnosti. Počet kontrol oproti roku 2017 mírně vzrostl. Počet zahájených řízení i vydaných rozhodnutí byl v roce 2018 téměř totožný s rokem 2017.

Z dílčích závěrů jednotlivých složkových úkolů je zřejmé, že situace v oblasti dodržování právních norem na úseku odpadového hospodářství a agendy chemických látek je srovnatelná s rokem 2017.

Z poznatků z kontrolní činnosti dále vyplývá, že i nadále jako v předchozích letech lze z pohledu inspekce za nejzásadnější problémy v oblasti odpadového hospodářství považovat nelegální nakládání se stavebními a demoličními odpady, nesprávné vykazování způsobu nakládání s odpady při jejich odstraňování skládkováním, které velmi úzce souvisí s obcházením ekonomických regulačních nástrojů stanovených zákonem a v neposlední řadě i netransparentní nakládání s nebezpečnými odpady.

Právě v souvislosti s netransparentním nakládáním s nebezpečnými odpady lze bohužel konstatovat, že tato nelegální činnost, která je podle poznatků ČIŽP v některých případech velmi sofistikovaně organizována, je pro kontrolní orgány velmi obtížně postižitelná. ČIŽP se pak musí obracet na orgány činné v trestním řízení, pro které je problematika nakládání s odpady jednou z mnoha oblastí, které v rámci své působnosti řeší. Tato skutečnost pak může být jedním z důvodů toho, že většina těchto kauz následně končí postoupením do přestupkového řízení. ČIŽP ovšem i nadále bude pokračovat ve své kontrolní činnosti tak, aby maximálním možným způsobem využila své kompetence a nadále s orgány činnými v trestním řízení spolupracovala.

Naopak pozitivně lze vnímat reakce některých zástupců (ekologů společností) kontrolovaných subjektů, ze kterých vyplývá, že závěry z provedených kontrol pozitivně ovlivňují rozhodování managementu těchto společností, který pak klade větší důraz na aspekty ochrany životního prostředí (např. i v oblasti investic do zabezpečení řádného nakládání s odpady a zajištění organizačních změn v systému odpadového hospodářství).

4.4 Ochrana přírody a CITES

4.4.1 Přehled kontrolní činnosti

Inspektoři ochrany přírody v roce 2018 provedli celkem 3 341 inspekčních a kontrolních šetření, z větší části neplánovaných na základě obdržených podnětů. V předmětném období nabylo právní moci 775 rozhodnutí vydaných OOP. Z tohoto počtu se jednalo o 583 rozhodnutí o pokutě (z toho bylo 252 rozhodnutí za přestupky právnických a fyzických podnikajících osob a 331 rozhodnutí za přestupky osob fyzických), 21 rozhodnutí o zastavení a omezení činnosti, 157 rozhodnutí o odebrání nebo zabavení a 14 rozhodnutí o opatření k nápravě. Dále bylo v rámci správní činnosti vydáno 10 předběžných opatření. To představuje v průměru nárůst kontrolní činnosti o přibližně 6 % oproti roku 2017.

Úhrnná výše pravomocných pokut v roce 2018 činila celkem 8 421 800 Kč. Z této částky 7 092 300 Kč tvořily pokuty právnickým subjektům a osobám fyzickým podnikajícím, pokuty fyzickým osobám nepodnikajícím se na celkové výši podílely 1 329 500 Kč. V tomto ohledu došlo k meziročnímu poklesu, konkrétně o necelých 35 % v porovnání s rokem 2017, což odpovídá běžným fluktuacím počtu nejzávažnějších řešených případů a aktuálnímu stavu projednávání pokutových řízení odvolacími orgány. Dále bylo v roce 2018 podáno 12 trestních oznámení a 40 podnětů orgánům státní správy. Složka ochrany přírody se v předmětném období zabývala celkem 1 131 doručeními podnětů, což představuje oproti předchozímu roku nárůst o více než 8 %.

Tradičně představuje největší podíl kontrolní a správní činnosti složky ochrany přírody dozor nad dodržováním ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Dlouhodobě zaujímá velkou část činnosti problematika ochrany dřevin rostoucích mimo les, zejména kontrola legality provedených kácení a řízení o přestupcích na úseku poškozování dřevin. Významně je zastoupena oblast poškozování významných krajinných prvků, zejména vodních toků a jejich údolních niv nepovolenými terénními úpravami a dále kontrola dodržování obecné a zvláštní ochrany rostlin a živočichů. K této oblasti patří správní i preventivní činnost inspekce při zajišťování ochrany ptáků a netopýrů v souvislosti s realizací či rekonstrukcí staveb, včetně zateplování obytných budov.

Kácení dřevin bez povolení v areálu golfového hřiště v k. ú. Janov u Hřenska.

Specifickou problematiku představují kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance, jejichž výstupy jsou jedním z podkladů při rozhodování SZIF o přiznání zemědělských dotací. Spíše než počtem uložených správních trestů jsou tyto kontroly významné preventivním účinkem, přičemž představují statisticky významný podíl kontrolní činnosti ČIŽP.

Významný podíl na činnosti složky reprezentuje kontrola ustanovení zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, kterou kromě oblastních inspektorátů zajišťuje také samostatné oddělení CITES. Další složkové zákony (zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty a zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad) představují dobře definované oblasti s relativně omezeným počtem dotčených subjektů, jejichž kontroly jsou prováděny periodicky, případně v závislosti na potřebách.

Průběžně roste podíl kontrolní činnosti zaměřené na dodržování zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, a to zejména v důsledku obdržených podnětů (v roce 2018 celkem 25). Tyto podněty upozorňovaly zejména na provádění navážek na zemědělskou půdu, terénní úpravy, ukládání kontaminované zeminy i překračování indikačních hodnot znečišťujících látek. Kontroly ochrany ZPF patří k nejsložitějším. Zajištění a vyhodnocení rozborů zemědělských půd vyžaduje spolupráci s akreditovanými laboratořemi a dohledávání zdrojů znečištění, které je mnohdy reziduálního charakteru, je svízelné. V předmětných záležitostech probíhají kontrolní procesy a podle jejich výsledků jsou postupně zahajována příslušná řízení.

Velmi významnou složku kontrolní a správní činnosti složky ochrany přírody představuje řešení přijatých podnětů. V souladu s dlouhodobými trendy se i v roce 2018 největší podíl doručených podání týkal agendy kácení a poškozování dřevin rostoucích mimo les. Velkou část podnětů tvořila upozornění související se

zásahy do významných krajinných prvků a podezření na nepovolené terénní úpravy. Podněty, týkající se ochrany zemědělského půdního fondu, opět zaznamenaly meziroční nárůst a byly řešeny ve spolupráci s ÚKZÚZ, případně dalšími orgány státní správy. Velká část doručených podnětů je oprávněná a představuje i zdroj informací pro následné vedení správních a přestupkových řízení. Tradičně se mezi doručenými podněty objevila i podání, která nebyla vyhodnocena jako oprávněná, a jejichž prošetřování spíše představuje nadbytečnou zátěž. Řada podnětů se naopak zcela nebo částečně kryla s plánovanou činností. To však nemění nic na faktu, že podání ze strany veřejnosti reflektují stav některých oblastí životního prostředí a představují nenahraditelný informační potenciál.

Rozsáhlá nepovolená navážka na pozemcích v k. ú. Čikov, kde se nacházejí biotopy zvláště chráněných druhů.

Obchod s ohroženými druhy - CITES

Jedná se o shrnutí činnosti oddělení CITES ředitelství ČIŽP a části činnosti oblastních inspektorátů, která je prováděna v rámci zákona č. 100/2004 Sb. Následující čísla jsou shrnutím problematiky CITES průřezově na celou ČIŽP.

V roce 2018 bylo inspektory ČIŽP provedeno 593 kontrol dle zákona č. 100/2004 Sb. (CITES). Většina kontrolní činnosti CITES je zajišťována oddělením mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES, ředitelství ČIŽP, které se věnuje mezinárodní problematice úmluvy CITES (kontroly dovozu, vývozu, mezinárodní spolupráce), šetření závažných případů porušení zákona a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a poskytuje rovněž odborný servis ostatním inspektorům ČIŽP a složkám státní správy.

Kontroly dovozu a vývozu činily v roce 2018 66 % všech CITES kontrol (tj. 390 kontrol). Při těchto kontrolách, resp. při zjištěném porušení zákona v oblasti dovozu a vývozu CITES exemplářů je i nadále zaznamenáván značný podíl občanů vietnamské národnosti na porušování zákonů. Inspektoři ČIŽP poskytovali součin-

nost ostatním státním orgánům, především Celní správě a Policii ČR, rovněž pomocí telefonických konzultací při kontrolách – jednalo se o 777 případů, z toho 153 konzultací proběhlo v rámci služby pohotovosti mimo pracovní dobu. V 8 případech byl nutný výjezd, jinak bylo možné většinu aktivací vyřešit telefonicky a e-mailem (díky možnosti elektronického přenosu fotografií a dat) a domluvením dalšího postupu. Kontroly ve vnitrozemí ČR zaměřené na chovatele, pěstitele a držitele neživých exemplářů tvořily 28 % kontrolní činnosti (168 kontrol), kontroly obchodníků a firem 6 % (36 kontrol). Dále byly provedeny kontroly na 2 burzách. ČIŽP vedla 206 pokutových řízení, celkem byly uloženy v oblasti CITES pokuty ve výši 649 400 Kč (pravomocná rozhodnutí), závažné kauzy jsou předávány k řešení orgánům činným v trestním řízení, s nimiž ČIŽP na šetření kauz aktivně spolupracuje. Ve 148 případech došlo k pravomocnému zabavení exemplářů CITES – zabaveno bylo celkem 2 208 exemplářů CITES – 163 živých a 2 045 neživých a uhynulých exemplářů).

V roce 2018 ČIŽP podala v oblasti CITES 8 trestních oznámení a inspektoři asistovali u 15 domovních prohlídek a realizací prováděných orgány činnými v trestním řízení (v pozici odborných konzultantů či zpracovatelů odborného vyjádření). Nejvýznamnější akcí byla realizace trestního spisu TROFI zaměřeného na nelegální obchod s tygry a produkty z nich. Inspektoři ČIŽP zpracovali pro potřeby orgánů činných v trestním řízení 39 odborných vyjádření.

V roce 2018 se ČIŽP věnovala složkovému úkolu Kontroly papoušků. Kontrolní činnost byla zaměřena na vybrané druhy papoušků z přílohy A nařízení 338/97 ES. Příprava složkového úkolu zahrnovala vyhodnocení dat z Registru CITES a zpracování podrobné metodické instrukce. Pro každý OI pak bylo koordinátory úkolu vybráno cca 5 subjektů ke kontrole. Zvláštní pozornost byla věnována druhům ara hyacintový, kakadu palmový, dále druhům rodu *Cacatua*, *Ara* a *Amazona*. Celkem bylo v plánu provedení 63 kontrol. V rámci složkového úkolu bylo v roce 2018 provedeno 42 kontrol chovatelů, fyzicky bylo zkontrolováno cca 500 exemplářů papoušků. Kontroly zjistily mnohá porušení zákona především z oblasti identifikačního označení exemplářů, neprokázání původu, neplnění povinností registrace apod. Doposud je uzavřeno pouze 18 kontrol, jelikož stále probíhá došetřování a ověřování některých skutečností. Zbylé neprovedené kontroly budou dokončeny v roce 2019.

4.4.2 Přehled plnění složkových úkolů

1. Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance (CC) se zaměřením na definované kontrolní požadavky

V uplynulém roce inspekce v souvislosti s vyplácením zemědělských dotací realizovala celkem 342 kontrol podmíněnosti u 337 hospodařících subjektů. Ve 230 případech posuzovala dodržování povinných požadavků na hospodaření (dále „PPH“) plynoucích ze směrnice Rady č.79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků (PPH 2) a u 112 subjektů kontrolovala dodržování požadavku, který vzešel ze směrnice Rady č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť (PPH 3). U pěti kontrolovaných subjektů se uskutečnila kontrola zaměřená na obě evropské směrnice.

Účelem kontrol bylo vyhodnotit plnění povinných požadavků na hospodaření plynoucích z výše uvedených evropských směrnic a dodržování příslušných ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. Kontroly se zaměřily na potenciálně riziková území, kde je největší riziko střetu zemědělského hospodaření a zájmů chráněných prostřednictvím tohoto zákona. V případě PPH 2 šlo zejména o hospodaření na dílech půdních bloků, které se vyznačují přítomností dřevin nebo významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva, případně se nacházejí v oblasti výskytu vybraných zvláště chráněných druhů (modrásci, chřástal). Požadavek PPH 3 byl kontrolován ve vazbě na existenci evropsky významné lokality v rámci obhospodařované plochy nebo jejího bezprostředního okolí.

Převážná většina kontrol se uskutečnila na základě centrálně sestaveného plánu kontrol, který zahrnoval legislativou stanovený minimální rozsah kontrol. Konkrétně má být každou z příslušných dozorových organizací prověřeno minimálně 1 % všech žadatelů o zemědělské dotace. Pouze celkem v 7 případech byla na základě podnětu nebo vlastních zjištění realizována kontrola mimořádná, včetně dodatečného zařazení druhé z kontrolovaných směrnic. I v rámci jednotlivých kontrol byla na základě mapových podkladů předem vytypována riziková území s větší pravděpodobností střetu zemědělského hospodaření a ochrany přírody.

Porušení zákona č. 114/1992 Sb. a příslušného požadavku Cross compliance bylo zjištěno v jednom případě, a to v souvislosti s porušením ochranných podmínek významného krajinného prvku vodní tok. V důsledku pastvy skotu v korytě toku a v přilehlé údolní nivě došlo na daném úseku k oslabení ekostabilizační funkce tohoto významného krajinného prvku a tím i k nesplnění požadavku PPH 2/1. Kromě zahájení přestupkového řízení inspekce na základě tohoto zjištění podala návrh na krácení dotace o 1 %. Ostatní provedené kontroly nevedly ke zjištěním, která by byla důvodem pro zahájení řízení nebo podání návrhu krácení dotace.

Kontrolované subjekty s inspekcí obvykle spolupracují a respektují pokyny inspekce ve smyslu provedení preventivních opatření, která by zamezila možným střetům hospodaření s veřejným zájmem v podobě ochrany přírody a krajiny. Inspekce při kontrolách průběžně upozorňuje na vybrané chráněné zájmy a na možné rizikové aspekty zemědělské činnosti, včetně případných dopadů ve smyslu krácení zemědělských dotací.

Z hlediska zájmů ochrany přírody se dlouhodobě jeví jako problematická dotační politika SZIFu, která dostatečně nezohledňuje např. potřeby přirozené regulace vody v krajině včetně existence tzv. polních mokřadů. Hospodařící subjekty nejsou v rámci resortu zemědělství dostatečně informovány o významu těchto krajinných prvků a především v rámci dotační politiky neexistuje motivace k jejich zachování. Výsledkem je často jejich odvodnění, nebo zarůstání v důsledku vyloučení z hospodaření. Striktní a technicistně orientovaný přístup při nastavení podmínek a následných kontrolách platební agentury mj. motivuje zemědělce k provádění konturového řezu dřevin vymezených krajinných prvků a na okrajích půdních bloků, což nelze označit za vhodný způsob údržby z pohledu přirozeného fungování krajinných prvků v zemědělské krajině.

2. Kontroly dodržování ZOPK v souvislosti se zásahy do vodních toků

V roce 2018 bylo provedeno celkem 55 kontrol, které se zaměřily zejména na stavební akce charakteru terénních úprav a rekonstrukcí koryt vodních toků a vodních děl, vypouštění vodních těles, manipulace s hladinou vody a kácení břehových porostů. Některé z plánovaných akcí nebyly ze strany investorů realizovány a jejich prověření se proto předpokládá v příštím roce. Přesto lze tyto tematické kontroly označit za efektivní.

Porušení zákona bylo zjištěno v šesti případech, obvykle s ohledem na výskyt zvláště chráněných druhů, do jejichž přirozeného vývoje bylo škodlivě zasazeno bez platné výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů, stanovených zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Řízení o přestupku byla zahájena v souvislosti se zasypáním a přemístěním koryta drobného vodního toku, vypuštěním drobné vodní nádrže (s výskytem zvláště chráněného živočicha škeble rybníčné) a vykácením devíti dřevin rostoucích mimo les bez příslušných povolení v k. ú. Liptál. Ve věci úpravy vodního toku Senice v k. ú. Lidečko v souvislosti s opravou silnice bez příslušných povolení byly rovněž shledány důvody k zahájení přestupkového řízení a v souvislosti s výskytem pěti druhů zvláště chráněných živočichů na daném úseku toku. V jednom případě inspekce zastavila odtěžování sedimentů z vodního toku, který představoval specifický biotop zvláště chráněných druhů s tím, že odpovědný subjekt zajistil vypracování biologického posudku. V dalším případě zjistila při úpravě vodního toku Boberský potok ve Cvikově porušení pod-

mínek rozhodnutí o povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněného druhu vranky obecné. V jednom případě bylo konstatováno porušení zákona, odpovědný subjekt však dosud nebyl identifikován z důvodu probíhajícího soudního sporu ve věci vlastnictví.

Stavba opevnění Boberského potoka prováděná v rozporu s požadavky na ochranu zvláště chráněného druhu vranky obecné.

3. Kontroly internetového obchodu s neživými jedinci zvláště chráněných druhů

Sledování internetových serverů navázalo na předchozí monitoring. Přesouvání nelegálního obchodu do prostředí sociálních sítí reflektovala inspekce se zvláštním důrazem na nabízení neživých exemplářů ohrožených druhů k prodeji bez výjimky ze zákazu komerční činnosti nutného podle čl. 8 nařízení Rady (ES) č. 338/97, prodeji jedinců zvláště chráněných druhů bez výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. a prodeji volně žijících ptáků bez odchylného postupu podle § 5b zákona č. 114/1992 Sb. V předchozím období se prokázala efektivita těchto sledování, která vyústila v oznámení orgánům činným v trestním řízení.

Z významnějších inspekčních počinů na tomto poli je možné zmínit podání trestního oznámení za prodej preparátu silně ohroženého jedince rysa ostrovida.

4. Celoinspekční prověrka

Celoinspekční prověrka, která proběhla v I. pololetí roku 2018, se zaměřila na porušování ochranných podmínek CHKO Beskydy. Bylo prověřeno 27 restauračních a ubytovacích zařízení. Prověrka byla hodnocena jako efektivní. Kontroly byly mj. zahájeny na základě podezření z porušení zákona ve vztahu k nepovoleným vjezdům na území CHKO. Tři prověřované případy byly již ukončeny vydáním rozhodnutí o pokutě, patnáct kontrol dosud probíhá. V rámci celoinspekční prověrky bylo dále kontrolováno plnění stanovených podmínek při realizaci investičních záměrů, podléhajících posuzování vlivu na životní prostředí (EIA). Ve dvou případech (Bezručova chata na Lysé hoře a SKI park Gruň) bylo zjištěno porušení těchto podmínek a inspekce podala ve věci podněty příslušným orgánům státní správy.

5. Kontroly ZPF

V souvislosti s kompetencemi inspekce na úseku ochrany ZPF byly zahájeny celkem čtyři plánované kontroly a více než 20 neplánovaných šetření a kontrol. Plánované kontroly ZPF vycházely z podkladů poskytnutých ÚKZÚZ. V jednom z těchto případů nebylo porušení zákona prokázáno, další kontrola zaznamenala porušení zákona mimo kontrolní kompetenci inspekce, což vedlo k podání podnětu příslušnému orgánu státní správy. U zbývajících dvou kontrol, zahájených inspekcí pro podezření na porušení zákona č. 334/1992 Sb., bude ve vhodném období (jaro-léto 2019) zajištěno ve spolupráci s ÚKZÚZ vzorkování půdy. V roce 2018 uložila inspekce obci Klokočov pokutu ve výši 30 000 Kč za navezení zeminy (odpadu) na pozemek, který je součástí zemědělského půdního fondu. Tímto zásahem došlo k porušení § 3 odst. 2 zákona o ochraně ZPF.

6. Kontroly papoušků držených v soukromých chovech

V rámci tohoto úkolu bylo v roce 2018 zahájeno několik desítek kontrol. Hlavní problematické momenty inspekční činnosti spočívaly v absenci značení exemplářů (obtížně načitatelné či vůbec nenačtené mikročipy, špatně čitelné, nečitelné nebo chybějící kroužky). Řadu případů je proto nutno řešit provedením kontrolní analýzy DNA. Dále byly zjištěny nesrovnalosti v předložených dokladech, zpravidla u dokladů vydaných zahraničními výkonnými orgány CITES, které je nutno prověřovat prostřednictvím MŽP. Většina kontrol nebyla z těchto důvodů dosud ukončena.

Porušení zákona bylo v roce 2018 zjištěno u sedmi subjektů. Ve třech případech byla uložena bloková pokuta, u zbylých čtyř bude zahájeno řízení o přestupku. U dalších deseti subjektů se v nejbližší době předpokládá ukončení kontroly se zahájením řízení o přestupku.

4. 3 Přehled plnění specifických úkolů

1. Kontroly nakládání s geneticky modifikovanými organismy

Kontroly nakládání s geneticky modifikovanými organismy probíhají podle předem připraveného plánu, který reflektuje povinnost kontrolovat každého uživatele GMO nejméně jedenkrát za dva roky. V roce 2018 bylo v této oblasti provedeno celkem 24 kontrol, z toho byly 2 kontroly uvádění GMO do životního prostředí (polní pokusy) a 22 kontrol uzavřeného nakládání s GMO v 1. a 2. kategorii rizik. Polní pokusy probíhaly za řádně stanovených podmínek rozhodnutí MŽP a v souladu s právními předpisy. Jednalo se o pokusy s geneticky modifikovanou (GM) slivoní a sójou. Při kontrolách uzavřeného nakládání s GM organismy bylo kontrolováno dodržování právních předpisů v oblasti GMO a podmínky stanovené rozhodnutím MŽP, v závislosti na kategorii rizika. Inspekce se věnovala při kontrolách zdánlivě

nepodstatným povinnostem, které však mají dalekosáhlé přesahy, např. vedení dokumentace, způsobu a dodržování stanovené periodicity proškolení pracovníků nakládajících s GMO, postupům při likvidaci odpadů z nakládání s GMO. Při plánovaných kontrolách v roce 2018 nebylo zjištěno porušení zákona č. 78/2004 Sb., o geneticky modifikovaných organismech a genetických produktech. Drobné administrativní nedostatky byly odstraňovány neprodleně.

Z ÚKZÚZ byl dále přijat podnět týkající se nalezení osiva sóji s detekovatelným obsahem geneticky modifikovaného podílu. Další analýzy odhalily, že množství GM příměsi je na hranici stanovené předpisy EU pro označení jako GM. Po zjištění, že osivo není povoleno z jiného důvodu (jednalo se o neschválenou odrůdu), byly oseté plochy zčásti zaorány, zčásti bylo osivo technologicky zpracováno. Výskyt GM akvariálních ryb nebo GM petúnií, které v minulých letech představovaly významné předměty správních řízení v souvislosti se stanovením zákazů jejich uvádění na trh ze strany inspekce, nebyly v roce 2018 z obchodních sítí hlášené.

2. Kontroly zoologických zahrad

V průběhu roku 2018 bylo prověřeno celkem 10 zařízení z pohledu dodržování povinností plynoucích ze zákona č. 162/2003 Sb., o zoologických zahradách; kontrolováno bylo rovněž nakládání s exempláři CITES v dílci zákona č. 100/2004 Sb. a se zvláště chráněnými druhy živočichů podle zákona č. 114/1992 Sb. Inspekce dále spolupracovala s MŽP, kterému poskytovala informace a podklady potřebné k realizaci jeho kontrolní činnosti. Zjištěná pochybení, zejména s ohledem na prokázání zákonného původu exemplářů a jejich nezaměnitelné označení, byla řešena pravomocným zabavením. Jelikož se jednalo o exempláře CITES A, bylo podáno příslušné oznámení orgánům činným v trestním řízení. V roce 2019 bude na základě kontrolní činnosti z roku 2018 zahájeno jedno přestupkové řízení za provozování zoo bez licence a nejméně jedno řízení za protiprávní nakládání s exempláři CITES.

3. Kontroly potenciálně závažných ohrožení zájmů ochrany přírody

Cílená kontrolní činnost složek ochrany přírody vycházela ze specifické problematiky jednotlivých regionů. Zaměřila se na oblasti, činnosti a subjekty, u kterých bylo možné na základě aktuálních vlastních zjištění, zkušeností z minulosti nebo opakovaných podnětů předpokládat, že v krajině představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody.

4. Kontroly dochovaného stavu zvláště chráněných území

Zvláště chráněná území představují podstatný faktor přispívající k diverzitě krajiny a mají nezpochybnitelný význam jako refugia mizejících, vzácných a zvláště chráněných druhů organismů.

Za důležitou součást své činnosti proto inspekce považuje kontroly zvláště chráněných území, ve vztahu k případnému negativnímu vlivu hospodářského či jiného využití na dochovaný stav prostředí. V roce 2018 inspekce provedla celkem více než 100 kontrol v maloplošných i velkoplošných zvláště chráněných územích.

Z velkoplošných zvláště chráněných území byly provedeny kontroly v chráněných krajinných oblastech Beskydy, Orlické hory, České středohoří, Labské pískovce a Broumovsko a v národním parku České Švýcarsko. Hlavním cílem těchto kontrol bylo zmapování chování návštěvníků (táboření, rozdělování ohňů, pohyb mimo povolené zóny, dodržování podmínek při horolezecké a jeskyňářské činnosti) i stálých obyvatel (nepovolené terénní úpravy, ukládání odpadů, výkon práva myslivosti). Neméně důležité bylo hodnocení kvality výkonu státní správy ze strany příslušné Správy jako oddělení odpovídajícího regionálního pracoviště AOPK (zajištění předmětů ochrany, vydávání povolení a souhlasů, označení území), případně úřadů obcí (vydávání povolení ke kácení, ukládání náhradní výsadby). Další kontrolní okruh představovala šetření týkající se zásahů do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů ve zvláště chráněných územích (např. rušení při hibernaci). Porušení zákona, která byla obvykle řešena uložením blokové pokuty nebo v rámci řízení o přestupcích, byla zjištěna zejména s ohledem na zákaz vjezdu vozidel, táboření, nepovolené způsoby boulderingu a nedovolené ukládání odpadů. Nedostatky ve značení území byla operativně projednávána s příslušnou Správou.

Kontroly maloplošných zvláště chráněných území (přírodních památek, národních přírodních památek, přírodních rezervací a národních přírodních rezervací) byly provedeny ve vztahu k aktuálnosti a dodržování plánů péče, řádnému označení, dodržování ochranných podmínek v chráněném území i jeho ochranném pásmu. Nejčastěji bylo zjištěno porušení zákazů vstupu mimo vyhrazená místa a rozdělování ohňů (NPR Adršpašsko-teplické skály a NPR Broumovské stěny), které inspekce trestala obvykle prostřednictvím blokových pokut.

V rámci kontrol zvláště chráněných území proběhly i kontroly 17 evropsky významných lokalit, a to se zvláštním zřetelem na ochranu zvláště chráněných nebo vzácných druhů, včetně předmětů ochrany příslušných EVL.

5. Kontroly památných stromů

Památné stromy a jejich skupiny představují významné krajinné dominanty s nezpochybnitelným významem kulturně-historickým, poskytující navíc prostředí pro vzácné a zvláště chráněné druhy živočichů. Kontroly památných stromů probíhaly zejména na území Jihomoravského, Zlínského, Plzeňského a Ústeckého kraje a Kraje Vysočina. Při těchto kontrolách byla zjištěna řada nedostatků ve značení a v péči, případně nejasnosti ve zřizova-

cích předpisech s ohledem na lokalizaci stromu (označení parcel). V některých případech nebyl památný strom dokonce vůbec nalezen, aniž by bylo zřejmé, zda uhynul, jeho ochrana byla zrušena a případně byl pokácen. Tyto zásadní nedostatky jsou postupně předávány k řešení místně a věcně příslušným úřadům. V jednom případě narušení ochranného pásma památného stromu skládkováním stavební suti byla uložena bloková pokuta.

6. Kontroly registrovaných významných krajinných prvků

Inspekce přikročila k plánování a provádění kontrol registrovaných významných krajinných prvků, tedy území, která příslušný orgán ochrany přírody zaregistroval pro jejich ekologickou, geomorfologickou nebo estetickou hodnotu. Nejde tedy o části krajiny obecně chráněné jako významné krajinné prvky ze zákona, nýbrž o části krajiny, které byly jako chráněné cíleně vyhlášené. Několik desítek inspekčních kontrol, provedených zejména na území jižní Moravy, Vysočiny a jižních a západních Čech specifikovalo praktické nedostatky takto vymezené ochrany. Většina kontrolovaných VKP sice plní příslušnou ekologicko - stabilizační funkci, v některých případech ale současný stav lokality neodpovídá stavu v době vyhlášení. Případy jsou operativně řešeny v součinnosti s příslušnými orgány státní správy. Inspekční šetření ukázala v několika případech na poškození registrovaného významného krajinného prvku (poškození dřevin, nepovolené kácení, nedovolené zalesnění, uložení stavebního odpadu), za která byly pravomocně uloženy dvě pokuty; další případy zůstávají v šetření.

7. Kontroly významných investičních akcí a velkých hospodařících subjektů

Na tomto úseku se inspekce zaměřila na kontroly subjektů spojených s výstavbou, rekonstrukcí nebo údržbou infrastruktury, správou silničních komunikací, železničních dopravních cest, přenosových soustav a inženýrských sítí. V návaznosti na regionální socioekonomické aktivity dále probíhaly kontroly investorů a realizátorů významných staveb a kontroly hospodařících subjektů v souvislosti s používáním intenzivních technologií. Při koncipování kontrol vycházela inspekce z poznatků zjištěných v procesu EIA/SEA, vlastních zkušeností z minulých let a informací aktivně získaných od regionálních orgánů státní správy.

Kontrolou MVE Šlapanov bylo zjištěno, že došlo k odběru veškerého průtoku řeky Šlapanky do náhonu k MVE. To mělo za následek, že koryto řeky, která je významným krajinným prvkem, součástí evropsky významné lokality a současně biotopem několika zvláště chráněných druhů, zůstalo na úseku o délce cca 1 km téměř bez vody. Za tento přestupek byla provozovateli uložena pravomocná pokuta ve výši 50 000 Kč. Při kontrole festivalu „Fest pod parou“ jako akce s hromadnou účastí, která se uskutečnila na letišti v Marchanicích u Vyškova (lokalita ZCHD sysla obecného, EVL a PP) naopak nebylo zjištěno porušení zákona

č. 114/1992 Sb. Na území Jihomoravského kraje dále proběhly kontroly provádění údržby břehových porostů a technických úprav podél vodního toku řeky Dyje. Ani zde nebylo zjištěno porušení zákona o ochraně přírody a krajiny. Po celém území ČR probíhaly kontroly zateplování panelových domů, zejména s ohledem na ochranu ZCHD rorýse a netopýřů.

I v této oblasti se inspekce podílela na preventivní činnosti. V rámci obnovy dvou rybníků v k.ú. Chrastava I úspěšně modelovala stanovení podmínek pro další postup prací ze strany orgánů ochrany přírody. V případě rekonstrukce jezu v EVL Dolní Sázava inspekce prověřila veškerou dokumentaci dvouetapové rekonstrukce a stanovila podmínky realizace stavby s ohledem na ochranu EVL. V návaznosti na projekt „Motýli vltavských strání“ inspekce iniciovala zahájení vnitroresortní diskuze na téma podpora entomodiverzity prostřednictvím cíleného poškozování nebo kácení dřevin.

Samostatnou kapitolu celostátního významu představuje problematika velkých prosklených ploch (protihlukové stěny podél komunikací, vestibuly budov, přístřešky MHD) v souvislosti s úmrtností ptáků. V této oblasti je právní vymáhání úpravy průhlednosti povrchů skel problematické a činnost inspekce má charakter osvětový, edukativní i preventivní. Odpovědné subjekty s inspekcí obvykle spolupracují a její doporučení respektují.

8. Kontroly plnění náhradních výsadb

Kontroly hospodařících subjektů byly prováděny rovněž v souvislosti s dodržováním již dříve stanovených podmínek, například ve vazbě na stanovení odchylného postupu při ochraně ptáků, vydání výjimky v souvislosti se zásahem do přirozeného vývoje ZCHD, uložení náhradní výsadby nebo zákaz škodlivé činnosti, resp. stanovení podmínek pro výkon činnosti. V jednom případě, kdy inspekce doposud neúspěšně vymáhala uložené náhradní opatření k nápravě (rekonstrukce vodního díla v k. ú. Ludvíkoviče), bylo další řešení převedeno do exekučního řízení. Dále bylo zaznamenáno několik případů nesplnění povinnosti náhradní výsadby, za což byly inspekcí uloženy dvě pokuty v příkazním řízení. Dalších sedm složitějších případů nesplnění povinnosti náhradní výsadby, nedodržení stanovených podmínek činnosti, nedodržení podmínek výjimky u ZCHD a nedodržení stanovených opatření k nápravě je doposud řešeno v přestupkovém řízení.

9. Kontroly výkonu státní správy na úseku ochrany dřevin

Realizované kontroly výkonu státní správy byly zaměřeny na dodržování ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkajících se ochrany přírody a krajiny orgány veřejné správy, a to v rozsahu kompetencí na úseku ochrany přírody a krajiny, zejména s ohledem na ochranu dřevin rostoucích mimo les a povolování jejich kácení. V kontrolovaných rozhodnutích o povolení kácení dřevin velmi často chybělo zákonem vyžadované vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, resp. orgány ochrany přírody se mnohdy s dostatečnou pečlivostí nezabývaly skutečnou závažností důvodů ke kácení dřevin. V mnoha případech není v rámci řízení o povolení ke kácení ukládána náhradní výsadba, resp. při jejím uložení chybí stanovení vymahatelných konkrétních podmínek, jako jsou specifikace druhu a velikosti dřevin, místo a termín provedení náhradní výsadby nebo délka následné péče. Inspektoři se dokonce setkali s případy, kdy úřady obce vydaly dodatečné povolení ke kácení dřevin. Zástupci prověřovaných obecních úřadů byli ve věcech povolování kácení dřevin poučováni jak o náležitostech rozhodnutí, tak o vhodnosti ukládání náhradní výsadby. Při kontrolách výkonu obecních úřadů se inspekce často setkává s formalistickým přístupem k výkonu státní správy na úseku ochrany přírody. Ze strany správních orgánů byly v některých případech k realizaci schvalovány projekty za podmínek, které nebylo možné splnit, aniž by došlo k porušení zájmů ochrany přírody a krajiny. Orgány ochrany přírody jsou si vědomy praktické beztestnosti v případech, kdy porušení příslušných procesně-právních nebo hmotně-právních zásad nedosáhne společenské nebezpečnosti trestného činu. Inspekce v několika případech konstatovala i neochotu spolupracovat, nebo přímo odmítnutí součinnosti při objasňování případů poškozování životního prostředí.

4. 4 Významné případy

Řada významných případů řešených v roce 2018 se týkala tradiční oblasti činnosti inspekce, kterou je ochrana dřevin rostoucích mimo les. Jako neméně důležité lze prezentovat postihované terénní úpravy, obvykle ve vazbě na velké investiční akce, nezřídka ve zvláště chráněných územích a ve významných krajinných prvcích, často s přesahy do ochrany zvláště chráněných druhů. Jmenovitě poměrně časté případy škodlivých zásahů do významných krajinných prvků považuje inspekce za velmi významné, neboť při nich může docházet k ničení celých společenstev, včetně vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin i živočichů.

OI Havlíčkův Brod

Na základě zjištění rozsáhlého navážení zeminy na ploše cca 10 000 m², pocházející ze stavby rekonstrukce D1, na pozemek p.č. dle KN 227/3 v k. ú. Čikov, který je biotopem zvláště chráněných druhů živočichů, inspekce vydala rozhodnutí o předběžném

opatření a následně konečné rozhodnutí, kterým společnosti COLAS CZ, a.s. uložila zdržet se dalšího rozšiřování navážky. Přesto v průběhu vedeného řízení došlo k dalšímu navážení zeminy. Inspekce proto v řízení o přestupku uložila jmenovanému subjektu pokutu ve výši 800 000 Kč. Proti rozhodnutí bylo podáno odvolání, které odvolací orgán zamítl a rozhodnutí o pokutě potvrdil. Rozhodnutí odvolacího orgánu bylo následně napadeno správní žalobou, o níž do konce roku 2018 nebylo soudem rozhodnuto.

OI Hradec Králové

Za zničení části Krkonošského národního parku, konkrétně louky s mokřadem a s jedinci zvláště chráněného druhu rostliny hořepníku tolitovitého, v souvislosti s navázkou zeminy byla právnické osobě CONMACO MÍSEČKY s.r.o. uložena pravomocná pokuta ve výši 300 000 Kč a opatření k nápravě spočívající v odstranění deponované zeminy.

Navázkou zničená louka v Krkonošském národním parku.

OI Plzeň

Za rozsáhlé kácení jednotlivých stromů a zapojených porostů dřevin bez povolení u bývalého zámku Hochperk v k.ú. Kříše byla společnosti KŘÍŠE s.r.o. uložena pokuta ve výši 200 000 Kč.

OI Liberec

Za terénní úpravy koryta vodního toku Kněžmostka o délce cca 320 m v chráněné krajinné oblasti Český ráj v k. ú. Branžež a Suhrovice byla subjektu Rybářství Chlumec nad Cidlinou, a. s. uložena pravomocná pokuta 130 000 Kč.

OI České Budějovice

Za narušení krajinného rázu pokácením celkem 42 dřevin v katastrálních územích Kardašova Řečice a Pleše bez souhlasu orgánu ochrany přírody byla Ředitelství silnic a dálnic ČR uložena pokuta ve výši 100 000 Kč. Dále bylo odpovědnému subjektu uloženo náhradní opatření k nápravě, které spočívá v provedení výsadby 90 ks listnatých dřevin.

Za závažné poškození významného krajinného prvku Lomský potok, které spočívalo v přehrazení toku, jeho odklonění a poškození břehů bez závazného stanoviska orgánu ochrany přírody a poškození dřevin, byla společností Berthold Leibetseder spol. s r.o. uložena pravomocná pokuta 100 000 Kč.

Za kácení břehových porostů v délce cca 250 m v povodí Hodslavského potoka v k.ú. Lipno nad Vltavou, které bylo dále vyhodnoceno jako škodlivý zásah do významných krajinných prvků údolní niva a vodní tok, byla uložena zadavateli, společnosti CONDUCCO a.s., pokuta ve výši 100 000 Kč a dodavateli prací, spol. 1. Písecká lesní a dřevařská a.s., pokuta ve výši 75 000 Kč.

Za poškození celkem jedenácti dřevin v intravilánu obce opakovaným ořezem byla Obci Zhoř u Tábora uložena pokuta 100 000 Kč.

Ol Praha

Za pokácení skupiny celkem 65 dřevin bez povolení orgánu ochrany přírody byla Povodí Vltavy, státní podnik, uložena pokuta ve výši 100 000 Kč. Subjekt pokácel předmětné dřeviny s odkazem na ustanovení § 8 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb. v tzv. „krajní nouzi“, aniž by ovšem byla naplněna podmínka zřejmosti a bezprostřednosti ohrožení života či zdraví osob nebo hrozba škody značného rozsahu, která by okamžité skácení umožňovala. Z tohoto pohledu se jedná o případ precedentního významu. MŽP rozhodnutí inspekce v odvolacím řízení potvrdilo.

Za nesplnění oznamovací povinnosti při kácení celkem 38 dřevin v ochranném pásmu elektrizační soustavy byla subjektu EURO-SPEED czech s.r.o. uložena pokuta ve výši 100 000 Kč.

Ol Brno

Za dovoz bez dovozního povolení exemplářů druhů klasifikovaných v kategorii CITES B orchideje vzpřímené (*Bletilla striata*), která se používá k léčbě trávicího traktu a také jako přírodní lepidlo pro výrobu hedvábných nití, a *Aquilaria malaccensis* (tzv. agarwood), používané k výrobě vonných esencí a látek (olej, kadidlo, vonné tyčinky), byla společností ATLANT SNAB – Moravia s.r.o. uložena pokuta ve výši 90 000 Kč.

Ol Ostrava

Za neoznámení nabytí, prodeje či úhynu celkem více než 30 exemplářů druhů zařazených do přílohy A Nařízení rady (ES) č. 338/97 příslušnému registračnímu úřadu, za nevedení záznamů o obchodu a za prodej bez výjimky ze zákazu komerční činnosti byla společností AGROPET s.r.o. uložena pokuta ve výši 100 000 Kč.

Za poškození 19 kulovitých javorů nepřiměřeným ořezem a poškození 18 dřevin nepřiměřeným ořezem spojené s kácením dvou dřevin bez povolení byly uloženy pokuty ve výši 100 000 Kč Statutárnímu městu Ostrava (první případ) a Obci Osoblaha (druhý případ).

Poškození stromů v obci Osoblaha.

Ol Ústí nad Labem

Za kácení dřevin bez povolení a poškození dřevin v areálu golfového hřiště v k. ú. Janov u Hřenska byla společností KREDIT DĚČÍN, a.s. uložena pokuta ve výši 90 000 Kč.

Ol Olomouc

Za poškození 88 ks vzrostlých dřevin rostoucích mimo les při strojním hloubení příkopů pozemních komunikací (silnic) v katastrálním území Repechy, Bousín, Drahaný, Otínoves a Niva byla Správě silnic Olomouckého kraje uložena pravomocná pokuta 75 000 Kč.

Poškození kořenových systémů doprovodné silniční zeleně při strojním hloubení příkopů pozemních komunikací v k. ú. Repechy, Bousín, Drahaný, Otínoves a Niva.

4.4.5 Závěry kontrolní činnosti

Kontrolní činnost složky ochrany přírody zahrnuje zejména ochranu přírody a krajiny, problematiku CITES, geneticky modifikovaných organismů, zoologických zahrad a ochranu zemědělského půdního fondu. Rozsah a mnohotvárnost agendy se projevuje v přesazích meziresortního charakteru (Cross Compliance) a také ve sdílených kompetencích s úřady obcí a správ národních parků a chráněných krajinných oblastí. Rok 2018 navíc představoval přelom nejen s ohledem na plnění procesních požadavků nového přestupkového zákona, ale také vzhledem k aplikaci jeho požadavků na úseku evidence přestupků.

Těžiště činnosti složky spočívá v kontrole dodržování zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. V roce 2018 byly (stejně jako v letech minulých) významným zdrojem informací o porušení zákona podněty veřejnosti, na jejichž základě byla vedena i podstatná část přestupkových a správních řízení, zejména s ohledem na nepovolené kácení dřevin a zásahy do významných krajinných prvků (navážky, vypouštění vodních těles).

Nejčastěji byla konstatována porušení zákona týkající se ochrany dřevin rostoucích mimo les (nepovolené kácení a poškozování). Oproti minulým letům byly častěji řešeny nepovolené terénní úpravy, představující nedovolené zásahy do významných krajinných prvků a přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů.

Inspekce v rámci kompetencí daných zákonem č. 114/1992 Sb. pokračovala v kontrolách orgánů státní správy. Na tomto úseku konstatovala přetrvávající velké rozdíly v úrovni právního povědomí jejich personálu a v kvalitě výkonu jejich činnosti. Mezi časté problematické okruhy patří nedůsledné ukládání nebo dokonce neukládání náhradní výsadby jako kompenzace ekologické újmy vzniklé kácením dřevin a také nerespektování povinností ve správním procesu povolování kácení dřevin. Rozhodnutí obsahují formální chyby, přičemž náprava důsledků je po konzumaci rozhodnutí většinou již nemožná. Inspekce tak často na základě podnětů řešila faktické nebo hrozící poškození zájmů chráněných zákonem, ke kterému by při řádném výkonu státní správy vůbec nedošlo, nebo by jeho následky nebyly tak významné.

Ze strany některých právnických a fyzických osob inspekce naopak zaznamenala významnější snahu o dosažení souladu se zákonem na úseku ochrany přírody. Ke škodám na životním prostředí často docházelo v důsledku administrativních pochybení subjektů, které nejsou schopny orientovat se ve složitém právním systému.

Poměrně velkou zátěž v rámci činnosti složky představují kontroly Cross Compliance, jejichž realizace v pevně daném rozsahu je závazkem vůči resortu zemědělství. Vzhledem k jejich počtu

se nedá říci, že by jejich výtěžnost ve smyslu zjištěných porušení a vedených přestupkových řízení byla příliš vysoká. Za jeden z důvodů lze považovat nedostatečně cílený způsob výběru kontrolovaných subjektů. V plánu kontrol je především obsaženo povinné procento náhodného výběru, stanovené nařízením Evropské unie, ale ani riziková analýza, která se podílí na doplnění plánu, není dostatečně efektivní. Největší počet zjištění je průběžně zaznamenán u kontrol dodatečně doplňovaných na základě podnětu, což je samozřejmě zohledněno v metodice kontrol. V rámci dalšího zvýšení efektivity kontrol se inspekce do budoucna zaměří na nalezení a aplikaci nových rizikových faktorů, které by bylo možno zahrnout do centrálně prováděné rizikové analýzy v informačním systému MZe a více tak cílit na skutečně problémové zemědělsky hospodařící subjekty. Obecně inspekce považuje za nezbytný předpoklad skutečného zlepšení stavu krajiny, včetně jejího vodního režimu, razantní změnu dotační politiky MZe. Ta by měla mít za cíl vytvoření trvale udržitelné hospodářské krajiny, včetně podpory výsadby dřevin v intenzivně zemědělsky využívané krajině, zamezení likvidace starých ovocných sadů, tvorby a udržování mokřadů a dalších krajinných prvků, které pomohou zvýšit stanovištní a druhovou diverzitu a tím i ekologickou stabilitu kulturní krajiny. I na tomto úkolu, tedy formulaci společné zemědělské politiky pro další období, se inspekce v rámci svých možností podílí.

Dynamicky se rozvíjející součástí činnosti inspekce představuje problematika ochrany ZPF. Zde lze do budoucna očekávat velký nárůst kontrolní a správní činnosti, a to nejen vzhledem k rozloze zemědělské půdy, ale také proto, že inspekce řeší podněty ze strany veřejnosti a orgánů státní správy, navzdory jejich mnohostrannosti, efektivně.

4.5 Ochrana lesa

4.5.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2018

V roce 2018 provádělo v rámci oddělení ochrany lesa kontrolní činnost celkem 43 inspektorů. Ve srovnání s rokem 2017 byl počet inspektorů o jedno pracovní místo vyšší. Na každého inspektora tak připadlo 62 116 ha dozorovaných lesů.

Inspekční činnost v lesích probíhala na základě obdobného právního rámce jako v letech předchozích. Byl jím především zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb., zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a vnitřní řídicí akty v rámci ČIŽP.

Inspektoři oddělení lesa v hodnoceném roce provedli celkem 1 344 kontrol. Plánovaných kontrol bylo realizováno 461, neplánovaných 288 a 595 kontrol ostatních. Opět se jednalo o terénní aktivity v podobě úkonů předcházejících kontrole, kde následně kontrola nenastala, různá šetření v rámci obdržených podnětů a informací, či spolupráci s ostatními orgány státní správy, PČR atp. Mimo to se inspektoři OOL zúčastnili 53 vícesložkových kontrol, organizovaných ostatními složkami oblastních inspektorátů ČIŽP.

Počet kontrol v roce 2018

Počet kontrol celkem	1 344
Počet kontrol plánovaných	461
Počet kontrol neplánovaných	288
Ostatní kontroly	595

Úhrnný počet kontrol byl v roce 2018 o sedm kontrol vyšší oproti roku 2017.

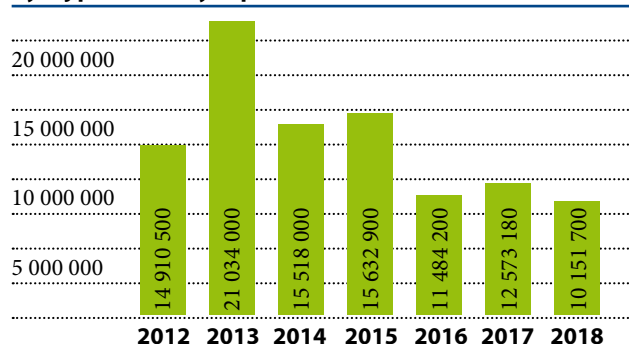
Opět byly objektem kontrol všechny typy vlastnictví s důrazem, zejména v některých územích v důsledku nebývalého rozvoje kůrovců, na majetky LČR, s. p. (Moravskoslezský kraj) a drobné majetky (Moravskoslezský kraj, Zlínský kraj, Olomoucký kraj, Kraj Vysočina a Plzeňský kraj). Cílem těchto kontrol byla především jejich preventivní a výchovná činnost, zejména malých a neinformovaných vlastníků o jejich povinnostech. Teprve při opakovaném a hrubém porušení zákonů následovala správní řízení.

V rámci ostatní inspekční činnosti byl vypracován jeden odborný posudek, 177 stanovisek v rámci procesu EIA a 364 dalších stanovisek a vyjádření jak pro fyzické a právnické osoby, tak pro orgány státní správy a PČR.

V roce 2018 bylo v rámci správních a přestupkových řízení vydáno 143 rozhodnutí o pokutě. Právní moci nabylo 136 rozhodnutí, kdy se 11 rozhodnutí týkalo předchozích období. Celková výše pokut činila 10 151 700 Kč, což je o 2 421 480 Kč méně než v roce 2017.

Na uložených pokutách se oddělení ochrany lesa podílela takto: Praha 43 000 Kč, České Budějovice 813 100 Kč, Plzeň 529 000 Kč, Ústí nad Labem 70 000 Kč, Hradec Králové 788 700 Kč, Havlíčkův Brod 1 135 100 Kč, Brno 560 000 Kč, Olomouc 250 000 Kč, Ostrava 5 732 800 Kč, Liberec 230 000 Kč.

Vývoj pravomocných pokut v Kč v letech 2012–2018

Delikty, za které byly výše zmíněné pokuty uloženy, jsou obdobné jako v předchozích letech a jsou jimi zejména: rozvoj biotických činitelů, porušování předpisů při obnově lesů, poškozování pozemků určených k plnění funkcí lesů lesní dopravou, nepovolené zábory, odpady a odpadky v lesích apod.

Správní řízení byla v uplynulém roce vedena i o opatřeních k nápravě, kdy bylo vydáno 127 správních rozhodnutí. Právní moci nabylo 126 rozhodnutí, z toho se jednalo o 122 rozhodnutí vydaných v hodnoceném roce. Z následných kontrol plnění opatření k nápravě i v roce 2018 vyplynulo, že byla ve většině případů předmětem odpovídající pozornosti vlastníků lesů a byla vesměs plněna.

V hodnoceném roce bylo z celkového počtu 270 vydaných správních rozhodnutí (143 o pokutě a 127 o opatřeních k nápravě) v odvolání řešeno 27 případů, a to formou potvrzení rozhodnutí, zastavení správního řízení, zrušení správního řízení nebo vrácením k novému projednání. I v roce 2018 lze z uvedených dat jednoduše dovodit efektivnost a kvalitu vydávaných správních rozhodnutí inspektorů OOL OI ČIŽP.

Soudně bylo v minulém roce řešeno u OI Praha 10 případů, týkajících se nesplnění opatření k nápravě (zalesnění), terénních úprav lesního pozemku, nedovolených záborů PUPFL a poškození PUPFL lesní dopravou. V jednom případě (u OI Hradec Králové) bylo uložení pokuty přezkoumáno soudem.

Žádné předběžné opatření nebylo v roce 2018 uplatněno, zastavení nebo omezení činnosti bylo realizováno ve 13 případech u OI České Budějovice.

I v roce 2018 byl využíván institut výzev ke zjednání nápravy, kdy bylo zřejmé, že dojde k porušení právních předpisů, nebo k méně závažnému porušení již došlo. Z hlediska vlivu na životní prostředí v lesích je efektivnější dát vlastníku lesa možnost nápravy v krátkém termínu, než vést zdoluhavé správní řízení s nejistým výsledkem (např. u OI Praha dvě výzvy, OI Ostrava 19 výzev). Tento nástroj tak částečně nahrazuje správní řízení o opatření k nápravě. Je k němu přistupováno hlavně u drobných vlastníků lesů, kteří jsou tímto způsobem upozorněni na vzniklé nedostatky a povinnosti vyplývající z konkrétního právního předpisu. Teprve při nesplnění výzvy, nebo při opakovaném porušení zákona je přistoupeno k přestupkovému řízení o pokutě nebo o opatření k nápravě.

Inspektoři OOL OI řešili 175 přijatých podnětů oproti 152 případům v roce 2017. Jeden podnět z OI Plzeň byl podán orgánům státní správy.

Nejvíce podnětů obdržel a vyřídil OI Praha (34), následovaný OI Hradec Králové (27) a OI Brno (17).

Podněty byly opět vyřizovány ve stanovených lhůtách. U neoprávněných podnětů se osvědčila snaha vysvětlovat v odpovědi základní principy lesnického hospodaření a zákonné limity využívání lesa.

Předmětem podnětů byla zejména tato témata:

- ochrana lesa proti škodlivým činitelům – kůrovcům (OI Praha, České Budějovice, Plzeň, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostrava),
- ochrana lesního půdního fondu (OI Praha, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Liberec),
- nezákonné využití lesní půdy (OI Praha, Brno),
- nezalesnění v zákonném termínu (OI Praha, Liberec),
- poškození půdního krytu lesní dopravou (OI České Budějovice, Ostrava, Liberec),

- prověření provedených těžeb (OI České Budějovice, Hradec Králové, Brno, Olomouc, Ostrava, Liberec)
- odpady a odpadky v lesích (OI Plzeň, Ostrava)
- škody zvěří (OI Ostrava)

Pouze v jednom případě byl podán podnět orgánům státní správy (OI Plzeň).

V uplynulém roce nebylo podáno žádné trestní oznámení.

4.5.2 Přehled plnění složkových úkolů

Složkovým úkolem i pro rok 2018 byl Rozvoj biotických činitelů a poškozování lesů lesní dopravou. Jeho cílem, kromě zhodnocení přístupu vlastníků lesů k likvidaci kalamitních hmyzích škůdců a možné související poškozování lesů lesní dopravou (§ 34 lesního zákona), byla i objektivizace provádění nahodilých těžeb z pohledu využití všech dostupných kapacit k dosažení zkrácení doby zpracování kůrovcového dříví, a to na všech typech vlastnictví lesů. K monitorování tohoto složkového úkolu bylo využíváno všech forem terénních výjezdů, tj. jak v rámci řádných kontrol v intencích zákona o kontrole, tak při šetření podnětů, úkonů předcházejícím kontrole a podobně. Jednotný postup při posuzování tohoto složkového úkolu byl standardně usměrněn vnitřními předpisy, kterými jsou takzvané typové programy, a to č. 2/2008, týkající se rozvoje biotických činitelů – škodlivých hmyzích škůdců, hub a hlodavců, č. 6/2008 týkající se poškozování lesů těžbou, přibližováním a narušení stability porostů a Metodický pokyn č. 1/2016 ke stanovení postupu při kontrole, šetření a vyhodnocení složkového úkolu.

Z kontrol složkového úkolu za rok 2018 lze shrnout tyto poznatky:

- Ve Středočeském kraji spravovaném OI Praha došlo v roce 2018 k významné gradaci lýkožrouta smrkového. Do budoucna se očekává zhoršení situace až na kalamitní stav. Problémem je zpracování napadeného dříví zejména u drobných vlastníků lesních majetků. Při ochraně PUPFL v rámci lesní dopravy nebyly zaznamenány žádné problémy.
- Ve spravované oblasti OI České Budějovice došlo ke zvýšení výskytu hmyzích škůdců, zejména lýkožrouta smrkového, lýkožrouta lesklého a v ORP Dačice i lýkožrouta severského. Výskyt na kontrolovaných lesních majetcích byl vysoký až kalamitní. V oblasti ORP Jindřichův Hradec, Dačice, Vimperk, Vodňany, Český Krumlov byl výskyt na úrovni kalamitního stavu. Problémem je opožděná asanace z důvodů prodlevy zajišťování smluvních partnerů na zpracování. Na území Národního parku Šumava je situace stabilizována. I zde je závažným problémem zpracování dřeva u drobných vlastníků, včasná asanace a odbyt hmoty.

Kůrovcové těžby na území Národního parku Šumava v letech 2010-2018

Rok	Množství v m ³
2010	343 000
2011	235 000
2012	75 500
2013	40 770
2014	22 900
2015	21 050
2016	29 000
2017	50 000
2018	50 900

- V Plzeňském kraji dochází k nárůstu kůrovcových těžeb, způsobených zejména klimatickými změnami a nedostatečnými zpracovatelskými kapacitami. OI Plzeň uvádí nedostatečně vykonávanou funkci OLH u soukromých subjektů revírníky LČR, s.p.
- OI Ústí nad Labem v roce 2018 neřešilo zásadní problémy spojené s kůrovci.
- V Královohradeckém a Pardubickém kraji byl zjištěn vyšší počet napadených stromů kůrovci oproti roku 2017. Ohrožení porostů způsobuje nedostatečná kontrola ze strany drobných vlastníků lesů.
- V Kraji Vysočina dochází k přerovování a zakládání sesterských generací, což znesnadňuje, někdy i vylučuje, použití obranných a ochranných opatření v podobě lapačů a lapáků. Kvůli stoupající hustotě populace kůrovce dochází k posunu do porostů nižších věkových stupňů a též do bazálních částí kmene či větví napadených stromů. Vysoká hustota populace má vliv též na obsazování nejen smrku ztepilého, ale i borovice lesní a modřínu evropského. Zastoupení lýkožrouta severského bylo zjištěno u několika subjektů. Lýkožrout lesklý byl zjištěn na většině majetků. Často doprovází lýkožrouta smrkového. Velké problémy s hmyzími škůdci mají zejména drobní majitelé lesních majetků do 50 ha, chybí zde zpracovatelské kapacity a odbyt dřeva.

Ve věci poškozování lesů lesní dopravou se kontroly soustředily na existenci těžebních rýh. Důsledky těžeb a dopravy dříví nebyly zjištěny.

- Situace v Jihomoravském kraji jeví znaky rozvinutého kalamitního stavu. V důsledku nepříznivých klimatických poměrů a nepružnosti v zadávání veřejných zakázek v oboru lesního hospodaření dochází k plošnému i pomístnému usychání smrkových porostů. Velkým vlastníkům lesa je vytýkán zdlouhavý proces asanace detekovaných stromů.

- Ve Zlínském kraji je situace dlouhodobě kritická. Kůrovcem jsou zasaženy jak kmenoviny v podhorských partiích, tak nově i náhorní plošiny. Opětovně jsou problémem nepříznivé klimatické podmínky a nevhodně volené, místu neodpovídající prostředky (použití lanovek) a nedostatek odborně vyškolených pracovních sil. Drobní vlastníci lesních majetků si stěžují na neřešení situace na státní úrovni a ve svém počínání postupně rezignují.
- OI Olomouc uvádí, že působení kůrovce se plošně orientuje i na nižší polohy bez rozdílu vlastnictví. Je problematické v území roztříštěném mezi vícero vlastníků stanovit odpovědnou osobu. Lze konstatovat, že na území ORP Hranice, Lipník nad Bečvou, Olomouc, Štemberk a Uničov je rozpad porostů s vysokým zastoupením smrku téměř dokončen. U VLS ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou došlo k podstatnému snížení zastoupení smrku vlivem nahodilých těžeb kůrovcové hmoty. Pozitivní je, že holiny jsou u VLS ČR, s. p. průběžně a rychle zalesňovány.

Opět se opakuje problém, kdy zpracovatelské subjekty jsou plně vytíženy, nebo nemají o takovou těžbu zájem. Kůrovcové dříví je vzhledem k cenám skoro neprodejná a často zůstává ležet na odvozních místech.

Pokud jde o poškozování lesů lesní dopravou, tak nebyl zaznamenán žádný případ, který by se musel řešit formou opatření k napravení nebo pokoutou.

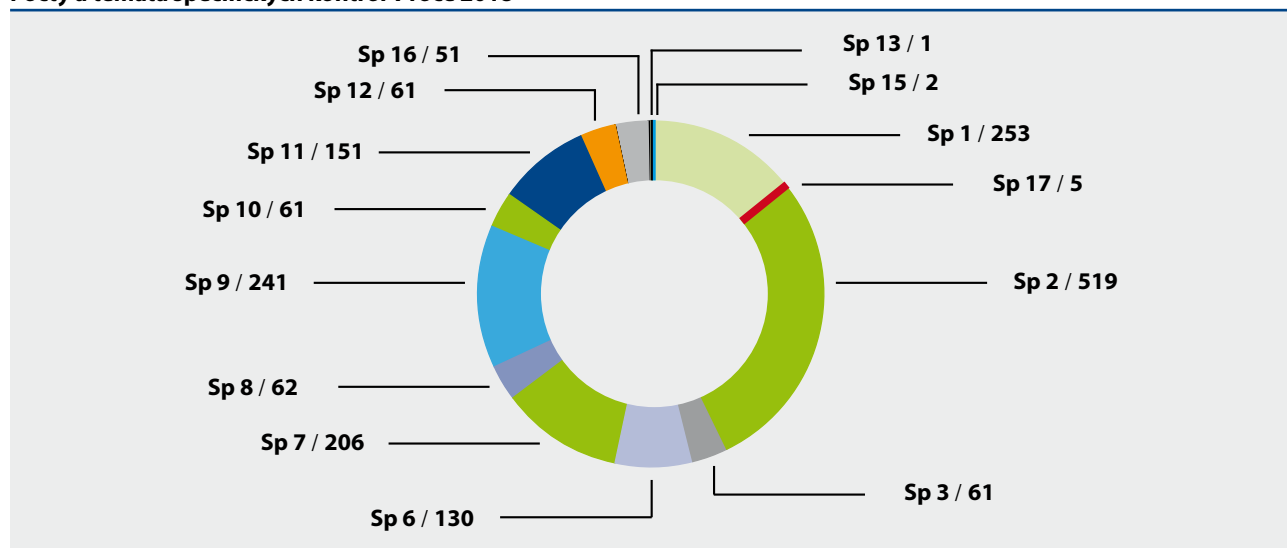
- OOL OI Ostrava po zjištění stavu kůrovců, který nebyl v souladu se zákonem, neoznamovalo kontrolu, ale zasílalo písemně výzvy ke zpracování kůrovcem napadených stromů, a to nejméně na 19 majetcích. V případě lesních majetků v k. ú. Tyra došlo na odpor ze strany vlastníků celé skupiny lesních majetků, kteří se zřejmě nechali inspirovat OLH. OOL OI Ostrava řešil po více let minimálně jeden případ ročně, kde byl zjištěn nepřiměřeně narušený půdní kryt a kde následovalo řízení o uložení pokuty. V roce 2018 takový případ zjištěn nebyl. Problémem je ale personální nedostatečnost a četnost kontrolovaných lesních pozemků.
- I v Libereckém kraji byl výskyt kůrovců v několika lokalitách od srpna 2018 v kritickém stavu. Nedostatky byly zjištěny ve směs u fyzických osob, a to i v lesní dopravě.

4.5.3 Přehled plnění specifických úkolů

Při plánovaných a neplánovaných kontrolách bylo z úrovně OOL OI kontrolováno 14 témat a jednalo se o:

Zkratky kontrolních témat	Témata kontrol	Počty kontrol
Sp 1	Komplexní kontroly	253
Sp 2	Rozvoj biotických činitelů	519
Sp 3	Škody zvěří	61
Sp 6	Poškození lesů těžbou, přibližováním, narušením stability porostů	130
Sp 7	Ochrana lesního půdního fondu včetně využívání okolí dobývacích prostorů	206
Sp 8	Uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu	62
Sp 9	Obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách	241
Sp 10	Dodržování závazných ustanovení LHP a LHO	61
Sp 11	Plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí	151
Sp 12	Ochrana lesního půdního fondu - rekreační aktivity	61
Sp 13	Ekologická újma v lesích	1
Sp 15	Zalesnění zemědělského půdního fondu	2
Sp 16	Výchovné zásahy v porostních skupinách do 40 let věku	51
Sp 17	Kontroly ve spolupráci s OOP podle zákona č. 114/1992 Sb.	5

Počty a témata specifických kontrol v roce 2018

4.5.4 Významné případy

OI Praha

Firmě Real Innovation s.r.o. byla uložena pokuta ve výši 15 000 Kč za nesplnění opatření v obnově lesa.

OI České Budějovice

Za nezákonnou těžbu dřeva na lesních pozemcích v k. ú. Černýšovice (ORP Tábor), které jsou ve vlastnictví fyzické osoby, byla uložena pokuta 250 000 Kč. Došlo ke vzniku holiny a nezajištěné kultury o výměře 2,29 ha.

Nezákonná těžba dřeva v Černýšovicích.

OI Plzeň

Případ opakovaného neplnění opatření k nápravě v podobě nezalesnění třech holin o celkové výměře 2,39 ha v k. ú. Chanovice a k. ú. Dobrotice u Chanovic společností SKOGAR, s.r.o. s pravomocnou pokutou 239 000 Kč. Specifikem tohoto případu je, že právnická osoba změnila název společnosti a jednatele společnosti, kterým je osoba s trvalým pobytem v Rumunsku. Jedná se o společnost, která byla šetřena ČIŽP i na jiných oblastních inspektorátech (OI Praha, OI České Budějovice, OI Hradec Králové, OI Ostrava).

OI Ústí nad Labem

Případ Technických služeb města Děčín. Subjektu byla uložena pravomocná pokuta ve výši 50 000 Kč za nesplnění opatření k nápravě, kdy mělo dojít ke stabilizaci svahu, jež je pozemkem určeným k plnění funkcí lesa, aby byla umožněna obnova lesa a všech jeho funkcí.

OI Hradec Králové

Pokuta uložená společnosti New Dobrawitz, s.r.o. za zanedbání ochrany lesa proti kalamitním hmyzím škůdcům v okolí Doubra-vice u České Skalice ve výši 250 000 Kč.

OI Havlíčkův Brod

Pokuta společnosti SAARLES s.r.o. za neobnovenou plochu a nesplnění opatření k nápravě ve výši 422 000 Kč.

Zanedbaná obnova lesa společností SAARLES.

OI Brno

Pravomocná pokuta fyzické osobě ve výši 250 000 Kč za přestupek ve věci nezajištění řádné obnovy lesního pozemku a následně vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.

Zanedbaná obnova lesa.

OI Olomouc

Pravomocná pokuta 150 000 Kč společnosti Sport4you s.r.o. za rozvoj biotických činitelů.

OI Ostrava

Případ LČR, s. p., kdy se kontrola zaměřila na ochranu lesa proti kůrovcům na 6 vybraných lesních správách (3 krajských ředitelstvích). V květnu bylo zahájeno přestupkové řízení a v červenci bylo vydáno rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 3 500 000 Kč. V říjnu bylo vydáno rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí ČIŽP. Tentýž měsíc, tedy v říjnu, nabylo právní moci.

OI Liberec

Pravomocná pokuta společnosti FORESTMAN s.r.o. ve výši 140 000 Kč za neplnění opatření k nápravě s následným rozvojem biotických a abiotických činitelů.

4.5.5 Závěry kontrolní činnosti

- Naplnily se předpoklady o rozvoji kůrovců. Nebývalý nárůst poškozených, často až na samou podstatu lesa zničených ploch lesů v Moravskoslezském kraji, Zlínském kraji, Olomouckém kraji postoupil do Kraje Vysočina, Jihočeského kraje, Plzeňského kraje i Středočeského kraje.
- ČIŽP se důvodně domnívá, že v roce 2019 bude rozvoj biotických činitelů nadále gradovat.
- I když je v rámci činnosti složky ochrany lesa ČIŽP věnován problematice kůrovců značný prostor, není stav v některých částech ČR kontrolně zvládnutelný. Důvodem je skutečnost, že na jednoho inspektora připadalo k 1. 1. 2018 63 801 ha dozorovaných lesů.
- Pokračovala legislativní nedostatečnost a mnohdy problémy s rozhodováním a povolováním některých správních orgánů a úřadů (stavební úřady, orgány státní správy lesů).
- Nefunkční je možnost využití exekucí či jiných alternativních prostředků (nepeněžitelného plnění).
- Jako efektivní nástroj pro kontrolní i plánovací činnost je hodnoceno umožnění dálkového přístupu do katastru nemovitostí a potřebné zprovoznění aplikace ForesterWin a tabletů s aplikací Forester GPS.
- Dlouhodobě pozitivně je hodnocena spolupráce s ÚHÚL v případech kontrol reprodukčního materiálu lesních dřevin.
- Zvyšuje se podíl zjištění změn vlastnického stavu z důvodu provedení těžeb, resp. následného prodeje lesů z důvodu vyhnutí se povinnosti zalesnění.
- Opakovaně činí problémy dohledání aktuálních vlastníků (prodeje, dědictví) z důvodu neoznámení ORP.
- Problematický je postup ORP při schvalování těžeb oznámených vlastníkem lesa, kdy až na výjimky jsou schváleny v rozsahu oznámeném vlastníkem, tedy na samé hranici zákonnosti.
- Spolupráce s orgány PČR, MLF Brno i s VÚLHM je hodnocena jako funkční.
- Diferencovaná je situace ve spolupráci s orgány státní správy lesů a myslivosti ORP, jde o důvody kapacitní i personální.
- I v roce 2018 lze pozitivně hodnotit značnou prestiž kontrolních orgánů inspekce, kdy často pouhé oznámení kontroly nebo zaslání výzvy k odstranění nedostatků v lesích, zejména drobným vlastníkům, vede k dosažení žádoucího stavu.
- Uspokojení lze vyjádřit s aktivní poradenskou a osvětovou činností OOL ČIŽP směrem k malým, neinformovaným vlastníkům lesů.

- Kladně bylo opakovaně hodnoceno pracovní setkání se zástupci všech odvolacích orgánů MŽP v roce 2018, které přispělo ke sjednocování praxe těchto orgánů.
- Ani v roce 2018 se stav v podobě potřeby novely zákona o lesích a zákona o myslivosti ve srovnání s rokem 2017 nezměnil.
- Problémy činí i dostupnost a správnost údajů, potřebných pro kontrolní činnost (neúplnost údajů a chyby ve veřejných rejstřících – KN, OR a také dostupnost podkladů před vlastní kontrolou – především LHP, který často nemá kontrolovaná osoba ještě na začátku 2. pololetí roku k dispozici).
- Problémy vznikají s doručováním písemností do datových schránek fyzickým osobám, kdy správní orgán má přednostní povinnost doručit písemnost fyzické osobě do datové schránky – pokud je zřízena.
- Trvalá absence dostupnosti kompletních údajů LHP (soukromí vlastníci, obce), např. tak, jak funguje pro orgány SSL – zabezpečeným přístupem na datový server ÚHÚL, komplikuje plánování, přípravu, výkon a efektivnost kontrol.
- Za důležité považujeme zajistit rekognoskační lety k monitoringu stavu kůrovců již před koncem vývoje 1. generace pro lepší zjištění stavu než na konci srpna nebo v září, kdy sice kalamita graduje, ale opatření již nejsou dost účinná pro vysoký podíl opuštěných stromů.
- Jako účelné vidíme zvážení jednání mezi ČIŽP a MŽP na téma požadavků MŽP na kontrolní práci ze strany ČIŽP v roce 2019.
- Potřebnou vidíme uskutečnění minimálně jedné společné porady se zástupci vrchního státního dozoru MŽP ve věci koordinace postupu kontrolní činnosti zaměřené za stávajícího stavu lesů na kůrovce.
- Kontrolní činnost orgánů OOL by zkvalitnila legislativní změny v podobě definice povinností a odpovědnosti lesních odborných hospodářů, stanovení lhůty pro zalesnění ploch pozemků v lesním zákoně nově prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa a vyřešení závaznosti opatření k nápravě, týkající se převodu lesních majetků na právní nástupce účastníků řízení, kterým bylo opatření uloženo.
- Rezervy trvají v součinnosti s Policií ČR ve věci jízd terénních motocyklů a čtyřkolek po lesních pozemcích.

4.6 Účast ČIŽP na řešení havárií**Centrální evidence havárií na vodách v roce 2018**

Podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách vede ČIŽP od roku 2002 centrální evidenci havárií. V roce 2018 bylo do této evidence zapsáno 220 havárií, které naplnily ve své skutkové podstatě definici havárie dle § 40 citovaného zákona. Během roku 2018 byly ČIŽP nahlášený další havárie, které nebyly začleněny do centrální evidence havárií z důvodu nepatrného rozsahu bez dopadu na jakost vod.

Mezi nejčastější havárie se stále řadí ty, které jsou způsobeny dopravou. V roce 2018 jich bylo evidováno 64, což představuje 29 % z celkového počtu případů. Úhyn ryb byl v tomto roce průvodním jevem ve 31 případech, což představuje 14 % z celkového počtu. Dále bylo zaevidováno pouze šest havárií vzniklých při zemědělské činnosti. Ke znečištění podzemních vod došlo celkem v sedmi případech. Původce havárie byl znám u 123 případů.

Významné případy havárií

Úhyn ryb ve vodní nádrži, Strážovice u Pačejova

Dne 23. 3. 2018 došlo k významné havárii, která byla způsobena nedovoleným nakládáním se závadnými látkami na bioplynové stanici. Došlo ke znečištění povrchové vody bezejmenného rybníku ve Strážovicích u Pačejova. Příčinou havárie byl technický a lidský faktor. Původci – společnosti Priorit energo s.r.o. byla uložena pokuta ve výši 400 000 Kč, která nabyla právní moci 6. 9. 2018.

Uhynulé ryby v rybníce ve Strážovicích u Pačejova.

Rozdělení havárií podle skupiny uniklých látek v roce 2018

Skupina látek	Počet havárií	%
ropné látky	107	48,6
odpadní vody	26	11,8
chemické látky mimo těžkých kovů	18	8,2
kaly a nerozpuštěné látky	9	4,1
kyslíkový deficit	8	3,6
odpady z živočišné výroby	4	1,8
těžké kovy	2	0,9
potravinářské produkty	1	0,5
ostatní látky	27	12,3
nezjištěna	18	8,2
CELKEM	220	100

Uniklé hasební vody do vod povrchových ze skládkového komplexu provozovaného společností CELIO a.s.

Skládka odpadů CELIO a.s. – únik hasebních vod do vod povrchových

Dne 10. 7. 2018 vydala ČIŽP rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 100 000 Kč společnosti CELIO a.s., se sídlem v Litvínově, která provozovala zařízení „Skládkový komplex CELIO a.s.“ v rozporu s podmínkami integrovaného povolení. Odpadní vody byly vypouštěny bez čištění, v nevyhovující jakosti. Jednalo se o kontaminované hasební vody použité při zásahu HZS při požáru „kazety“ ostatního odpadu na skládce. U dvou vzorků vypouštěných odpadních vod z retenční nádrže do vod povrchových v době havárie došlo k překročení limitní hodnoty „m“ dané integrovaným povolením v ukazateli CHSKcr. Původce havárie rovněž nepostupoval v souladu s Havarijním plánem. Proti rozhodnutí se společnost CELIO a.s. neodvolala a rozhodnutí tak nabylo dne 27. 7. 2018 právní moci.

Rozdělení havárií podle hlavních příčin vzniku v roce 2018

Příčina havárie	Počet havárií	%
lidský faktor	62	28,2
technická příčina	54	24,5
příroda	18	8,2
nezjištěna	86	39,1
CELKEM	220	100

4.7 Integrované agendy

Integrovaná prevence a omezování znečištění (IPPC - Integrated Pollution Prevention and Control) je pokročilým způsobem regulace průmyslových a zemědělských činností ve vztahu k životnímu prostředí (ŽP), který překonává princip složkového přístupu a strategii koncových technologií, které odstraňovaly vzniklé znečištění převážně pomocí odlučovačů, filtrů či jiných čistících zařízení, což často vedlo jen k přenosu znečištění z jedné složky ŽP do druhé. Hlavní důraz je kladen na preventivní přístup, kdy se zabráňuje znečištění již před jeho vznikem volbou vhodných výrobních postupů tzv. nejlepších dostupných technik (BAT – Best Available Techniques), a pokud možno i využíváním látek k ŽP šetrnějších.

Tento integrovaný přístup k ochraně ŽP jako celku je na ČIŽP za koordinace a spolupráce zkušených inspektorů specializovaných na tyto agendy, tzn. koordinátorů integrovaných agend, zabezpečován odbornými složkami technické ochrany životního prostředí ČIŽP (ochrana ovzduší, odpadové hospodářství a ochrana vod). Základní činností v této oblasti je činnost dozorová (kontrolní). Další zásadní, velmi důležitou a preventivní činností, je činnost nedozorová spočívající například ve vydávání odborných vyjádření (v rámci EIA, IPPC apod.).

4.7.1 Právní základ činnosti v oblasti integrovaných agend

Výkon státní správy (povinnosti a zmocnění) je na ČIŽP v této oblasti delegován právními předpisy ČR, tj. zejména zákony na ochranu ŽP, v platném a účinném znění a přímo účinnými nařízeními ES:

- Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC), o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (dále „zákon o integrované prevenci“). Podstatou tohoto stěžejního zákona v rámci integrovaných agend je dosáhnout maximální možné prevence průmyslového znečišťování všech složek ŽP a jeho ochrany jako celku,
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů,
- Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí, o integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ŽP a o změně některých zákonů (dále též „zákon o IRZ“), ve vazbě na
- Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

4.7.2 Přehled plnění úkolů v oblasti integrovaných agend, dozor (kontroly)

Svodná data za inspekci – integrované agendy

Činnost odborných složek inspekce vzhledem k integrovaným agendám, jimi přímo prováděná nebo spoluúčast, je též zahrnuta v předcházejících bodech části 4 výroční zprávy – Činnost ČIŽP za rok 2018 podle složek (zejména 4.1, 4.2 a 4.3).

Prioritou kontrol zařízení v působnosti zákona o integrované prevenci je akceptování ustanovení daných zejména § 19 b, § 20 b, § 34 a § 37 zákona o integrované prevenci, kterými se implementuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. 11. 2010 o průmyslových emisích.

Dle těchto ustanovení je také třeba dodržet dobu mezi dvěma kontrolami na místě (jeden až tři roky dle rizikovitosti zařízení). Tímto jsou však kladeny značné nároky na frekvenci a rozsah kontrol i na další činnost inspekce v této oblasti.

Celkem inspekce v rámci své působnosti v oblasti integrovaných agend v roce 2018 provedla 1 300 kontrol, bylo zahájeno 115 správních/přestupkových řízení, vydáno 135 rozhodnutí o pokutě a příkazů a na základě celkem 117 rozhodnutí o pokutě v právní moci (i z minulých období) byly uloženy pokuty v souhrnné výši 9 289 000 Kč v právní moci. Z toho nabyly právní moci dvě rozhodnutí o napomenutí a 5 rozhodnutí o nápravném opatření.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci, vzhledem k integrovaným agendám, se pohybovalo od 2 000 Kč do 980 000 Kč (pravomocně uložených provozovateli SUEZ Využití zdrojů a.s. - Provoz Ostrava, za neohlášení havárie a porušení povinností při nakládání se závadnými látkami na zařízení „Spalovna průmyslových odpadů“).

Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila tedy cca 84 445 Kč.

Plán a program běžných kontrol na IPPC zařízeních na rok 2018 (645) vzhledem k dodržování zákona o integrované prevenci a plnění integrovaného povolení (dále „IP“) byl s převahou splněn (provedeno 851 kontrol). Zde je započteno i provedení mimořádných kontrol na základě podnětů, mediálních kauz, na základě havárií nebo nestandardního provozu, resp. případné provedení opakovaných kontrol při závažném porušení závazných podmínek IP (celkem cca 12 %).

Oddělení integrovaných agend – OIA

Specializovaní koordinátoři integrovaných agend (KIA), oddělení integrovaných agend ČIŽP (OIA) za úzké spolupráce s odbornými složkovými odděleními provedli, zúčastnili se, spolupracovali

nebo koordinovali provedení 617 kontrol na 528 zařízeních a provozovnách. Tento počet zahrnuje jak kontroly dle zákona o integrované prevenci, tak i dle zákona o IRZ a též zákona o předcházení ekologické újmě (EkÚ). Ve sledovaném období bylo přímo KIA zahájeno celkem 46 správních/přestupkových řízení. Počet rozhodnutí o pokutě (včetně příkazů), které nabyly právní moci v roce 2018, byl 48, přičemž celková výše pokut v právní moci činila 2 556 000. Kč. Z toho ještě nabylo právní moci jedno napomenutí a 3 rozhodnutí o nápravném opatření.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci se zde pohybovalo od výše 2 000 Kč do 500 000 Kč (pravomocně uložených KLIO, s.r.o., Chrástany jako provozovateli zařízení „Čistírna odpadních vod – Praha 5, Zličín“ za provoz bez platného IP).

Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila cca 58 091 Kč.

Složkové úkoly

Takzvané integrované kontroly byly prováděny jako celkové – komplexní kontroly provozovatele v oblasti ŽP nebo jako kontroly dle specifických úkolů MŽP, či problematiky regionu při zohlednění úrovně a druhů emisí, citlivosti místního prostředí a rizika havárií (např. kontroly na zařízeních, kde v minulosti docházelo k závažným porušením zákona o integrované prevenci, haváriím, mediálně sledovaných atd.).

Dále se jednalo též o kontroly složkové (vícesložkové) na IPPC zařízeních na plnění podmínek IP, které by byly jinak (se složkovými povoleními) běžně prováděny v rámci složkových specifických úkolů odbornými odděleními ochrany ŽP (voda, ovzduší, odpady), např. energetická zařízení jako elektrárny a výtopy i výrobní zařízení, např. cementárny a vápenky, nejvýznamnější čistírny odpadních vod, chemické provozy a subjekty nakládající ve větším rozsahu se závadnými látkami, skládky nebezpečných odpadů apod.

Specifické úkoly pro OIA

MŽP – odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence po dohodě požadoval, mimo prvořadě splnění zákonných povinností, zařadit v rámci specifických úkolů na další období pokud možno i častější inspekce sléváren nezelezných kovů, např. hliníku, se zaměřením na ty menší, kde by mohlo docházet k využívání znečištěného šrotu k přetavení (předpoklad znečištění je prachem, ropnými produkty, plasty aj. – podněty na zápach) a dále kontroly dle aktuální problematiky v regionu (např. kontroly na zařízeních, kde v minulosti docházelo k závažným porušením zákona o integrované prevenci, haváriím, nestandardnímu provozu, mediálně sledovaných atd.)

Toto tedy inspekce akceptovala a k řadě kontrol provedených u sléváren tzn. zařízení s IP spadající do kategorie 2.4., resp. 2.5.a) nebo 2.5 b) dle přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci již v roce 2017 (např. Brembo Czech s.r.o., PSP Slévárna a.s. – Přerov, SCB Foundry, Ing. Matas - Slévárna Strašice spol. s r. o., Slévárny přesného liti KDYNIMUM a.s., Slévárna MESIT & RODERS v Uherském Hradišti, Slévárna hliníkových slitin v Modřicích a Tavírna Hliníku v Brně atd.) bylo a je prováděno všemi OI několik dalších kontrol (3 až 5 na OI), např.:

- KŘÍŽ RECYCLING, s.r.o. (olovo a cín) - kvalita převzatého odpadního olova a cínu je testována spektrometrem (každý kus), odpad nesplňující požadované parametry je předáván do zařízení ke sběru a výkupu provozovatele. Kvalitativně ověřené odpady jsou taveny, odlévány odlitky, struska z tavení je stahována a shromažďována v kontejnerech. Odlitky nejsou dále opracovávány, jsou pouze oddělovány přelitky a prodávány odběratelům jako výrobky (polotovary),
- Zařízení „Moravské železářny, a.s. - technologický celek Slévárna“, provozovatel UNEX a.s., kde bylo zjištěno porušení zákona o odpadech (nezaslání samostatných hlášení za původce odpadů a za oprávněnou osobu),
- AISIN EUROPE MANUFACTURING CZECH s.r.o. (hliník) - k výrobě se používá výhradně primární surovina – tzv. hliníkové housky, znečištěný hliníkový šrot není ve výrobě využíván,
- MOTOR JIKOV Slévárna a.s. (hliník a zinek) - provozovatel používá briketovací lis pro úpravu hliníkových pilin a špon z obrábění, v lisu je oddělována emulze, která je zachytávána do shromažďovací nádoby (IBC kontejner), hliníkové brikety jsou předávány oprávněné osobě, nejsou dále ve výrobě využívány,
- Aluprogres a.s. (hliník) - k výrobě se používá pouze primární surovina – tzv. hliníkové housky. Je zde provozována jednotka centrální filtrace řezné kapaliny, která odděluje řeznou emulzi od hliníkových špon, které jsou následně lisovány do briket, zařazovány jako odpad a předávány zpracovateli hliníkového šrotu - nejsou dále využívány ve výrobě.

Z dosavadních provedených kontrol je možno konstatovat, že nebylo zjištěno na těchto zařízeních žádné závažné porušení podmínek IP, nicméně se často jedná o problematická zařízení, která jsou předmětem podnětů a je třeba se kontrolní činnosti těchto zařízení důsledně věnovat. Například u společnosti REMET spol. s r.o. bylo na základě inspekčních zjištění s provozovatelem dohodnuto, že budou realizována některá opatření (a zapracována do integrovaného povolení) pro zamezení prašnosti (vč. sekundární).

Ke specifickým kontrolám, zda provozovaná činnost nespadá pod zákon o integrované prevenci, nebyly v roce 2018 oproti roku 2017 (11 kontrol), žádné indicie.

Hlavní kontrolní zjištění

Inspekce kontrolami zjistila porušení právních předpisů na ochranu ŽP a neplnění závazných podmínek provozu IP jako například:

- překročení emisí polutantů (např. oxid uhelnatý), neaktualizování provozního řádu stacionárního zdroje znečišťování ovzduší,
- neprovedení jednorázového měření emisí do 3 měsíců od uvedení stacionárního zdroje do provozu, přesun místa pro měření emisí,
- nesprávné nakládání s nebezpečnými odpady, předání odpadu neoprávněné osobě, nevedení evidence, chybná hlášení o produkci a nakládání s odpady, neohlášení přenosu látek v odpadech,
- ukládání na tělese skládky i jiných odpadů než povolených, nedostatečné vyplňování základních popisů u přijímaných odpadů, nezajištění měření prašnosti,
- nesprávné nakládání se závadnými látkami,
- při nakládání s vodami – překračování limitů při vypouštění odpadních vod, neprovedení zkoušek těsnosti, překročení povoleného množství odběru podzemních vod, neaktualizování havarijního plánu,
- nádoby se závadnými látkami umístěné na vodohospodářsky nezabezpečené ploše,
- neprovozování dle provozních řádů (technické podmínky provozu aj.) atd.

Formální zjištění:

- nesoulad schválených dokumentů s popisem zařízení,
- neohlášení měření emisí v požadovaném termínu.

Dále nesplnění ohlašovací povinnosti dle zákona o integrované prevenci, tzn. neohlašování:

- zpráv s údaji o plnění závazných podmínek IP,
- souhrnné provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší,
- přenosů (přesprahových), či úniků látek např. amoniaku,
- mimořádných situací,
- změn integrovaného povolení atd.

Dalšími porušeními bylo nesplnění podmínek stanovených pro likvidaci zařízení nebo dokonce provoz bez IP.

Samostatnou kapitolou ještě zůstává problematika změn složkových zákonů a jejich promítnutí do IP.

Integrovaný registr znečišťování

Z hlediska dodržování zákona o IRZ bylo OIA v roce 2018 zkontrolováno 198 provozoven (inspekci celkem 292), z toho v rámci integrovaných kontrol (dle zákona o integrované prevenci) bylo provedeno 176 kontrol (inspekci celkem 255). 24 kontrol IRZ bylo samostatných. Jedna kontrola byla provedena tzv. korespondenční formou – porovnáním z ohlášení v oblasti ŽP v integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP). Celková částka OIA uložených pokut v právní moci za nedodržení ohlašovacích povinností do IRZ činila 125 000 Kč. Při počtu 10 pravomocných rozhodnutí byla tedy průměrná výše pokuty cca 12 500 Kč. Poznámka: navíc několik porušení za IRZ bylo absorbováno v rámci rozhodnutí za porušení IPPC.

Ukládané sankce se stejně jako v předchozích letech pohybovaly v dolní hranici zákonného rozpětí, které je do 500 000 Kč, a to od 5 000 Kč (spol. HP-Pelzer k.s., zařízení „Linka na výrobu lehké pěny (PUR)“ v Žatci za uvedení nesprávných údajů v hlášení do IRZ – množství formaldehydu), 65 000 Kč (Provozovna Svojšovice spol. AHV ekologický servis, s.r.o., zejména za nevedení evidencí o přenosech znečišťujících látek v odpadních vodách a opakované nevedení evidencí o přenosech znečišťujících látek v odpadech apod.).

Porušení v oblasti IRZ se týkala zejména nepodání včasného hlášení do ISPOP, ohlášení nesprávných údajů, neohlášení přenosů odpadů či znečišťujících látek v odpadech.

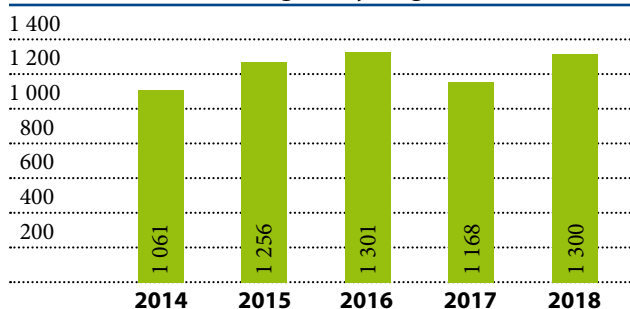
Jedná se tedy vesměs vůči ochraně ŽP o formální přestupky či nedorozumění a opožděná hlášení, a tak je k tomu i ČIŽP přistupováno. Je téměř pravidlem, že velcí provozovatelé zařízení např. s vydaným IP, plní povinnosti dané příslušnou legislativou podstatně lépe než ostatní subjekty, zejména například malé a střední zemědělské provozy a zařízení. Tyto menší subjekty zpravidla o IRZ stále ještě nemají dostatečné informace. Na základě postupných výsledků z kontrolní činnosti inspekce v oblasti IRZ lze ale konstatovat, že se celkově povědomost o povinnostech vyplývajících z příslušné legislativy a její dodržování zlepšuje a tím se zde i snižuje počet přestupků.

Ekologická újma

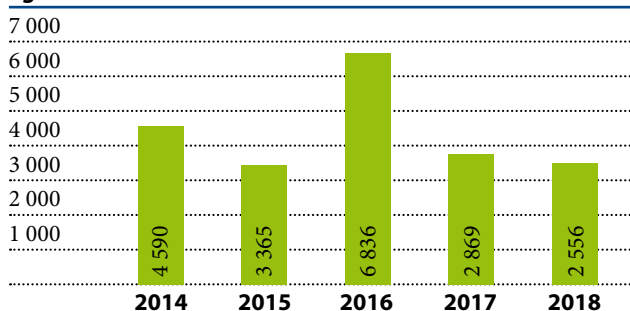
Přestupkové řízení ve vazbě na zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, zatím nebylo žádné zahájeno ani na základě žádosti ani z moci úřední.

V roce 2018 inspekce provedla celkem 157 kontrol dodržování zákona o předcházení ekologické újmy. Naplánováno bylo minimálně 48 kontrol – splněno. Předložena byla základní hodnocení rizika – překročení 50 bodů bylo pouze ve třech případech, kde bylo tedy předloženo i podrobné hodnocení rizika. Přestupek nebyl spáchán žádný.

Počet kontrol v rámci integrovaných agend

Výše pokut uložených OIA ČIŽP (KIA) v rámci integrovaných agend v tis. Kč

Havárie

Koordinátoři integrovaných agend OIA se aktivně zúčastnili při řešení 18 havárií nebo nestandardních provozů na IPPC zařízení, například:

OI Havlíčkův Brod - V roce 2018 byla evidována závažná havárie na zařízení Asanační podnik „Věž“ s vydaným IP společnosti ASAP s.r.o. Společnost se dopustila přestupku tím, že vypouštěla odpadní vody do vod povrchových, tj. Perlového potoka s obsahem BSK₅ 170 mg/l, čímž překročila stanovený limit „m“ 45 mg/l, CHSK-Cr 331 mg/l (limit 200 mg/l), NL 80 mg/l (40 mg/l), N-anorg 140 mg/l (90 mg/l), N-NH₄⁺ 74,1 mg/l (40 mg/l). Za tento přestupek jí byla uložena pokuta ve výši 70 000 Kč. V souvislosti s vypouštěním biologického rybníka a nedodržením přiměřených opatření, kdy vnikl sediment do povrchových vod, bylo se společností zahájeno dne 15. 8. 2018 také řízení o omezení provozu nebo jeho části, protože porušení povinností stanovených IP představovalo nebezpečí bezprostředního závažného nepříznivého dopadu na ŽP podle ustanovení § 19b odst. 5 zák. č. 76/2002 Sb. Toto řízení o omezení provozu bylo Usnesením ze dne 11. 10. 2018 zastaveno, neboť zprovozněním biologického rybníka, jako koncového stupně čištění odpadních vod z provozovny společnosti pominulo nebezpečí, že dojde k bezprostřednímu závažnému nepříznivému dopadu vypouštění odpadních vod na ŽP a odpadl tak důvod řízení.

OI České Budějovice řešil v roce 2018 dvě zahoření, a to na skládce odpadů CLAY CB, spol. s r.o. a Odpady Písek s.r.o., nejednalo se však o havárie s významným dopadem na ŽP. V říjnu 2018 došlo k havárii na odlučovacím zařízení ve slévárně neželezných kovů MOTOR JIKOV Slévárna a.s., kdy toto zařízení bylo i k datu kontroly 6. 12. 2018 stále nefunkční a situace bude dále řešena OOO.

OI Hradec Králové řešil případ havárie ve společnosti KORADO, a.s. (Zařízení na povrchovou úpravu radiátorů), kde v důsledku technologické nekázně došlo na noční směně k přetečení jedné odmašťovací vany a jedné fosfátovací vany potrubím do zachytňné nádrže koncentrovaných odpadních vod na neutralizační stanici a následně k přetečení této nádrže do vedlejší nádrže na oplachové odpadní vody (objem cca 30 m³) a po přetečení i této nádrže došlo k úniku znečištěných oplachových odpadních vod pod vraty z neutralizační stanice kanalizačními vpustěmi do jedné větve areálové dešťové kanalizace, zaústěné do vodního toku Třebovka. Provozovatel bezprostředně po zjištění úniku provedl veškerá nápravná opatření a inspekce s ohledem i na tuto skutečnost pravomocně uložila pokutu ve výši 80 000 Kč.

Podněty a petice

Viz svodně tato Výroční zpráva – bod 3.1 Spolupráce s veřejností. Koordinátoři integrovaných agend se při řešení podnětů a petic aktivně účastní, a to zejména u případů dotýkajících se působnosti více složkových oddělení. Jejich hlavním úkolem bylo právě zajištění koordinovaného přístupu při řešení těchto případů.

OI Olomouc – Ze zajímavých podnětů je možno zmínit sérii podnětů na zařízení s IP, konkrétně zařízení Litovelská cukrovarna, a.s., na které byly přijaty celkem 4 podání v období duben až květen, v totožné věci, tzn. zápach z cukrovaru téměř po celém městě Litovel. Jedno podání bylo přijato i od Města Litovel.

Situace se zápachem ve městě se každoročně opakuje, zejména v jarních měsících, kdy v tzv. kalových polích, které slouží k sedimentaci vod z plavení řepy, dochází k postupnému rozkladu organického materiálu za vývinu plynů. Kontrolou bylo zjištěno, že provozovatel dodržuje schválený manipulační řád a snaží se v okolí rybníků eliminovat množství pachových látek. Jednak provádí aplikaci speciálního přípravku rozstříkovacím zařízením za traktorem přímo na okraj kalových polí a dále instaloval zařízení, které je tvořeno gelovými pláty, přes které proudí vzduch a ten je následně pomocí perforovaných hadic emitován do okolního prostoru. Kontrolou nebylo zjištěno porušení povinností provozovatele a podání byla vyhodnocena jako neoprávněná.

4.7.3 Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend

Tato činnost zahrnuje zejména tvorbu odborných vyjádření:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám IP či k jejich přezkumům,
- k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS, EMS,
- v rámci programu bezpečný podnik (BP),
- v rámci územního a stavebního řízení, k projektové dokumentaci,
- k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší a schválení provozních řádů na IPPC zařízeních,
- k ekologickým auditům,
- příp. k dotacím z Operačních programů ŽP,
- v rámci žádostí o informace dle zákona č.123/1998 Sb., zák. č. 106/1999 Sb. apod.

Dále se koordinátoři integrovaných agend i v roce 2018 aktivně podíleli na činnosti v technických pracovních skupinách, zejména při MŽP „Kraje a integrovaná prevence“ a při MPO „Fórum pro výměnu informací o BAT“.

Důležitou činností některých inspektorů OIA na OI Ostrava a OI Brno, byla v roce 2018 též přeshraniční spolupráce se SIŽP a v rámci IMPEL, kde se jednalo například o projekt na aplikaci postupů v oblasti integrované prevence v rámci Směrnice 2010/75/EU, o průmyslových emisích. Projekt Doing The Right Things for Permitting vyšel z toho, že Směrnice o průmyslových emisích stanoví rámec pro povolování různých průmyslových činností, ale není zpracována obecná metodika (průvodce jednotlivých kroků). ČIŽP byla přizvána do této pracovní skupiny na základě zkušeností jak s povolovacím procesem, tak s kontrolováním stanovených podmínek.

EIA/SEA

V roce 2018 bylo ČIŽP zpracováno celkem 610 vyjádření k záměrům, dokumentacím, posudkům, oznámením o koncepci a k návrhům koncepce v rámci procesu EIA/SEA. Oproti loňskému roku se jedná o více než 38% pokles vydaných vyjádření (995). Lze konstatovat, že oznamovatelé nebo předkladatelé je v oblibě a začal být hojně využíván § 15 zák. č. 100/2001 Sb. o předběžném projednání.

Významné případy EIA

OI Olomouc – záměr „Rozšíření a modernizace Ski Areálu Hlubočky“ již měla OI k vyjádření podruhé. První oznámení záměru bylo z roku 2017. Šlo o posouzení staveb v lyžařském areálu, které jsou již zrealizované. Záměr byl vzat zpět a v roce 2018 došlo opět k jeho posuzování. Inspekce opět konstatovala, že podstatná část terénních úprav je již realizována a že není možné akceptovat, aby byly v rámci procesu EIA stavby posuzovány dodatečně. S ohledem na tento zásadní fakt a na další nedostatky v záměru ČIŽP požadovala tento záměr posuzovat dále podle zákona č. 100/2001 Sb. Z obdrženého Závěru zjišťovacího řízení je zřejmé, že záměr podle výše uvedeného zákona posuzován dále bude.

OI Brno – ČIŽP obdržela v říjnu 2018 k vyjádření oznámení o zahájení zjišťovacího řízení záměru: Zařízení pro energetické využívání odpadu – ZEVO Vsetín. Cílem záměru společnosti Zásobování teplem Vsetín a.s. byla realizace zařízení na energetické využívání odpadů (ZEVO) v průmyslovém areálu výtopyn oznamovatele. Kapacita ZEVO byla stanovena na 12 000 t/rok převážně směsného komunálního odpadu a dalších typů odpadů při ročním fondu pracovní doby 333 dní a 8 000 hodin.

Inspekce po posouzení známých skutečností a prostudování předložených podkladů uplatnila své připomínky k tomuto záměru. Na základě obdržených připomínek Krajský úřad Zlínského kraje záměr vyhodnotil a v závěru zjišťovacího řízení uvedl, že záměr podléhá posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na ŽP.

OI Ostrava – Destilační zařízení pro recyklaci rozpouštědel – jednalo se o instalaci rektifikační kolony pro zpracování směsi rozpouštědel (odpad) na jednotlivé frakce, které jsou následně využívány v dalších výroбах jako vstupní surovina ve stávající provozovně, která sloužila pro sběr, výkup, skladování a využívání odpadních olejů v k.ú. Sedlnice. Inspekce neměla zásadní připomínky. Posuzování bylo zastaveno na žádost oznamovatele.

Žádosti o vydání integrovaného povolení

ČIŽP v oblasti integrované prevence aktivně spolupracuje s krajskými úřady, přičemž tato spolupráce zahrnuje i vydávání vyjádření k IP, k podstatným změnám IP (mnohem častěji), a i k přezkumům IP.

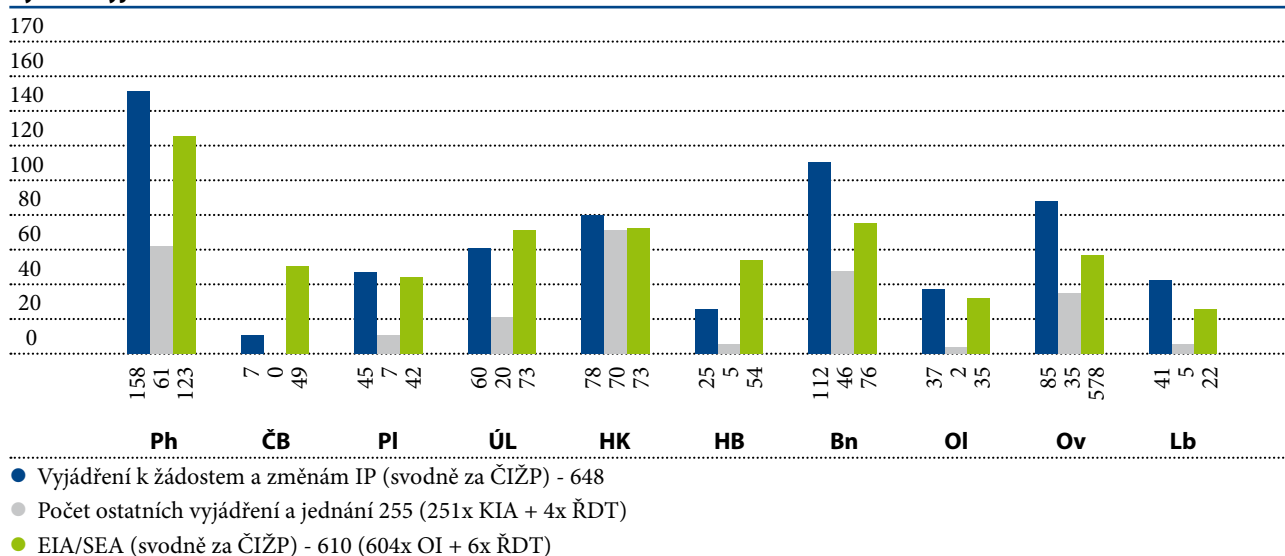
Za rok 2018 bylo ČIŽP celkem zpracováno (648) vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo jejich změnám. Jedná se oproti loňsku (695) o mírný pokles. Ve 23 případech se zástupci ČIŽP zúčastnili i ústních jednání k žádosti o vydání nebo změnu IP.

Ve vyjádřeních ke změnám IP, týkajících se rozšiřování kapacity skládek, inspekce zaujala jednotný názor a poukazuje v nich na očekávané změny legislativy v oblasti nakládání s odpady a na zákaz ukládání směsných komunálních odpadů do skládek od roku 2024, kdy by se množství ukládaných odpadů mělo významně snížit. Z těchto důvodů se proto důsledně prověřuje, proč provozovatelé usilují o rozšíření skládek, neboť v zájmu ochrany ŽP by činnost těchto zařízení měla být do budoucna postupně utlumována.

Další odborná vyjádření

Koordinátoři integrovaných agend na jednotlivých OI dále vypracovali nebo spolupracovali na dalších 255 vyjádřeních k EMAS, v rámci programu bezpečný podnik, k ekologickým auditům atd., jak je uvedeno výše.

Vydaná vyjádření dle OI + ŘDT ČIŽP v roce 2018

Zprávy o kontrole

Inspekce je povinná dle § 20b, odst. 9 zákona o integrované prevenci v návaznosti na každou kontrolu na místě vypracovat vedle protokolu o kontrole zprávu, která obsahuje popis kontrolního zjištění a závěry o případných dalších opatřeních, tzn. zprávu o kontrole. Dále je dle § 20b, odst. 11 tohoto zákona třeba též zveřejnit tuto zprávu prostřednictvím informačního systému integrované prevence (IS IPPC), spravovaného MŽP a to do 4 měsíců od uskutečnění výkonu kontroly na místě. Zprávu je možno ovšem zpracovat nejdříve po uplynutí lhůty k podání námitek proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu dle § 13 zákona č. 255/2012 Sb. o kontrole.

Jednotlivé Oblastní inspektoráty ČIŽP jsou povinny (a také je kontrolováno) termíny ohledně vyvěšování těchto zpráv o kontrole v IS IPPC dodržovat.

Od 15. 8. 2016 bylo na tomto IS identifikováno vyvěšení inspekci (převážně KIA) 2 033 zpráv o kontrole.

4.7.4 Významné případy z kontrolní činnosti

Tři nejvyšší pokuty:

OI Praha – Významnou kauzou roku 2018, kterou řešilo OIA v předchozích letech, ale která byla ukončena potvrzením uložené pokuty ve výši 500 000 Kč odvolacím orgánem, bylo správní řízení vedené ze společnosti KLIO s.r.o. za provoz bez integrovaného povolení. OI Praha vytýkala provozovateli, že v den kontroly 12. 11. 2015 provozoval zařízení „Čistírna odpadních vod“ na adrese Dolňanská 400, Praha 5, k. ú. Zličín bez platného IP. V uvedeném zařízení byla provozována konkrétně činnost 5. 1. b) Odstraňování nebo využívání nebezpečných odpadů při kapacitě větší než 10 t za den a zahrnující nejméně jednu z těchto činností – fyzikálně-chemická úprava dle přílohy č. 1 zákona o IP.

KLIO s.r.o. - Provoz kalosisu.

Plná jímka přijatého odpadu.

OI Olomouc – Rozhodnutím ze dne 25. 7. 2018 uložila inspekce společnosti MEGAWASTE-EKOTERM, s.r.o., Prostějov, pokutu za provoz v rozporu se závaznými podmínkami IP, zákonem o ochraně ovzduší a zákonem o vodách. Pravomocná pokuta činila 350 000 Kč. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. 10. 2018.

OI Hradec Králové – Společnosti APA Hradec Králové s.r.o. byla uložena pokuta 200 000 Kč za opakované závažné porušování závazných podmínek provozu v „Zařízení ke sběru a zpracování autovraků“ stanovených v IP. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 11. 6. 2018.

V případě umístění autovraků obsahující nebezpečné součásti mimo demontážní halu zjistila inspekce stejné pochybení již při kontrole provedené v roce 2011 a dále se nově zejména jednalo o to, že větší počet autovraků v různém stupni demontáže byl umístěn mimo oplocený areál zařízení na dvou plochách, které nebyly k nakládání s odpady určeny.

Příklad pozitivního vlivu inspekce na činnost provozovatele:

OI Brno – Na základě opakované kontroly zařízení „Galvanovna Vyškov“ provozovatele CZ SVAZIKO VYŠKOV, s.r.o. bylo zjištěno, že zařízení bylo provozováno v rozporu s IP. Dle zjištění inspekce při této kontrole provozovatel překročil stanovené emisní limity v odpadních vodách vypouštěných z neutralizační stanice (dále „NS“) pro reakci vody (pH) a pro RAS. Jednalo se o opakované porušení podmínek IP, týkající se kvality vypouštěných odpadních vod z NS.

Za porušení výše uvedeného byla provozovateli v dubnu 2018 uložena pokuta za provoz zařízení v rozporu s IP ve výši 40 000 Kč a toto rozhodnutí nabylo právní moci v dubnu 2018.

Jako významnou polehčující okolnost inspekce při stanovení výše pokuty zohlednila tu skutečnost, že provozovatel provedl modernizaci NS. Rekonstrukce NS měla být ukončena v roce 2018. Při opakované kontrole zařízení dne 2. 8. 2018 bylo zjištěno plnění podmínek stanovených IP pro oblast ochrany vod. V době této kontroly pokračovaly práce na rekonstrukci NS. Rekonstrukce NS byla ukončena v listopadu 2018, provozovatelem zasláný rozbor odtoku z neutralizační stanice ze dne 27. 11. 2018 vyhovoval stanoveným emisním limitům. Provedenou rekonstrukcí NS je tedy dán předpoklad k trvalému plnění požadavků na kvalitu vypouštěných odpadních vod ze zařízení.

SVAZIKO VYŠKOV, s.r.o. – rekonstrukce neutralizační stanice.

Příklad trestu napomenutím:

Dne 20. 3. 2018 nabylo právní moci napomenutí dle § 35 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich udělené provozovateli Poděbradka, a.s., závod Dobrá Voda (kontrola z roku 2017) za nedodržení termínu pro podání zprávy o plnění podmínek IP o pouhé 4 dny, když zpráva byla velmi dobře zpracovaná, a v provozu zařízení nebyly zjištěny žádné nedostatky.

4.7.5 Závěry

Porušování povinností provozem zařízení s vydaným IP vykazuje sestupnou tendenci, neboť na těchto zařízeních byly již komplexní kontroly provedeny a provozovatelé jsou si toho již vědomi a své legislativní a ostatní povinnosti plní.

S poslední novelou zákona o integrované prevenci došlo k poměrně značnému zvýšení rozsahu povinností pro provozovatele (základní zprávy již při první změně), krajské úřady (závěry o BAT a výjimky), ČIŽP a KHS (navýšení kontrolní činnosti, zprávy o kontrolách).

Inspekce se v rámci své činnosti nezaměřuje striktně jen na ukládání pokut, dbá na prevenci a využívá i tzv. měkké metody.

Inspekce též aktivně spolupracuje s dalšími orgány státní správy zejména s krajskými úřady, které provozování jednotlivých zařízení dle zákona o integrované prevenci povolují. Cílem této vzájemné spolupráce je snaha o zvyšování kvality IP, soulad IP s aktuálním stavem zařízení, formulace jednotlivých závazných podmínek provozu vzhledem k jejich vymahatelnosti, a tímto zabezpečení vysoké úrovně ochrany ŽP. Komunikace s krajskými úřady není špatná, ale někdy se na ni nelze spolehnout, což zvyšuje časové nároky na přípravu kontroly.

Problémem je nevyrovnaná kvalita v úplnosti zveřejňování změn IP na IS IPPC. Existují zařízení, kde chybí v informačním portálu celá řada změnových rozhodnutí. Pokud krajský úřad zároveň opomene zaslat změnu integrovaného povolení ČIŽP, zůstává inspekce zcela bez informace.

Postupný nárůst počtu změn IP má ovšem za následek zvyšující se náročnost prováděných kontrol. Kontroly v oblasti integrované prevence tedy vyžadují zejména preciznost přípravy a dostatečný časový prostor.

5. Etika a integrita, protikorupční aktivity, řešení stížností a ochrana dat

5.1 Etika a integrita

Pravidla etiky

Pravidla etiky státních zaměstnanců a zaměstnanců v pracovním poměru vykonávajících činnosti podle § 5 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZSS“) jsou stanovena ZSS, zejména § 77 odst. 1 a 2 a § 81, a služebním předpisem¹ náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015 ze dne 14. prosince 2015. Článek 9 služebního předpisu je pak věnován předcházení rizikům korupce a podvodu a nežádoucím vnějším vlivům, které by mohly ohrozit řádný výkon služby. Pravidla etiky zaměstnanců v pracovním poměru jsou stanovena zákoníkem práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále „Zákoník práce“), zejména § 303 a § 304.

Mezi dokumenty, kterými se státní zaměstnanci a zaměstnanci ČIŽP v oblasti etického jednání řídí, dále patří Etický kodex zaměstnanců MŽP, který je uveřejněn na internetových stránkách ČIŽP v sekci „Protikorupční program“ (www.cizp.cz/Protikorupcni-program).

Účelem pravidel etiky platných v ČIŽP je, aby všichni zaměstnanci a státní zaměstnanci vědomě a aktivně dodržovali etické zásady při plnění určených úkolů. Zaměstnanci jsou v oblasti pravidel etiky pravidelně školeni a s novými dokumenty jsou prokazatelně seznamováni. Za dodržování pravidel etiky zodpovídá představený/vedoucí každého organizačního útvaru ČIŽP.

Hlášení podezření ze spáchání protiprávního nebo korupčního jednání

Na základě Nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu (dále „Nařízení vlády č. 145/2015 Sb.“) byl na ČIŽP přijat služební předpis ředitele ČIŽP, který stanoví pravidla postupu při oznamování podezření ze spáchání protiprávního jednání, včetně korupčního jednání, a upravuje problematiku ochrany oznamovatelů. Současně tento služební předpis určuje dva státní zaměstnance, kteří přijímají oznámení a prošetřují v nich obsažená podezření (dále jen „prošetřovatel“).

Oznámení podezření ze spáchání korupčního nebo protiprávního jednání může podat zaměstnanec nebo státní zaměstnanec ČIŽP či jiný státní zaměstnanec. S nahlášenými oznámeními se zachází důvěrně a dostupnost podání je neustálá (písemně, e-mailem). Proces, kterým jsou přezkoumávány nahlášené obavy, je stanoven Nařízením vlády č. 145/2015 Sb., Metodickým pokynem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 8/2015 a Služebním předpisem ředitele České inspekce životního prostředí č. 7/2015. Tyto dokumenty mimo jiné ukotvují i nerepresivní politiku vůči oznamovatelům.

Na ČIŽP existují a jsou k dispozici tyto možnosti oznamování podezření na protiprávní, resp. korupční jednání:

- Písemným oznámením vhozeným do označené schránky umístěné v nemonitorovaném prostoru vpravo od hlavního vstupu do sídla ČIŽP (Na Břehu 267, 190 00 Praha 9) – umožňuje anonymní podání.
- Oznámením zaslaným elektronickou poštou na e-mailovou adresu: prosetrovatel@cizp.cz.

Informace o prošetřovateli ČIŽP a možnostech oznamování podezření na protiprávní, resp. korupční jednání jsou zveřejněny na internetových stránkách ČIŽP v sekci „Praktický rádce“ (www.cizp.cz/Podavani-oznameni-o-podezreni-ze-spachani-protipravniho-jednani).

Mimo výše uvedené je každému občanovi či organizaci k dispozici další na ČIŽP nezávislé oznámení podezření ze spáchání korupčního jednání zaměstnanců ČIŽP a to přímo na Kontaktní centrum proti korupci Ministerstva životního prostředí (www.mzp.cz/cz/kontaktni_centrum_proti_korupci). Oznámení protiprávního jednání je samozřejmě možné také standardní trestně právní cestou.

¹ Tento služební předpis, jakož i další služební předpisy náměstka ministra vnitra pro státní službu, je dostupný na internetových stránkách Ministerstva vnitra České republiky www.mvcr.cz a na webových stránkách ČIŽP www.cizp.cz/Protikorupcni-program.

5.2 Protikorupční program

Interní protikorupční program České inspekce životního prostředí (dále jen „IPP ČIŽP“) vychází z požadavků vlády ČR, které jsou opakovaně formulovány v jejích usneseních a opatřeních: Usnesení vlády ČR č. 752 ze dne 2. října 2013, ve znění Usnesení vlády ČR č. 851 ze dne 13. listopadu 2013, kterým byl schválen Rámcový resortní interní protikorupční program, který byl aktualizován Usnesením vlády ČR č. 1077 ze dne 21. prosince 2015 a dále Usnesením vlády ČR č. 853 ze dne 29. listopadu 2017; Usnesení vlády ČR č. 39 ze dne 16. ledna 2013, kterým byl schválen dokument „Od korupce k integritě – Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014“, v němž je zakotven úkol č. 6.2.1. „Resortní interní protikorupční programy“.

IPP ČIŽP je souborem postupů a opatření k řízení korupčních rizik, které jsou zaměstnanci a státní zaměstnanci v rozhodovacím procesu povinni dodržovat. Jeho cílem je omezit předpoklady pro vznik korupčního jednání v ČIŽP a ochránit majetek státu.

IPP ČIŽP tvoří pět základních částí: Vytváření a posilování protikorupčního klimatu; Transparentnost; Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol; Postupy při podezření na korupci; Vyhodnocování interního protikorupčního programu.

IPP ČIŽP je plněn v souladu s právními předpisy. V ČIŽP jsou identifikována korupční rizika a nastavena pravidla pro jejich řízení, jsou nastaveny postupy oznamování korupčního jednání a celkově dochází k omezení předpokladů pro vznik korupčního jednání.

Aktuální IPP ČIŽP je zveřejněn na webových stránkách ČIŽP v sekci „Protikorupční program“ (www.cizp.cz/Protikorupcni-program).

V rámci úsilí o maximální transparentnost zveřejňuje ČIŽP veškeré smlouvy a faktury a to jak přes Registr smluv, tak i přes Otevřená Data MŽP (www.mzp.cz/cz/otevrena_data). Dvakrát ročně zveřejňuje ČIŽP na svých webových stránkách v sekci Protikorupční program seznam poradců a poradních orgánů.

ČIŽP má vypracovanou Mapu korupčních rizik, která je průběžně aktualizována. Počet a procento organizačních jednotek ČIŽP vyhodnocených pro rizika související s korupcí a se zjištěnými významnými riziky je 100 %. Všem představeným/vedoucím a zaměstnancům byly oznámeny protikorupční politiky a postupy organizace. Všichni zaměstnanci jsou průběžně vzděláváni a školeni.

V uplynulých 4 letech (2015-2018) nebyl hlášen žádný případ korupce. Rovněž žádné smlouvy s partnery a dodavateli nebyly ukončeny nebo nebyly obnoveny kvůli porušení předpisů týkajících se korupce.

5.3 Řešení stížností

Stížnosti podané formou oznámení obav o neetickém nebo protiprávním jednání

V průběhu roku 2018 nebyla na ČIŽP oznámena žádná relevantní podezření na korupční jednání dle Nařízení vlády č. 145/2015. Na email „prosetrovatel@cizp.cz“ bylo doručeno 11 podání. Z těchto podání nebylo žádné relevantním oznámením na podezření z korupčního jednání ve služebním úřadu. Všechna doručená podání byla vyřízena v režimu § 42 nebo §175 správního řádu. Do označené schránky nebylo vhozeno žádné písemné oznámení.

Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI

ČIŽP v rámci své činnosti prošetřuje také stížnosti podané na základě ustanovení § 175 odstavce 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), a to jak stížnosti proti postupu správního orgánu, tak stížnosti proti nevhodnému chování úředních osob, kterých je však minimum (www.cizp.cz/Podavani-podnetu-stiznosti). Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu oblastního inspektorátu ČIŽP tvoří důležitou zpětnou vazbu, která pomáhá organizaci zlepšovat svoji práci. Skutečnosti uvedené ve stížnostech ČIŽP prošetří a na základě šetření stížnost shledá důvodnou, částečně důvodnou nebo nedůvodnou. V roce 2018 ČIŽP přijala celkem 43 stížností, z nichž 40 nebylo shledáno důvodnými. Tři stížnosti pak byly shledány částečně důvodnými. Celkový přehled stížností rozdělený dle jednotlivých oblastních inspektorátů je uveden v následující tabulce.

Počty stížností proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI ČIŽP v roce 2018 řešených jednotlivými oblastními inspektoráty, případně ředitelstvím ČIŽP.

Počet stížností proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI v roce 2018

Oblastní inspektorát	počet stížností	z toho shledaných		
		důvodnou	částečně důvodnou	nedůvodnou
Praha	10	0	0	10
České Budějovice	0	0	0	0
Plzeň	4	0	0	4
Ústí nad Labem	1	0	0	1
Hradec Králové	4	0	0	4
Havlíčkův Brod	2	0	0	2
Brno	3	0	1	2
Olomouc	2	0	0	2
Ostrava	0	0	0	0
Liberec	0	0	0	0
Ředitelství	17	0	2	15
Celkem	43	0	3	40

Stížnosti zaměstnanců v pracovně-právní oblasti

Stížnosti zaměstnanců v pracovním poměru v ČIŽP se řídí Zákonem práce, § 276 a 285. Stížnosti zaměstnanců ve služebním poměru v ČIŽP se řídí Zákonem o státní službě (dále ZSS), § 157. Pokud zaměstnanci mají pochybnosti či nesouhlasí s personálními rozhodnutími, je ze zákona dle § 162 odst. 4 písm. c) ZSS odvolací orgán státní tajemník Ministerstva životního prostředí. Dále mohou zaměstnanci postupovat dle platné legislativy.

V roce 2018 neobdržela ČIŽP žádnou stížnost na pracovní právní postupy. Pokuty ani jiné sankce z důvodu nesouladu s legislativou a regulacemi v sociální (pracovně-právní) oblasti ČIŽP neobdržela.

5.4 Ochrana dat a soulad s legislativou

25. 5. 2018 vstoupilo v platnost obecné nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/679, o ochraně osobních údajů (dále jen „obecné nařízení“). Česká inspekce životního prostředí na základě obecného nařízení si vytvořila vlastní Směrnici o ochraně osobních údajů včetně 12 příloh (Služební předpis č. 17/2018).

Tato směrnice plně odpovídá požadavkům obecného nařízení, tj. stanovuje:

- 1) předmět úpravy a rozsah působnosti
- 2) definice pojmů
- 3) pravomoci a odpovědnosti správce při zpracování osobních údajů
- 4) povinnosti správce při zpracování osobních údajů
- 5) subjekty osobních údajů a evidence jejich osobních údajů
- 6) podmínky, způsob, rozsah a prostředky pro zpracování osobních údajů
- 7) souhlasy subjektů se zpracováním osobních údajů
- 8) informování subjektů osobních údajů
- 9) ochranu osobních údajů
- 10) ochranu práv subjektu údajů
- 11) povinnost mlčenlivosti
- 12) lhůty a způsob likvidace osobních údajů
- 13) oznamovací povinnost při porušení zabezpečení
- 14) jmenování pověřence osobních údajů
- 15) krizový plán

ČIŽP může konstatovat, že za rok 2018 neobdržela ani jednu stížnost, ani její jednání či postupy nebyly předmětem stížností na porušení soukromí, obchodního tajemství, ztráty dat, či neoprávněného zveřejnění údajů. Rovněž nedošlo ze strany ČIŽP k žádnému neplnění zákonů či regulací v sociální (pracovně-právní) oblasti nebo v oblasti používání produktů a služeb.

V roce 2018 zaplatila ČIŽP na penále, úrocích a pokutách celkem 28 758 Kč. Z této částky ČIŽP uhradila 27 758 Kč dle § 254 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád v platném znění (vyplacení úroku – Štůsek D.V.B. s.r.o.). Částka 1 000 Kč byla uložena za překročení nejvyšší povolené rychlosti mimo obec. Pokutu zaplatila ČIŽP a následně tuto částku složil zaměstnanec ČIŽP, který překročil povolenou rychlost, na účet ČIŽP.

6. Výběrová řízení a dodavatelský řetězec v roce 2018

Česká inspekce životního prostředí je mj. resortní organizací Ministerstva životního prostředí, která dodržuje pravidla pro centrální nákup státu (systém centralizovaného zadávání veřejných zakázek) a současně je veřejným zadavatelem, který při zadávání veřejných zakázek dodržuje řadu zákonných i vlastních předpisů (podrobně viz www.cizp.cz/Vyberova-řízení).

Dodavatelský řetězec

Dodavatelský řetězec organizace představuje především stálý outsourcing:

- servis a opravy automobilů,
- úklidové služby,
- recepční služby,
- správa a údržba budov,
- poskytování právních služeb,
- servis tiskáren,
- IT zakázky, servisní a systémová podpora.

Dále aktuálně potřebné servisní služby, odborná školení a nákup přístrojového vybavení pro jednotlivá oddělení ČIŽP.

V roce 2018 bylo ukončeno smlouvou nad 50 000 Kč bez DPH celkem 37 veřejných zakázek.

Ověřování environmentálních vlivů, pracovně-právních postupů a dopadů na společnost u dodavatelů

ČIŽP se snaží při zadávání veřejných zakázek uplatňovat environmentální požadavky, dělit veřejné zakázky na části tak, aby byla umožněna účast i menším dodavatelům a vyhrazovat co nejvíce veřejné zakázky pro dodavatele zaměstnávající zdravotně postižené.

Na základě Usnesení vlády ČR ze 14. 06. 2010 č. 465 k Pravidlům uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek byli prověřováni tři dodavatelé ve třech výběrových řízeních s názvy Vybavení nábytkem, včetně drobných stavebních úprav sekretariátu a kanceláře ředitele – Ředitelství ČIŽP Praha, Zajištění dodávek toaletního papíru, papírových utěrek a tekutého mýdla pro ČIŽP a Zajištění dodávek tonerů a náplní pro tiskárny ČIŽP, tj. 8,1 %.

Při screeningu dodavatelů v sociální oblasti veřejné zakázky byla vždy provedena kontrola splnění zákonných požadavků a požadavků zadavatele, dále výše nabídkové ceny.

V nadlimitní veřejné zakázce dělené na části s názvy: Zajištění recepčních služeb v budově Oblastního inspektorátu ČIŽP v Praze, Zajištění recepčních služeb v budově Oblastního inspektorátu ČIŽP v Plzni, Zajištění recepčních služeb v budově Oblastního inspektorátu ČIŽP v Havlíčkově Brodě a výběrovém řízení s názvem Zajištění dodávek originálních tonerů a náplní pro tiskárny ČIŽP bylo využito právo zadavatele a zakázka byla vyhrazena pouze pro dodavatele, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením - vyhrazené zakázky (v žádosti dodavatel musí doložit potvrzení od úřadu práce, zda plní tato kritéria). Ve výše uvedených zakázkách byli prověřováni tři dodavatelé, tj. 8,1 %.

7. Zaměstnanecké prostředí a lidské zdroje

ČIŽP považuje péči o zaměstnance za zásadní hodnotu a základ své odbornosti. Základním přístupem je bezprostřední kontakt vedení se zaměstnanci ve všech oblastních inspektorátech, důraz na soustavné vzdělávání odborných zaměstnanců a bezpečnost práce. Strategie řízení lidských zdrojů se orientuje zejména na controlling a reporting řízení lidských zdrojů a na profesní růst a rozvoj zaměstnanců. V současné době se klade důraz na znalosti, znalostní management.

K 31. 12. 2018 měla ČIŽP 550 zaměstnanců, z toho bylo 305 žen a 245 mužů. Zaměstnanci ČIŽP pracují na inspektorátech v 10 regionech. Většina zaměstnanců působí v odborných profesích (80 %), a má vysokoškolské vzdělání (78 %). Zaměstnanci s praxí u ČIŽP vyšší než 10 let tvoří 58 % zaměstnanců.

ČIŽP má státní zaměstnance, jejichž pracovní právní oblast je upravena Zákonem o státní službě (ZSS) a zaměstnance v pracovním poměru, jejichž práva a povinnosti upravuje Zákoník práce (ZP). Z toho vyplývá nutnost dvou kolektivních smluv: pro státní službu a pracovní poměr.

Počty zaměstnanců /reálné počty/ podle regionu (inspektorátu)

Rok	2015	2016	2017	2018	%
Počet zaměstnanců absolutně k 31. 12.	538	539	536	550	100,0
Praha a Střední Čechy	62	65	57	62	11,3
České Budějovice	37	39	38	36	6,5
Plzeň	41	44	43	44	8,0
Ústí nad Labem	48	47	48	49	8,9
Hradec Králové	41	42	42	44	8,0
Havlíčkův Brod	34	35	37	37	6,7
Brno	53	50	51	54	9,8
Olomouc	32	34	34	34	6,2
Ostrava	46	44	47	47	8,5
Liberec	31	31	32	32	5,8
Ředitelství (v Praze)	113	108	107	111	20,2

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2018

Vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
Základní	0	0	0	0,0
Střední odborné	0	6	6	1,1
Úplně střední	2	10	12	2,2
Úplně střední odborné	12	71	83	15,1
Vyšší odborné	6	15	21	3,8
Vysokoškolské	225	203	428	77,8
Celkem	245	305	550	100

Trvání pracovního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2018

Doba trvání	počet	%
do 5 let	160	29,1
do 10 let	69	12,5
do 15 let	104	18,9
do 20 let	108	19,6
nad 20 let	109	19,8
Celkem	550	100

Počty zaměstnanců, rozčleněné dle typu pracovního poměru a pracovních smluv

Rok	2015	2016	2017	2018	%
Počet zaměstnanců k 31. 12. celkem	538	539	536	550	100,0
Procento zaměstnanců, na které se vztahuje kolektivní smlouva/dohoda	100	100	100	100	100,0
Zaměstnanci ve vrcholovém managementu:					
vedení + ředitelé odborů /státní zaměstnanci/	16	14	14	15	2,7
z toho žen	3	2	2	2	
z toho mužů	13	12	12	13	
Odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	425	431	429	437	79,5
z toho žen	195	205	205	217	
z toho mužů	230	226	224	220	
Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/	97	94	93	98	17,8
z toho žen	85	81	81	86	
z toho mužů	12	13	12	12	
Pracovní poměr na dobu neurčitou	488	497	493	492	89,5
z toho plný úvazek	473	489	486	484	
z toho částečný úvazek	15	8	7	8	
Pracovní poměr na dobu určitou*	50	42	43	58	10,5
z toho plný úvazek	47	40	42	53	
z toho částečný úvazek	3	2	1	5	
Počet ŽEN k 31. 12.	283	288	288	305	55,5
Pracovní poměr na dobu neurčitou (ženy)	256	260	259	269	88,2
z toho plný úvazek	245	254	253	262	
z toho částečný úvazek	11	6	6	7	
Pracovní poměr na dobu určitou (ženy)	27	28	29	36	11,8
z toho plný úvazek	26	26	28	33	
z toho částečný úvazek	1	2	1	3	
Počet MUŽŮ k 31. 12.	255	251	248	245	44,5
Pracovní poměr na dobu neurčitou (muži)	232	237	234	223	91,0
z toho plný úvazek	228	235	231	222	
z toho částečný úvazek	4	2	1	1	
Pracovní poměr na dobu určitou (muži)	23	14	14	22	9,0
z toho plný úvazek	21	14	14	20	
z toho částečný úvazek	2	0	0	2	

* Doba určitá – dle § 21 ZSS se přijímají zaměstnanci na dobu určitou, kteří dosud úspěšně nevykonali úřednickou zkoušku.

Jakmile zaměstnanci složí úřednickou zkoušku, mění se jim doba určitá na dobu neurčitou.

7.1 Personální řízení

Přístup k zaměstnancům ČIŽP se řídí Zákoníkem práce a Zákonem o státní službě, a je dále upraven interními předpisy. Mezi klíčové interní směrnice patří zejména:

- Platový řád – 28. 5. 2012
- Pracovní řád – 11. 4. 2012
- Směrnice ČIŽP č. 11/2018 - Směrnice o zajištění pracovně lékařských služeb v České inspekci životního prostředí
- Služební předpis 10/2015 - upravuje aplikaci zákona o státní službě v České inspekci životního prostředí - účinný od 4. 12. 2015
- Služební předpis 24/2017 – stanoví postup při provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců zařazených v České inspekci životního prostředí - účinný od 1. 1. 2018

V roce 2018 byla činnost personálního oddělení zaměřena na implementaci personálního systému OK Base, zejména docházkového modulu, který používají všichni zaměstnanci ČIŽP. V rámci cíle zvýšit obsazenost ČIŽP proběhlo 132 výběrových řízení. Dále se činnost oddělení personálního systému v roce 2018 zaměřovala na kvalitní a včasnou realizaci legislativních změn v oblasti pracovního práva, mezd a vzdělávání v ČIŽP. Dominantním úkolem oddělení personálního systému bylo jako každoročně hospodárné a účelné využívání přidělených mzdových prostředků.

Zaměstnávání

Vzhledem ke své povaze nabízí ČIŽP především kvalifikovaná pracovní místa. Klíčové je udržení zaměstnanců, které je měřeno ukazatelem dobrovolné fluktuace.

Na konci roku bylo v ČIŽP neobsazeno 39 pracovních míst. Aktuálním úkolem vedení ČIŽP zůstává stabilizace a rozvoj klíčových profesí. Průměrné procento dobrovolné fluktuace je v ČIŽP nízké - 4,8 %.

Proměny stavu zaměstnanců jsou monitorovány pravidelným interním reportingem a vyhodnocovány vedením. Pracovní místa jsou obsazována veřejným výběrovým řízením. Ke stabilizaci zaměstnanců přispívají benefity, na které mají ve stejné míře nárok státní zaměstnanci, tak zaměstnanci v pracovním poměru. Jedním z významných faktorů je i pružná pracovní doba.

Dle Zákonu o státní službě (ZSS) nelze plánovat kariérní postup zaměstnanců, výběrová řízení musí probíhat na každé systemizované místo. Každý rok probíhá hodnocení státních zaměstnanců z hlediska stanovených osobních cílů a sebevzdělávání.

Celkový počet a poměr nových zaměstnanců a míra fluktuace zaměstnanců**Počty nově přijatých zaměstnanců a zaměstnanců, kteří zaměstnání opustili, míra fluktuace 2015-2018**

	2015	2016	2017	2018
Počet zaměstnanců přijatých v roce celkem	32	51	49	59
z toho žen	17	32	37	33
do 30 let	3	8	10	16
ve věku 30-50	13	22	23	13
ve věku nad 50 let	1	2	4	4
z toho mužů	15	19	12	26
do 30 let	6	7	2	7
ve věku 30-50	5	7	4	10
ve věku nad 50 let	4	5	6	9
Počet zaměstnanců absolutně k 31. 12.	538	539	536	550
Celkový počet zaměstnanců, kteří opustili zaměstnání v daném roce	48	43	55	51
z toho mužů	22	19	23	25
do 30 let	2	1	3	1
ve věku 30-50	10	10	7	15
ve věku nad 50 let	10	8	13	9
z toho žen	26	24	32	26
do 30 let	3	3	4	4
ve věku 30-50	16	16	18	13
ve věku nad 50 let	7	5	10	9
% dobrovolné fluktuace *	3,49	4,1	7,2	4,8
(Očišťuje se o nucené odchody vč. z organizační změny, odchody do důchodu, odchody z důvodu úrazu, úmrtí)				
% celkové fluktuace zaměstnanců	8,81	8	10,2	9,5
Celkový počet rozvázaných pracovních poměrů v daném období (roce) × 100 / průměrný evidenční stav zaměstnanců v daném roce.				

*Jedná se o ukončené služební, pracovní poměry ze strany zaměstnanců. Nejsou zde zahrnuty dobrovolné odchody do důchodů, ukončené služební, pracovní poměry ze strany zaměstnavatele (ukončení ve zkušební době, odvolání z místa vedoucího), skončení služebního poměru ze zákona, ukončené služební, pracovní poměry uplynutím doby určité.

Přehled ekonomických, zdravotních a sociálních benefitů zaměstnanců (mimo důchodové zabezpečení), které se týkají zaměstnanců na dobu neurčitou s plným pracovním úvazkem 2018)

	Zaměstnanci ve vrcholovém managementu /státní zaměstnanci/	Zaměstnanců – odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/
Průměrný měsíční počet zaměstnanců v roce	15	428	96
Príspevek na zdravotní péči	ANO	ANO	ANO
Neplacené volno pro rodinné účely (neplaceno, dle KS)	dle ZP	dle ZP	dle ZP
Indispoziční volno (5 dnů/rok)	ANO	ANO	ANO
Príspevek na stravování	ANO	ANO	ANO
Príspevek na dětskou rekreaci	ANO	ANO	ANO
Príspevek na rodinnou rekreaci	ANO	ANO	ANO
Jubilejní odměny	ANO	ANO	ANO
Príspevek na kulturní a sportovní činnost	ANO	ANO	ANO
Odměny a dary - peněžní	ANO	ANO	ANO
Sociální výpomoci	ANO	ANO	ANO

Rozmanitost a rovnost příležitostí

Česká inspekce životního prostředí je organizace, která respektuje rovné příležitosti mužů a žen. Při výběru zaměstnanců je přihlíženo především k odbornosti uchazečů. Platová transparentnost je zajištěna platovými tarify. Rovnost platů vychází ze služebního hodnocení zaměstnance.

Jednotlivá oddělení jsou v organizaci genderově, věkově i z hlediska získané praxe velmi různorodá. Organizační kultura nepřipouští žádnou formu přímé i nepřímé diskriminace podporující genderové stereotypy. V pracovním řádu je uveden požadavek pracovní kázně a zachování pravidel zdvořilosti a ohleduplnosti. ČIŽP podporuje rovné příležitosti v organizaci flexibilní pracovní dobou, případně zkráceným pracovním úvazkem, čímž usnadňuje všem zaměstnancům bez rozdílu možnost sladění soukromého a pracovního života.

V rámci vstupního vzdělávání je tématu rovných příležitostí věnována samostatná prezentace. Absolvování e-learningového kurzu rovné příležitosti bylo v roce 2018 vyžadováno po všech nově přichozích i stávajících zaměstnancích.

Vztahy zaměstnanců a vedení ČIŽP

Státní zaměstnanci a zaměstnanci v pracovním poměru musí mít oddělené kolektivní smlouvy/dohody, kolektivní smlouva/dohoda se vztahuje na všechny zaměstnance ČIŽP. V kolektivní smlouvě, resp. dohodě v případě státních zaměstnanců, jsou upraveny zejména: ochrana soukromí zaměstnance, poskytování pracovního volna, oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, platová politika, závodní stravování, vzdělávání zaměstnanců při práci, sdílení informací mezi vedením a zástupci odborů, postupy vyjednávání, a tvorba a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb. Minimální výpovědní lhůty týkající se organizačních změn, se řídí Zákoníkem práce.

Rovnocenné odměňování mužů a žen je zajištěno tím, že platová třída je systemizovaná na služební či pracovní místo.

Standardně vedení ČIŽP komunikuje se zaměstnanci především systémem porad. Ty jsou doplňovány o další komunikační platformy, které usnadňují dostupnost informací, jakými jsou e-mail či intranet, na kterém zaměstnanci najdou např. všechny vnitřní normy společnosti či informace o organizačních a personálních změnách.

Složení řídicích orgánů a skladba kategorií zaměstnanců 2018

	celkem	muži	ženy	muži %	ženy %
Počet zaměstnanců k 31. 12. 2018	550	245	305	44,5	55,5
Zaměstnanci ve vrcholovém managementu					
/vedení + vedoucí odborů, státní zaměstnanci/	15	13	2	86,7	13,3
Zaměstnanců – odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	437	220	217	50,3	49,7
Zaměstnanci podpůrných profesí /zaměstnanci v pracovním poměru/	98	12	86	12,2	87,8

7.2 Vzdělávání

V roce 2018 bylo proškoleno v rámci školení, kurzů a na konferencích celkem 3 452 účastníků, ve srovnání s celkovým počtem zaměstnanců se jedná o více než 6 akcí na jednoho zaměstnance ČIŽP. Do uvedeného počtu nejsou zahrnuty ze zákona povinné kurzy, např. BOZP, PO, školení řidičů.

Z hlediska typu akce členíme vzdělávací akce na:

- Kurzy interní (počet akcí 25, počet účastníků 1 181, počet hodin 7 924),
- Kurzy externí (počet akcí 119, počet účastníků 255, počet hodin 1 976),
- Konference (počet akcí 28, počet účastníků 130, počet hodin 2 063),
- E-learningové vzdělávání (počet akcí 19, počet účastníků 1 886, počet hodin 23 362).

V rámci interního školení se ČIŽP zaměřuje především na prohlubování znalostí právních předpisů, a to na pravidelná opakování základních právních předpisů: Správní řád, Kontrolní řád, Zákon č. 250/206 Sb., EIA a Zákon o finanční kontrole. Zároveň ČIŽP reaguje na změnu legislativy a zajišťuje školení nových předpisů týkajících se činností inspektorátů, např. GDPR. Z odborné oblasti byla celoinspekčně proškolená témata: Vzorkování vody, Poplatková novela vodního zákona a Novela stavebního zákona.

Další oblastí vzdělávání jsou měkké dovednosti. V oblasti měkkých dovedností pokračovalo proškolení komunikačních dovedností vedoucích a zástupců vedoucích. Školení probíhalo jednodenním návazným kurzem vedení lidí a motivace. V současné době byli již proškoleni vedoucí a jejich zástupci ze všech oblastních inspektorátů. Školení mělo u účastníků velmi pozitivní odezvu. Podle většiny účastníků předčila školení jejich očekávání.

Záměrem ČIŽP je pokračovat v nastaveném trendu školení měkkých dovedností. V roce 2018 ČIŽP zajistila další vzdělávání v oblasti komunikačních dovedností pro 62 inspektorů a to zejména na Prevenci vzniku konfliktních situací. Školení bylo realizováno na základě stanovených cílů ve služebním hodnocení.

Neméně důležitou součástí vzdělávání je i počítačová gramotnost. Na základě výborné zpětné vazby na školení programu MS Office Excel pro mírně pokročilé uživatele bylo zajištěno školení na MS Office Outlook a Word. Kurzů proběhlo celkem 11 a každého se zúčastnilo 10-15 osob. Kapacita byla vzhledem k zajištění počítačů omezená na maximální počet 15 osob na kurz.

Vedle prezenčního vzdělávání využívá ČIŽP také možnosti on-line vzdělávání. V průběhu roku absolvovali téměř všichni zaměstnanci školení: Kybernetická bezpečnost, Rovné příležitosti mužů a žen a Potírání korupce ve státní správě. Část zaměstnanců absolvovala také z vlastní iniciativy i jiná školení, která portál nabízí. Například kurz GDPR.

7.3 Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Principy zajišťující bezpečnost práce

Zejména odborní zaměstnanci ČIŽP (inspektoři – 408 zaměstnanců z 550 k 31. 12. 2018) pracují ve velmi pestrém a náročném prostředí různorodých firem a lokalit, kde kontrolují provozy se zdroji znečištění či vyšetřují poškozování nebo ohrožování životního prostředí. Bezpečnost práce a ochrana zdraví proto patří k zásadním prioritám ČIŽP.

Oblast BOZP je řízena dle platné legislativy a upravována řadou interních předpisů, hlavní z nich je Bezpečnostní politika České inspekce životního prostředí, dále zejména směrnice „Organizace a řízení BOZP“, směrnice „Pro stanovení postupu pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou“, Směrnice „K zajištění autoprovozu“, a směrnice „Pro organizaci a provádění požární ochrany“. Stav BOZP je prověřován každoroční komplexní prověrkou, kterou zajišťuje externí firma.

ČIŽP provádí pravidelná bezpečnostní školení zaměstnanců a všichni zaměstnanci jsou seznamováni s platnými obecnými i interními předpisy bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

Otázky bezpečnosti práce jsou součástí kolektivních smluv. Část IV kolektivní smlouvy/dohody obsahuje témata péče o pracovní prostředí, bezpečnost a ochranu zdraví při práci i téma kontrol pracovního prostředí, požární ochrany a ochrany zdraví při práci. Na bezpečnost práce, dle ustanovení v kolektivní smlouvě, resp. kolektivní dohodě, dohlíží „Výbor odborové organizace ČIŽP“, který zastupuje všechny zaměstnance ČIŽP a řeší otázky BOZP s vedením ČIŽP. Pravidelně se účastní roční komplexní prověrky stavu BOZP, kontroluje evidenci a hlášení pracovních úrazů aj.

Školení, studium, výcvik a kurzy 2018

	jednotka	muži	ženy	celkem ČIŽP
Průměrný počet hodin všech typů školení za rok na 1 zaměstnance z průměrného měsíčního počtu zaměstnanců	absolutní číslo	66,4	64,8	65,5
Průměrný počet hodin všech typů školení za rok na 1 zaměstnance k 31. 12.	absolutní číslo	66,4	62,5	64,2
Zaměstnanci ve vrcholovém managementu				
(vedení + vedoucí odborů) /státní zaměstnanci/	absolutní číslo	71,2	83,0	72,7
Zaměstnanců – odborní zaměstnanci /státní zaměstnanci/	absolutní číslo	67,6	67,5	67,5
Zaměstnanci podpůrných profesí				
/zaměstnanci v pracovním poměru/	absolutní číslo	40,4	49,2	48,2

Úrazovost, praxeškané dny a absence

Vysokou efektivitu řízení BOZP a kázeň zaměstnanců ilustruje nízká úrazová četnost, která v letech 2014-2018 nepřekročila hodnotu 0,4 (úrazů na 100 zaměstnanců). Hlavní příčinou pracovních úrazů je nepředvídatelné riziko práce nebo selhání lidského činitele.

V letech 2014-2018 nepřekročil počet registrovaných úrazů 2 za rok a nedošlo k žádným smrtelným úrazům ani nemocem z povolání. Na všech pracovištích jsou důsledně zaznamenávány všechny úrazy, včetně šetření příčiny jejich vzniku. Ke všem vzniklým pracovním úrazům byla přijata technická nebo výchovná opatření tak, aby se úraz se stejnou příčinou již neopakoval.

Hodnoty úrazovosti, nemocnosti, zameškaných dnů a absencí zaměstnanců ČIŽP

jednotka		2015			2016			2017			2018		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Průměrný měsíční													
počet zaměstnanců v roce	absolutní číslo	255	283	545	251	288	539	251	289	540	245	294	539
Počet všech pracovních úrazů	absolutní číslo	2	0	2	0	3	3	0	1	1	0	0	0
Počet registrovaných pracovních úrazů vedoucích k pracovní neschopnosti v délce minimálně 3 dnů. (GRI Injury)	absolutní číslo	1	0	1	0	2	2	0	1	1	0	0	0
Celkový počet závažných pracovních úrazů vedoucích k hospitalizaci delší než 5 dní	absolutní číslo	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Celkový počet dní absence z důvodu úrazu a onemocnění z povolání (GRI lost day)	dny/směny	241	0	24	0	59	59	0	12	12	0	0	0

Hodnoty úrazovosti, nemocnosti, zameškaných dnů a absencí zaměstnanců ČIŽP

	jednotka	2015	2016	2017	2018
Úrazová četnost (Počet registrovaných pracovních úrazů na 100 zaměstnanců.) (Cz norma)	relativní číslo	0,18	0,37	0,19	0,00
Průměrný počet zameškaných kalendářních dnů na jeden registrovaný pracovní úraz (Average number of lost days per registered injury)	absolutní číslo	24,00	29,50	12,00	0,00
Absence z důvodu nemoci, pracovního i nepracovního úrazu (0 % z celkového odpracovaného času.) (Cz norma)	%	4,58	4,05	4,04	3,65
Míra neplánované absence z důvodu neplánovaných absencí: nemoci, pracovního i nepracovního úrazu (0 % z plánovaného časového fondu.) (GRI Absentee rate)	%	3,69	3,30	3,39	3,07
Procento pracovní neschopnosti Poměr počtu zameškaných kalendářních dnů pracovní neschopnosti krát 100 k počtu kalendářních dnů násobený počtem zaměstnanců (GRI Lost day rate)	%	0,01	0,03	0,01	0,00
LTIFR (Lost Time Injury Frequency Rate) Reprezentuje počet úrazů po nejméně 3 dnech pracovní neschopnosti dělený celkovým počtem odpracovaných hodin vyjádřených v milionech hodin.	absolutní číslo	1,09	2,19	1,07	0,00

8. Energetická a materiálová náročnost činnosti ČIŽP

ČIŽP veškerou spotřebovanou energii nakupuje od dodavatelů, jejichž výběr je prováděn v rámci systému centralizovaného zadávání veřejných zakázek. Dodavatelem elektrické energie byl Centropol Energy a.s., zemního plynu Pražská plynárenská a.s.

Cílem ČIŽP je snižování spotřeb jednotlivých energií, jejichž spotřeby jsou ovlivněny klimatickými podmínkami a spotřeba benzínu a nafty je ovlivněna počtem kontrol a vzdáleností kontrolovaných objektů. ČIŽP nepoužívá významné množství žádných surovin ani materiálů.

Pro všechny objekty, kde je ČIŽP majitelem, byly objednány energetické audity a průkazy energetické náročnosti budovy. Z těchto podkladů vyplynou opatření, jejíž realizací by došlo v budoucích letech ke snížení odebíraných energií. Za podpory Státního fondu životního prostředí a Ministerstva životního prostředí by ČIŽP chtěla realizovat investice za účelem úspory energií na OI Brno, OI Hradec Králové, OI Ostrava a OI České Budějovice. Nezávisle na těchto opatřeních ČIŽP provádí dílčí opatření na snížení ener-

getické náročnosti - například instalace úsporných žárovek a zářivek, nákup úsporných domácích spotřebičů (například lednic a varných konvic).

V roce 2019 bude probíhat obměna vozového parku, 6 vozidel bude vyměněno za vozidla s pohonem CNG, čímž se sníží emise CO₂, sníží hluková zátěž a spaliny těchto pohonů neobsahují oxid siřičitý. Do vozidel s pohonem CNG nejsou přidávána žádná karcinogenní aditiva. V dalších letech předpokládáme obměnu cca 35 % vozidel používající paliva ropného původu za vozidla s alternativním pohonem.

Nakládání s odpady je řízeno samostatnou směrnicí. Odpadem z činnosti ČIŽP je tříděný (separovaný) odpad, komunální odpad a velkoobjemový odpad např. vyřazený nábytek. Baterie, elektroodpad, zářivky, žárovky apod. jsou odevzdávány v rámci zpětného odběru oprávněným osobám. Odpady jsou předávány k likvidaci regionálním odběratelským firmám. Odpadní vody jsou vypouštěny do veřejné kanalizace.

Hmotnost odpadu (kg) ČIŽP a způsob likvidace (způsob likvidace doložen odběratelem)

	2014		2015		2016		2017		2018	
	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady	Nebezpečné odpady	Ostatní odpady
Znovuvyužití (využití v jiném procesu)										
papír, plast, sklo	28	23 300	17	22 550	25	29 100	29	15 431	27	15 919
Spalování		30 500		31 300		30 949		26 893		28 041

Množství ostatních odpadů je určováno zejména směsným odpadem (zaměstnanci se na pracovištích také stravují), obaly od objednaných a doručených zásilek (papíry do tiskáren, notebooky, hygienické potřeby atd.). Navíc na ředitelství je umístěno sběrné místo pro tříděný odpad - papír, plasty, sklo, tetrapaky a kovy, sloužící i pro dva sousední objekty, kde je ČIŽP částečným vlastníkem - ostatní jsou byty.

Spotřeba energie, paliv a vody v ČIŽP

	Druh paliva nebo energie	Jednotka	2014	2015	2016	2017	2018
Nakoupené a spotřebované zdroje energie	benzín	l	84 218	74 225	75 294	68 172	63 165
	nafta	l	49 655	39 996	43 709	50 289	51 243
	elektrina*	kWh	559 858	497 774	475 838	511 156	462 409
	zemní plyn	m ³	95 628	86 263	98 912	93 601	93 397
	tepelná energie	GJ	1 398	1 535	1 834	1 589	1 681
Spotřeba pitné vody z komunální dodávky vody nebo jiné vodárenské služby		m ³	7 951	7 916	8 145	10 822	6 769

* Původ elektriny dodávané ČIŽP jako konečnému zákazníkovi od společnosti CENTROPOL ENERGY, a.s. byl v roce 2018: fosilní zdroje 59,53%, jádro 30,36 %, obnovitelné zdroje 10,11 %, ostatní 0 %.

9. Ekonomika

V roce 2018 ČIŽP hospodařila s neinvestičními prostředky ve výši 409 924 178,74 Kč (z toho NNV byly ve výši 33 302 732,70 Kč) a s rozpočtovými investičními prostředky ve výši 20 913 081,81 Kč (z toho NNV 4 539 968,75 Kč). Celkové rozpočtové prostředky tedy činily 430 837 260,55 Kč. ČIŽP také hospodařila s mimorozpočtovými prostředky ve výši 455 439 Kč.

Čerpání neinvestičních výdajů na rok 2018

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	41 782 404,00	25 753 029,00	16 029 375,00
Platy zaměstnanců v pracovním poměru – NNV	8 024 672,00	8 024 672,00	0
Platy státních zaměstnanců – SZ	188 645 625,00	188 645 625,00	0
Platy státních zaměstnanců – SZ – NNV	2 265 797,00	2 265 797,00	0
OOV	2 535 955,00	1 454 587,00	1 081 368,00
OOV-NNV	725 839,00	263 645,00	462 194,00
Odstupné	500 000,00	252 837,00	247 163,00
Odstupné - NNV	603 242,00	195 000,00	408 242,00
Pojistné SP+ZP	79 377 755,00	72 648 530,00	6 729 225,00
Pojistné SP+ZP-NNV	4 293 733,00	4 293 733,00	0
Celkem mzdové výdaje	328 755 022,00	303 797 455,00	24 957 567,00

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Ostatní běžné výdaje	57 736 451,64	44 636 624,02	13 099 827,62
Převod FKSP	4 608 561,00	4 608 561,00	0
Mimorozpočtový zdroj	455 439,00	406 669,00	48 770,00
NNV 2017	17 568 705,10	12 921 094,97	4 647 610,13
Celkem běžné výdaje	80 369 156,74	62 572 948,99	17 796 207,75

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Neinvestiční výdaje	800 000,00	0	800 000,00
Celkem neinvestiční výdaje-EDS/SMVS	800 000,00	0	800 000,00
Celkem neinvestiční výdaje	409 924 178,74	366 370 403,99	43 553 774,75

Čerpání investičních výdajů na rok 2018

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Vytvoření nových WEB stránek	600 000,00	0	600 000,00
AM-řízení přístupu, zabezpečení sítě	400 000,00	0	400 000,00
Vícefaktorová autentifikace uživatelů	1 900 000,00	0	1 900 000,00
Hydroizolace sklepních prostor Plzeň	157 239,50	99 201,00	58 038,50
Dodávka protipožárních dveří ŘDT	200 000,00	0	200 000,00
Dodávka obložkových zárubní ŘDT	265 000,00	0	265 000,00
Bezpečnostní kamerový systém H.K.	165 000,00	0	165 000,00
Modernizace vstupních dveří H.B.	79 921,00	79 921,00	0
Rekonstrukce EZS a EPS H.K.	1 250 000,00	43 000,00	1 207 000,00
Obnova chodbových tiskáren	1 800 000,00	0	1 800 000,00
Elektroosóza Plzeň	36 294,00	36 294,00	0
Nákup GPS Trimble Ostrava	450 000,00	0	450 000,00
Instalace koncového zařízení EZS H.K.	100 000,00	0	100 000,00
Instalace koncového zařízení EZS Č.B.	100 000,00	0	100 000,00
Instalace koncového zařízení EZS Praha	100 000,00	0	100 000,00
Dokoupení příslušenství GPS Ostrava	55 000,00	0	55 000,00
Klimatizace serverovny Ústí nad Labem	662 477,00	662 477,00	0
Soustava pro kontinuální měření	982 072,30	982 072,30	0
Přenosný kontinuální analyzátor	737 616,00	737 616,00	0
Ultrazvukový průtokoměr	399 264,00	399 264,00	0
Osobní vozidla	5 187 939,40	0	5 187 939,40
Osobní vozidla SNG	2 992 695,00	0	2 992 695,00
Obměna aktivních prvků	1 863 945,16	1 863 945,16	0
Agregovaná akce	428 618,45	0	428 618,45
Celkem investiční výdaje	20 913 081,81	4 903 790,46	16 009 291,35
Celkové výdaje	430 837 260,55	371 274 194,45	59 563 066,10

9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotřebovaných výdajů

Úspora neinvestičních výdajů ve výši 17 796 207,75 Kč souvisí s rozšířením dozorových povinností (nový zákon o ZPF), nebyl v plném rozsahu realizován nákup nábytku ve výši cca 2 000 000 Kč. Dalším důvodem je to, že se plánovalo využít finanční prostředky na ostrahu budov společností Securitas. Nebylo zcela dokončeno malování kanceláří na ŘDT a výměna koberec, dále nebyly plně dočerpány finanční prostředky v oblasti ICT, a to především z důvodů omezení maintenance u služeb, které souvisí s novou spisovou službou a z důvodu zrušení podpory na geografický informační systém.

Úspora neinvestičních výdajů EDS/SMVS ve výši 800 000 Kč je způsobena tím, že investiční akce AM-řízení přístupu, zabezpečení sítě se bude z časových důvodů realizovat až v roce 2019.

K úspoře investičních výdajů ve výši 16 009 291,35 Kč došlo nečerpáním investičních prostředků na investiční akce schválené v roce 2018. Jedná se především o investiční akce z oblasti ICT, a to ve výši 4 700 000 Kč, dále provozní investice ve výši 2 645 000 Kč a nákup osobních vozidel ve výši 8 180 634,40 Kč, kde tento nákup je realizován centrálně ze strany MŽP. Všechny nečerpané investiční akce se převádějí do roku 2019, kde dojde k jejich realizaci.

9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů

V roce 2018 ČIŽP nepoužívala rezervní fond.

Nároky nespotřebovaných výdajů minulých let byly čerpány na akce:

- 115V02300D034 - Modernizace vstupních dveří Havlíčkův Brod – uvolněn nárok ve výši 79 921 Kč, čerpání ve výši 79 921 Kč
- 115V02300D0035 - Rekonstrukce EZS a EPS Hradec Králové – uvolněn nárok ve výši 1 250 000 Kč, čerpání ve výši 43 000 Kč
- 115V02400D015 - Klimatizace serverovny Ústí nad Labem – uvolněn nárok ve výši 662 477 Kč, čerpání ve výši 662 477 Kč
- 11V02400D016 - Soustava pro kontinuální měření – uvolněn nárok ve výši 982 072,30 Kč, čerpání ve výši 982 072,30 Kč
- 115V02400D017 - Přenosný kontinuální analyzátor – uvolněn nárok ve výši 737 616 Kč, čerpání ve výši 737 616 Kč
- 115V02400D019 - Ultrazvukový průtokoměr – uvolněn nárok ve výši 399 264 Kč, čerpání ve výši 399 264 Kč

Mimorozpočtový zdroj

- Pojistné 455 439,00 Kč

9.3 Celkové zhodnocení příjmů

Celkové příjmy ČIŽP v roce 2018 činily 2 070 016,84 Kč. Je to o 712 983,16 Kč méně oproti schválenému rozpočtu. Nesplnění příjmu je způsobeno tím, že inspektoři od srpna 2017 na základě nového přestupkového zákona nemusejí v případě udělení pokuty na základě Příkazu ukládat náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Rozpočtové příjmy	Schválený rozpočet	Rozpočet upravený	Skutečnost
2132	325 000,00	325 000,00	193 874,85
2133	3 600,00	3 600,00	1 208,00
2310	0,00	0,00	12 587,00
2322	0,00	0,00	663 094,00
2324	2 454 400,00	2 454 400,00	1 021 013,99
2329	0,00	0,00	14 187,00
3113	0,00	0,00	145 127,00
4132	0,00	0,00	18 925,00
Celkem	2 783 000,00	2 783 000,00	2 070 016,84

Rozbor příjmů

2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí	Jsou zde příjmy z pronájmu kancelářských ploch na OI Havlíčkův Brod a Liberec.
2133	Příjmy z pronájmu movitých věcí	Jsou zde příjmy za pronajímání movitý majetek na OI Havlíčkův Brod.
2310	Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného majetku	Jsou zde příjmy za odkup osobních ochranných pomůcek.
2322	Přijaté pojistné náhrady	Jsou zde vyplacené pojistky za pojistné události.
2324	Náklady řízení	Jsou zde náklady řízení, exekuce.
2329	Ostatní nedaňové příjmy	Jsou zde ostatní nedaňové příjmy.
3113	Příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého majetku	Jsou zde příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku.
4132	Převod z ostatních vlastních fondů	Zde je zaúčtován převod nevyčerpaných mzdových prostředků 12/2018.

10. Účetní závěrka k 31. 12. 2018

Rozvaha

Číslo pol.	Název položky	Syntetický účet	Období			Minulé
			Brutto	Běžné Korekce	Netto	
			1	2	3	4
AKTIVA CELKEM			783 606 511,26	325 093 065,27	458 513 445,99	468 714 194,84
A. Stálá aktiva			746 114 627,49	325 093 065,27	421 021 562,22	432 276 697,58
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		38 048 453,76	34 778 308,18	3 270 145,58	4 329 832,80
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	19 591 887,88	17 567 311,30	2 024 576,58	3 082 031,80
3.	Ocenitelná práva	014	183 000,00	171 631,00	11 369,00	13 601,00
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	17 039 365,88		17 039 365,88	
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	1 234 200,00	1 234 200,00	1 234 200,00	
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		708 066 173,73	290 314 757,09	417 751 416,64	427 946 864,78
1.	Pozemky	031	12 519 714,00	12 519 714,00		12 526 284,00
2.	Kulturní předměty	032	11 491,00	11 491,00	11 491,00	
3.	Stavby	021	495 768 600,36	127 895 669,00	367 872 931,36	375 807 667,36
4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	103 366 891,59	66 062 611,31	37 304 280,28	39 137 222,42
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	96 356 476,78	96 356 476,78		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	43 000,00	43 000,00		
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	464 200,00			
III.	Dlouhodobý finanční majetek					
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
4.	Dlouhodobé půjčky	067				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
7.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	053				

Rozvaha

Číslo pol.	Název položky	Syntetický účet	Období		Minulé
			Brutto	Běžné Korekce	Netto
			1	2	3
					4
IV.	Dlouhodobé pohledávky				
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462			
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464			
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465			
4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466			
5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469			
6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471			
7.	Dlouhodobé zprostředkování transferů	475			
B. Oběžná aktiva			37 491 883,77	37 491 883,77	36 437 497,26
I.	Zásoby				
1.	Pořízení materiálu	111			
2.	Materiál na skladě	112			
3.	Materiál na cestě	119			
4.	Nedokončená výroba	121			
5.	Polotovary vlastní výroby	122			
6.	Výrobky	123			
7.	Pořízení zboží	131			
8.	Zboží na skladě	132			
9.	Zboží na cestě	138			
10.	Ostatní zásoby	139			
II.	Krátkodobé pohledávky		2 236 831,60	2 236 831,60	2 302 151,92
1.	Odběratelé	311	18 381,00	18 381,00	18 381,00
2.	Směnky k inkasu	312			
3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313			
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	2 218 404,60	2 218 404,60	2 247 456,92
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315			
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316			
7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů	317			
9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	46,00	46,00	54,00
10.	Sociální zabezpečení	336			
11.	Zdravotní pojištění	337			
12.	Důchodové spoření	338			
13.	Daň z příjmů	341			
14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342			
15.	Daň z přidané hodnoty	343			
16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344			
17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346			

Rozvaha

Číslo pol.	Název položky	Syntetický účet	Období			Minulé
			Brutto	Běžné Korekce	Netto	
			1	2	3	4
18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
19.	Pohledávky ze správy daní	352				
20.	Zúčtování z přerozdělování daní	355				
21.	Pohledávky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	356				
22.	Ostatní pohledávky ze správy daní	358				
23.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
24.	Pevné termínové operace a opce	363				
25.	Pohledávky z neukončených finančních operací	369				
26.	Pohledávky z finančního zajištění	365				
27.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
29.	Krátkodobé zprostředkování transferů	375				
30.	Náklady příštích období	381				
31.	Příjmy příštích období	385				
32.	Dohadné účty aktivní	388				
33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	36 260,00			
III.	Krátkodobý finanční majetek		35 255 052,17		35 255 052,17	34 135 345,34
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245	33 781 133,02		33 781 133,02	31 215 208,02
6.	Účty státních finančních aktiv	247				
7.	Účty řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu		248			
8.	Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu	249				
9.	Běžný účet	241				
10.	Běžný účet FKSP	243	1 472 519,15		1 472 519,15	2 918 653,32
14.	Běžné účty fondů organizačních složek státu	225				
15.	Ceniny	263	1 400,00		1 400,00	1 484,00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261				

Rozvaha

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Období	
			Běžné	Minulé
			1	2
PASIVA CELKEM			458 513 445,99	468 714 194,84
C. Vlastní kapitál			424 676 702,97	437 269 183,27
I.	Jmenný účet jednotky a upravující položky		488 579 351,07	487 843 100,57
1.	Jmenný účet jednotky	401	726 993 064,25	726 993 064,25
2.	Fond privatizace	402		
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-238 435 713,18	-238 435 713,18
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		-736 250,50
7.	Opravy předcházejících účetních období	408	22 000,00	22 000,00
II.	Fondy účetní jednotky		1 472 519,15	2 928 683,32
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1 472 519,15	2 928 683,32
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414		
III.	Výsledek hospodaření		-3 082 033 541,17	-2 700 956 796,93
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		-381 076 744,24	-363 739 327,91
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	-2 330 468 250,41	-1 966 728 922,50
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	-370 488 546,52	-370 488 546,52
IV.	Příjmový a výdajový účet rozpočtového hospodaření		3 016 658 373,92	647 454 196,31
1.	Příjmový účet organizačních složek státu	222	-2 070 016,84	-3 904 543,21
2.	Zvláštní výdajový účet	223	371 274 194,45	361 002 588,52
3.	Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
4.	Agregované příjmy a výdaje předcházejících účetních období	404	2 647 454 196,31	2 290 356 151,00
D. Cizí zdroje			33 836 743,02	31 445 011,57
I.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky			
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
3.	Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
5.	Dlouhodobé závazky z ručení	456		
6.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
9.	Dlouhodobé zprostředkování transferů	475		
III.	Krátkodobé závazky		33 836 743,02	31 445 011,57
1.	Krátkodobé úvěry	281		
2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
3.	Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321		
6.	Směnky k úhradě	322		
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	111 184,00	213 964,55

Rozvaha

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Období	
			Běžné	Minulé
			1	2
8.	Závazky z dělené správy	325		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Zaměstnanci	331		
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	14 222 086,00	13 409 312,00
12.	Sociální zabezpečení	336	5 775 724,00	5 449 412,00
13.	Zdravotní pojištění	337	2 439 973,00	2 335 400,00
14.	Důchodové spoření	338		
15.	Daň z příjmů	341		
16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	2 221 390,00	2 068 611,00
17.	Daň z přidané hodnoty	343		
18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
21.	Přijaté zálohy daní	351		
22.	Přeplatky na daních	353		
23.	Závazky z vratek nepřímých daní	354		
24.	Zúčtování z přerozdělování daní	355		
25.	Závazky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	357		
26.	Ostatní závazky ze správy daní	359		
27.	Krátkodobé závazky z ručení	362		
28.	Pevné termínové operace a opce	363		
29.	Závazky z neukončených finančních operací	364		
30.	Závazky z finančního zajištění	366		
31.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
33.	Krátkodobé zprostředkování transferů	375		
34.	Závazky z řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	248		
35.	Výdaje příštích období	383		
36.	Výnosy příštích období	384		
37.	Dohadné účty pasivní	389		
38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	9 066 386,02	7 968 312,02

Výkaz zisku a ztráty

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1			2
A. NÁKLADY CELKEM			383 805 149,07		368 203 783,54	
I.	Náklady z činnosti		382 985 100,55		367 431 750,06	
1.	Spotřeba materiálu	501	7 633 716,73		7 784 672,48	
2.	Spotřeba energie	502	4 828 446,25		5 253 751,22	
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
4.	Prodané zboží	504				
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	4 416 166,38		2 611 585,08	
9.	Cestovné	512	3 681 377,13		2 916 769,46	
10.	Náklady na reprezentaci	513	187 809,50		201 346,00	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	26 051 972,44		30 809 093,45	
13.	Mzdové náklady	521	227 657 701,00		214 022 085,00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	76 936 818,00		72 548 387,00	
15.	Jiné sociální pojištění	525				
16.	Zákonné sociální náklady	527	5 274 938,00			
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532	1 970,00		1 970,00	
20.	Jiné daně a poplatky	538	202 200,00		214 750,00	
21.	Vratky nepřímých daní	539				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541			4 077,00	
23.	Jiné pokuty a penále	542	28 758,00		39 193,00	
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547				
27.	Tvorba fondů	548	4 608 561,00		4 291 458,00	
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	15 611 457,82		17 214 295,73	
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	475 300,00		326 601,00	
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	5 222 801,21		9 091 492,39	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	165 107,09		100 223,25	
II.	Finanční náklady		820 048,52		772 033,48	
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563	18 200,02		13 493,94	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	801 848,50		758 539,54	
5.	Ostatní finanční náklady	569				

Výkaz zisku a ztráty

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
				1		2
III.	Náklady na transfery					
1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
3.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na předfin.transferů	575				
IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků					
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	581				
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob	582				
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty	584				
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
5.	Náklady z ostatních sdílených daní a poplatků	586				
V.	Daň z příjmů					
1.	Daň z příjmů	591				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
B. VÝNOSY CELKEM			2 728 404,83		4 464 455,63	
I.	Výnosy z činnosti		2 715 305,43		4 448 979,63	
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	881 652,78		836 502,93	
3.	Výnosy z pronájmu	603	195 082,85		163 893,31	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				
5.	Výnosy ze správních poplatků	605				
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642	788 893,80		2 174 918,84	
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	147 127,00		816 066,00	
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648				
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	702 549,00		457 598,55	
II.	Finanční výnosy		13 099,40		15 476,00	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662				
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	665				
6.	Ostatní finanční výnosy	669	13 099,40		15 476,00	

Výkaz zisku a ztráty

Číslo Pol.	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
				1		2
III.	Výnosy z daní a poplatků					
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636				
7.	Výnosy z energetických daní	637				
8.	Výnosy z daně silniční	638				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV.	Výnosy z transferů					
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671				
3.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z předfin. transferů	675				
V.	Výnosy ze sdílených daní a poplatků					
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	681				
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	682				
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	684				
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
6.	Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	688				
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ						
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	-381 076 744,24		-363 739 327,91	
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	-381 076 744,24		-363 739 327,91	

11. Přehled plnění indikátorů Standardů GRI

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu na straně
GENERAL DISCLOSURES			
Profil organizace			
102-1	Název organizace.		Předsádka a Kontakty, Zkratky a vysvětlivky
102-2	Primární značky, produkty a služby		nerelevantní
102-3	Umístění sídla organizace		Předsádka a Kontakty, Zkratky a vysvětlivky
102-4	Země, ve kterých organizace působí		Česká republika
102-5	Povaha vlastnictví a právní forma	1.1 Úloha ČIŽP	Státní organizace, str. 8
102-6	Obsloužené trhy		nerelevantní
102-7	Velikost organizace	Přehledné informace o činnosti v r. 2015-2018, 1.3 Intenzita inspekční činnosti	4-5, 11
102-8	Počty zaměstnanců	7. Zaměstnané prostředí a lidské zdroje	76-77
102-9	Dodavatelský řetězec organizace	6. Výběrová řízení a dodavatelský řetězec	75
102-10	Významné změny	Úvodní slovo	3-5
102-11	Princip obezřetnosti-Princip 15 Deklarace z Ria	1.1 Úloha ČIŽP, 4. Činnost ČIŽP za rok 2018 podle složek	Všechny plánované inspekce; a celá prevenční činnost ČIŽP. Str.8-9, dále kapitola 4. s. 19-71
102-12	Externě vypracované hospodářské, ekologické a sociální charty, soubory zásad	5. Etika a integrita	71-73
102-13	Členství ve sdruženích	3.3 Mezinárodní spolupráce	16-17
Strategie			
102-14	Prohlášení nejvýše postavené osoby odpovědné za rozhodnutí přijatá organizací	Úvodní slovo	1-3
102-15	Popis klíčových dopadů, rizik a příležitostí.	Úvodní slovo	(Cíle do budoucna definovány dle zákonů, konkrétně na roční bázi viz Plán Činnosti na www.cizp.cz/ Plany - činnosti.) s. 1-3
Etika a integrita			
102-16	Hodnoty, principy, standardy a normy chování organizace	1.1 Úloha ČIŽP: Právní rámec činnosti ČIŽP; 5. Etika a integrita; 6. Výběrová řízení	8-19; 72-74, 75
102-17	Interní a externí mechanismy pro hlášení obav o neetické nebo protiprávní chování	5. Etika a integrita	72-74
Řízení organizace			
102-18	Struktura řízení organizace		8, 10, http://www.cizp.cz/ Organizační-struktura

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu na straně
STAKEHOLDER ENGAGEMENT			
102-40	Seznam skupin stakeholderů zainteresovaných na činnosti organizace	3. Jednání se zainteresovanými subjekty	13-17
102-41	Kolektivní smlouva	7. Zaměstnanecké prostředí a lidské zdroje	76-77 a 80
102-42	Podklady pro identifikaci a výběr stakeholderů	3. Jednání se zainteresovanými subjekty	13-17
102-43	Přístup organizace k zapojení stakeholderů	3. Jednání se zainteresovanými subjekty	13-17
102-44	Klíčová témata a problémy vznesené stakeholdery	3. Jednání se zainteresovanými subjekty; Hlavní témata podnětů v roce 2018	13-14
Identifikované závažné aspekty a hranice			
102-45	Všechny subjekty obsažené v konsolidované účetní závěrce organizace		ČIŽP
102-46	Postup pro stanovení obsahu zprávy a hranic témat	1.1 Úloha ČIŽP, 4 Činnost ČIŽP za rok 2018 podle složek	Obsah Zprávy je definován zákony vytyčenou působností, vnitřní strukturou a povinnostmi ČIŽP. Str. 8-9, dále kapitola 4. s.19-71
102-47	Závažná témata zprávy	1.1 Úloha ČIŽP, 4 Činnost ČIŽP za rok 2018 podle složek	Obsah Zprávy je definován zákony vytyčenou působností, vnitřní strukturou a povinnostmi ČIŽP. Str. 8-9, dále kapitola 4.s.19-71
102-48	Přepočty informací poskytovaných v předchozích zprávách		Nebyly změněny
102-49	Významné změny od minulého reportovacího období		Nebyly změněny
102-50	Vykazované období poskytovaných informací.		2018
102-51	Datum poslední předchozí zprávy		Druhý GRI report ČIŽP, první v květnu 2018
102-52	Uvedte cyklus		roční
102-53	Kontaktní místo pro otázky týkající se zprávy nebo jejího obsahu.		tel.: 222 860 111, podatelna@cizp.cz
102-54	Tvrzení o souladu reportu s GRI standardy		7
102-55	Obsahový index GRI	11. Přehled plnění indikátorů Standardů GRI	96-99
102-56	Externí ověření zprávy		externě neověřováno
Management Approach			
103-1	Vysvětlení zásadních témat a jejich hranic	1.1 Úloha ČIŽP, 4. Činnost ČIŽP za rok 2018 podle složek	Obsah Zprávy je definován zákony vytyčenou působností, vnitřní strukturou a povinnostmi ČIŽP. Str.8-9, dále kapitola 4.s.19-71
103-2	Manažerský přístup – mechanismus stížností	5.3 Řešení stížností	72-74

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu na straně
	SUB-KATEGORIE: SPOLEČNOST/KOMUNITA		
	Protikorupční aktivity		73-74
205-1	Celkový počet a procento operací vyhodnocených pro rizika související s korupcí a zjištěnými významnými riziky	5.2 Protikorupční program	73-74
205-2	Komunikace a školení o protikorupčních politikách a postupech	5.2 Protikorupční program	73-74
205-3	Potvrzené případy korupce a přijatá opatření	5.2 Protikorupční program	73-74
	SPECIFIC DISCLOSURES		
	KATEGORIE: Životní prostředí		
	Materiály		83
301-1	Použité materiály podle hmotnosti nebo objemu	8. Energetická a materiálová náročnost	83
	Energie		83
302-1	Spotřeba energie v rámci organizace	8. Energetická a materiálová náročnost	83
	Voda		83
303-1	Celková spotřeba vody dle zdrojů	8. Energetická a materiálová náročnost	83
	Odpadní vody a odpad		83
306-2	Celková hmotnost odpadů podle druhů a metod likvidace	8. Energetická a materiálová náročnost	83
	Ověřování environmentálních vlivů u dodavatelů		75
308-1	Procento nových dodavatelů, kteří byli podrobeni screeningu pomocí environmentálních kritérií	6. Výběrová řízení	75
	KATEGORIE: Sociální oblast		
	SUB-KATEGORIE: PRACOVNĚ-PRÁVNÍ POSTUPY A DŮSTOJNÉ PRACOVNÍ PODMÍNKY		
	Zaměstnávání		78-79
401-1	Celkový počet a poměr nových zaměstnanců a míra fluktuace zaměstnanců	7.1 Personální řízení	78-79
401-2	Zaměstnanecské benefity	7.1 Personální řízení	78-79
	Vztahy zaměstnanců a managementu		80
402-1	Minimální výpovědní lhůty týkající se provozních změn, včetně specifikace v kolektivních smlouvách.	7.1 Personální řízení	80
	Bezpečnost práce a ochrana zdraví		81
403-1	Procentní podíl z celkové pracovní síly zastoupený ve formálních komisích pro bezpečnost práce a ochranu zdraví sdružujících zaměstnance a management	7.3 Bezpečnost práce	81 (100 %)
403-2	Druhy úrazů a úrazovost, nemoci z povolání, promeškané dny a absence, a celkový počet souvisejících smrtelných pracovních úrazů.	7.3 Bezpečnost práce	81-82
403-4	Témata zdraví a bezpečnosti obsažená ve formálních smlouvách s odbory.	7.3 Bezpečnost práce	81
	Trénink a vzdělávání		80
404-1	Průměrný počet hodin školení na rok	7.2 Vzdělávání	80-81

Číslo indikátoru	Název zveřejněného indikátoru	Kapitola	Umístění v textu reportu na straně
	Rozmanitost a rovnost příležitostí		80
405-1	„Složení řídicích orgánů a skladba kategorií zaměstnanců“	7.1 Personální řízení	80
	Rovnocenné odměňování mužů a žen		80
405-2	Podíl základního platu a odměňování žen k mužům podle kategorií zaměstnanců a významných provozních lokalit.	7.1 Personální řízení	80
	SUB-KATEGORIE: LIDSKÁ PRÁVA		
	Nediskriminace		73-74
406-1	Celkový počet případů diskriminace a přijaté nápravné kroky.	5.3 Řešení stížností	73-74
	Hodnocení dodavatele z hlediska dopadů na společnost		75
414-1	Procento nových dodavatelů, kteří byli podrobeni screeningu podle kritérií pro dopady na společnost	6. Výběrová řízení	75
	Ověřování postupů dodavatelů v pracovně-právní oblasti		75
414-2	Významné současné a možné nepříznivé dopady na pracovně-právní postupy v dodavatelském řetězci a přijatá opatření.	6. Výběrová řízení	75
	SUB-KATEGORIE: ODPOVĚDNOST ZA PRODUKTY A SLUŽBY		
	Ochrana údajů zákazníka		74 *
418-1	Celkový počet zdůvodněných stížností na porušení soukromí zákazníka a ztráty zákaznických dat	5.4 Ochrana dat a Soulad s legislativou	74 *
	Soulad s legislativou		74 *
419-1	Peněžní hodnota významných pokut a nepeněžních sankcí z důvodu nesouladu s legislativou a regulacemi v sociální a ekonomické oblasti	5.4 Ochrana dat a Soulad s legislativou	74 *

* Prozatím není ve výroční zprávě uvedeno

KONTAKTY

Ředitelství:

Česká inspekce životního prostředí
Na Břehu 267/1a
190 00 Praha 9

tel.: 222 860 111

podatelna@cizp.cz

ID datové schránky: zr5efbb

Oblastní inspektoráty

PRAHA

Wolkerova 40/11
160 00 Praha 6

tel.: 233 066 111

ph.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 731 405 313

ID datové schránky: 4dkdztz

PLZEŇ

Klatovská tř. 48
301 22 Plzeň

tel.: 377 993 411, fax: 377 993 419

pl.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 731 405 350

ID datové schránky: 82bdy9x

HRADEC KRÁLOVÉ

Resslova 1229
500 02 Hradec Králové

tel.: 495 773 111

hk.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 731 405 205

ID datové schránky: skvdzan

ČESKÉ BUDĚJOVICE

U Výstaviště 16, P. O. BOX 32
370 21 České Budějovice

tel.: 386 109 111

cb.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 731 405 133

ID datové schránky: v3cdzr7

ÚSTÍ NAD LABEM

Výstupní 1644
400 07 Ústí nad Labem

tel.: 475 246 011

ul.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 731 405 388

ID datové schránky: c6vdzus

pobočka KARLOVY VARY

Závodní 152
360 18 Karlovy Vary-Tašovice

tel.: 353 237 330

kv.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 731 405 378

ID datové schránky: c6vdzus

HAVLÍČKŮV BROD

Bělohorská 3304
580 01 Havlíčkův Brod

tel.: 569 496 111, fax: 569 429 822

hb.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 731 405 166

ID datové schránky: htkdzar

BRNO

Lieberzeitova 14
614 00 Brno

tel.: 545 545 111, fax: 545 545 100

bn.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 731 405 100

ID datové schránky: 6umdzt3

pobočka ZLÍN

Tř. Tomáše Bati 3792

760 01 Zlín

ID datové schránky: h4xdzqy

OLOMOUC

Tovární 41

779 00 Olomouc

tel.: 585 243 410

ol.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 731 405 265

ID datové schránky: k93dzrd

OSTRAVA

Valchařská 72/15

702 00 Ostrava

tel.: 595 134 111, fax: 596 115 525

ov.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 595 134 111

731 405 301

ID datové schránky: fmwdzsv

LIBEREC

Tř. 1. máje 858/26

460 02 Liberec

tel.: vrátnice 485 340 888

sekretariát 485 340 711

lb.podatelna@cizp.cz

hlášení havárií: 723 083 437

ID datové schránky: 2kndzy8

SEZNAM ZKRATEK

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BAT	Nejlepší dostupné technologie
BČOV	Biologická čistírna odpadních vod
BRO	Biologicky rozložitelné odpady
CC	Cross Compliance
CIS	Centrální informační systém
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, Washingtonská úmluva
CLP	Nařízení evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, ze dne 16. prosince 2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČRS	Český rybářský svaz
ČSO	Česká společnost ornitologická
ČS PHM	čerpací stanice pohonných hmot
DPB	Díl půdního bloku
EDS/SMVS	Evidenčně dotační systém a správa majetku ve vlastnictví státu
EEA	Evropský hospodářský prostor (European Economic Area)
EFTA	Evropské sdružení volného obchodu (European Free Trade Association)
ECHA	European Chemicals Agency (Evropská agentura pro chemické látky)
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí - Environmental Impact Assessment
EkÚ	Ekologická újma
EL	Emisní limit
EO	Ekvivalentní obyvatelé
ES	Emisní strop
ENPE	Evropská síť státních zástupců pro životní prostředí (Network of the European Prosecutors for the Environment)
EMAS	Systém environmentálního řízení a auditu
EMS	Systémy environmentálního managementu
EnviCrimeNet	Neformální síť převážně policejních orgánů, které se zabývají trestnou činností v oblasti životního prostředí
E-PRTR	Evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek
EU	Evropská unie
EUFJE	Evropské fórum soudců pro životní prostředí (EU Forum of Judges for the Environment)
EVL	Evropsky významná lokalita
F-plyny	Fluorované skleníkové plyny
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
GMO	Geneticky modifikované organismy
GMVR	Geneticky modifikované vyšší rostliny
GRI	Standard organizace Global Reporting Initiative
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHSK	Chemická spotřeba kyslíku
IA	Integrované agendy
IMPEL	Síť environmentálních inspekčních orgánů zemí Evropské unie
IP	Integrované povolení
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
IRI	Impel Review Initiative (Dobrovolné hodnocení jednotlivých organizací zapojených do mezinárodní sítě inspekci a agentur, které se zabývají ochranou životního prostředí)
IRZ	Integrovaný registr znečištění
IS IPPC	Informační systém IPPC
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
IZS	Integrovaný záchranný systém

KHS	Krajská hygienická stanice
KIA	Koordinátoři integrovaných agend
KÚ	Krajský úřad
LČR	Lesy České republiky, s. p.
LHE	Lesní hospodářská evidence
LHP	Lesní hospodářský plán
LHO	Lesní hospodářské osnovy
LS	Lesní správa
MA ISOH	Modul Autovrak informačního systému odpadového hospodářství (databáze autovraků)
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MVE	Malá vodní elektrárna
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNV	Nároky nespotřebovaných výdajů
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
NPŠ	Národní park Šumava
OI	Oblastní inspektorát
OIA	Oddělení integrovaných agend
OLH	Odborný lesní hospodář
OOH	Oddělení odpadového hospodářství
OOL	Oddělení ochrany lesa
OOP	Oddělení ochrany přírody
OOV	Oddělení ochrany vod
OOO	Oddělení ochrany ovzduší
ORP	Obec s rozšířenou působností
OVSS	Odbor výkonu státní správy
PAU	Polyaromatické uhlovodíky
PCB	Polychlorované bifenylly
PČR	Policie České republiky
PE	Provozní evidence
PHO	Pásmo hygienické ochrany
PM	Právní moc
PP	Přírodní památka
PPH	Povinné požadavky na hospodaření
PR	Přírodní rezervace
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkcí lesa
RAPEX	Rapid Alert System of Non-Food Products (rychlý výstražný informační systém Evropské unie o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru)
REACH	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, ze dne 18. prosince 2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek a o zřízení Evropské agentury pro chemické látky
RL	Regulované látky
rVKP	Registrovaný významný krajinný prvek
ŘDT	Ředitelství ČIŽP
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SEA	Posuzování vlivů na životní prostředí Strategic Environmental Assessment
SEZ	Staré ekologické zátěže
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SCHKO	Správa chráněné krajinné oblasti
SIŽP	Slovenská inspekce životního prostředí

SKO	Směsné komunální odpady
S-NO	Skládka nebezpečného odpadu
S-OO	Skládka ostatních odpadů
SPE	Souhrnná provozní evidence
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
TIS	Toxikologické informační středisko
TKO	Tuhé komunální odpady
TZL	Tuhé znečišťující látky
TZS	Technické zabezpečení skládky
ÚHUL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
ÚKZUZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
VKP	Významný krajinný prvek
ZCHD	Zvláště chráněné druhy
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZOPK	Zákon o ochraně přírody a krajiny
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZPO	Základní popis odpadů
ZSS	Zákon o státní službě
ŽP	Životní prostředí

Foto:
Jana Jandová, archiv ČIŽP
Grafický design a produkce KUKLIK.CZ, s. r. o.

